

101 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ SPECTRUM

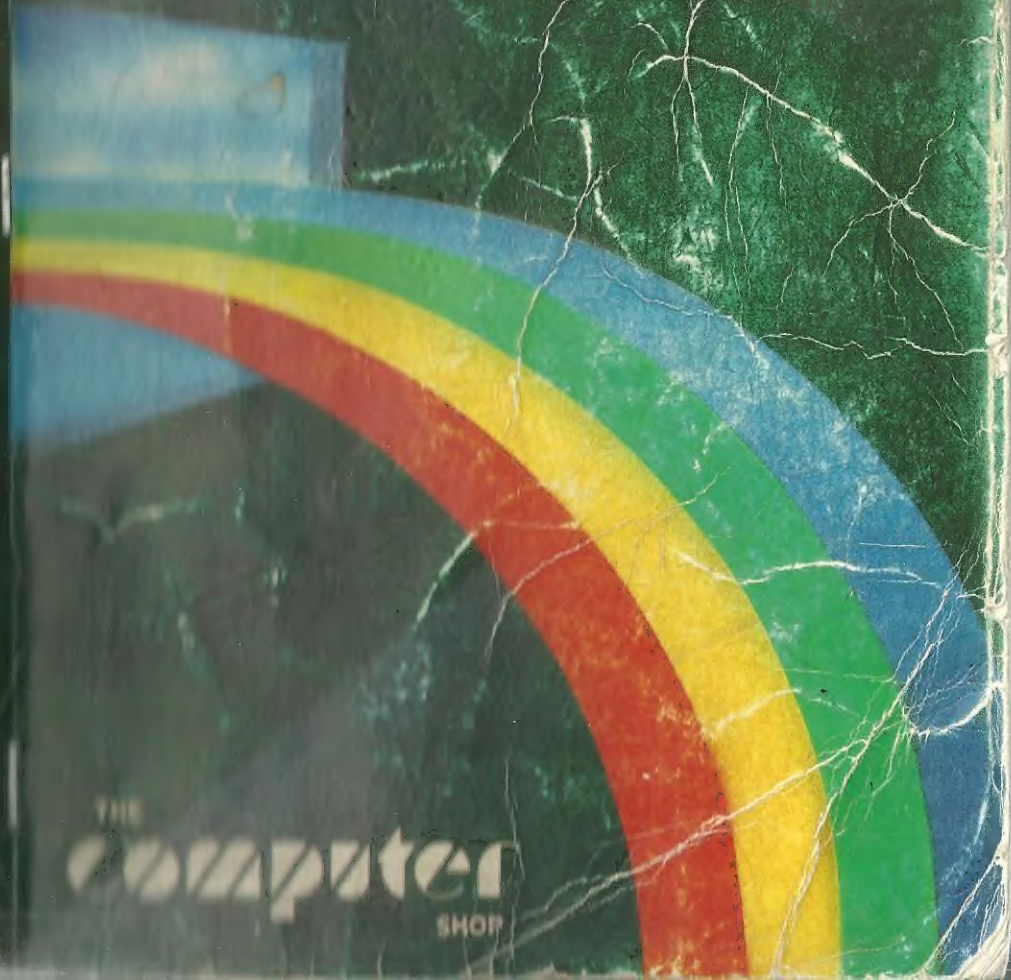
χρήσιμες ρουτίνες
μαθηματικά και
ολοκληρωμένες εφαρμογές

THE
computer
SHOP

101 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ SPECTRUM

χρήσιμες ρουτίνες
μαθηματικά και
ολοκληρωμένες εφαρμογές

THE
computer
SHOP

ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 47 & ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 106 62, ΤΗΛ. 3603584, 3602043

 CAT COMPUTERS
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑ 106 82
ΤΗΛ. 3643044, 3616690

THE
computer
SHOP

Some pages
torned/missing
Pages 196-225
not scanned.

They contained Old Civil
engineering
related programs

"COMPUTER LIFE"
Γ. ΚΕΝΤΡΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.
Ν. ΕΓΝΑΤΙΑ 317 - 319 - ΤΗΛ. 203.313
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Α.Φ.Μ. 93456251

1000

101
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΟ
SPECTRUM

CLEAR 24299

Copyright: The COMPUTER Shop
Αθήνα, Μάιος 1984.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	
Μερικές χρήσιμες συμβουλές.....	1
Γενικά Προγράμματα.....	5
Ελληνικά (1).....	5
Ελληνικά (2).....	7
Υψωση αρνητικού αριθμού σε δύναμη.....	11
Spectrum FORMAT.....	12
~~Χαρακτήρες σε διάφορα μεγέθη.....~~	~~13~~
Πολλαπλασιασμός μεγάλων αριθμών.....	14
Sorting σημαίνει ταξινόμηση.....	16
Αντιστροφή μητρώου.....	18
Λύση συστήματος η γραμμικών εξισώσεων με τη μέθοδο Gauss.....	20
Λύση συστήματος εξισώσεων με τη μέθοδο Gauss-jordan.....	22
Σημεία μηδενισμού πολυωνύμων με τη μέθοδο Bairstow.....	24
Ο κανόνας του Simpson.....	26
Γραφικές παραστάσεις συναρτήσεων σε καρτεσιανές συντεταγμένες.....	27
Γραφικές παραστάσεις συναρτήσεων σε πολικές συντεταγμένες.....	29
Γραφική απεικόνιση επιφανειών.....	30
Παιχνίδια.....	33
~~Παίζοντας με τα σχήματα (1).....~~	~~33~~
~~(2).....~~	~~33~~
~~(3).....~~	~~34~~
~~(4).....~~	~~35~~
~~Παίζοντας με τους ήχους.....~~	~~36~~
~~Κρεμάλα.....~~	~~37~~
~~Ένα δύσκολο πέρασμα.....~~	~~39~~
~~Ελάφι.....~~	~~45~~
~~Φάρμα.....~~	~~49~~
Αεροπορική επιδρομή.....	52
Τάνκερ.....	57
Παίζοντας με τους αριθμούς (1).....	60
~~(2).....~~	~~62~~
~~(3).....~~	~~64~~

Λαβύρινθος	66
Προσέξτε τα κελάρια	68
Η πληροφορία	71
Ο Spectrum σε πτήση	74
Σκάκι	86
Utilities	92
Machine Code Loader	92
Fill σε BASIC και Fill σε machine Code	95
Renumber	99
List variables	102
Μηδενισμός μεταβλητών	103
Memory left	103
Μήκος προγράμματος	104
Από μικρά γράμματα σε κεφαλαία	104
Η ρουτίνα-σκούπα	105
Θάνατος στις REM, ζήτω οι REM	105
DELETE στο Spectrum	107
Περιστροφή χαρακτήρων	107
Ανάμειξη εικόνων	108
COPY MEMORY	109
Instg \$	109
Αυτόματη αρίθμηση γραμμών προγράμματος	111
Function Keys	112
Ψάχνοντας στις κασσέτες	113
Γράφοντας (σχεδόν) ανεξίτηλα	115
Από το δεκαδικό στο δεκαεξαδικό και αντίστροφα	116
Από το δεκαδικό στο δωδεκαδικό	117
Disassembler	118
Εφαρμογές	128
Ρολόι (1)	128
Ρολόι (2)	129
Απλές αριθμητικές πράξεις	131
Ξένες γλώσσες	138
Ένα μουσικό στούντιο	140
Ζωγραφική	148
Βιορρυθμοί	149
Ένας μικρός παλμογράφος	158

Ιστογράμματα	160
Ραβδόγραμματα	162
Κυκλικά διαγράμματα	163
Πολλαπλή παλινδρόμηση - καμπύλη ελάχιστων τετραγώνων	164
Επεξεργασία κειμένων	170
DATABASE	187
~~Στοιχεία διητοιμών~~	~~194~~
Πλάκες με τμηματική φόρτιση	196
Beton - επιτρ. τάσεις	204
Beton - με το νέο DIN 1045	209
Διπλή κάμψη στον αρμο θεμελίου-εδάφους	212
Πρόγραμμα επιλύσεως συνεχούς δοκού	215
Πίνακας εντολών και συναρτήσεων της BASIC του Spectrum και των microdrives	226
Βιβλιογραφία	240

Πρόλογος

Το βιβλίο μας αυτό το βαφτίσαμε 101 (μπορεί όμως να μην είναι και τόσα) προγράμματα για το ... (αν κάπου διαβάσετε «τη» μην παρεξηγηθείτε) ZX Spectrum.

Οπωσδήποτε θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε «1000 και μία νύχτες» που χρειάστηκαν για την πληκτρολόγηση, τον έλεγχο και το τύπωμα των παραδειγμάτων.

Τα παραδείγματα χωρίζονται σε τρία βασικά μέρη:

Μικρά γενικά προγράμματα και παιχνίδια για τον αρχάριο ή τον μπαμπά που φροντίζει για τα παιδιά του.

Μια σειρά από utilities — έτσι τα λένε — που σημαίνει βοηθήματα κυρίως για τον προγραμματισμό που σε άλλα μηχανήματα, με μερικά μηδενικά παραπάνω στο τέλος της τιμής τους είναι ενσωματωμένα όπως το renumber, το auto κλπ.

Το τελευταίο μέρος είναι αφιερωμένο σε καθαρά επαγγελματικές εφαρμογές. Να κάνουμε μια διευκρίνιση όμως. Η έκταση και οι δυνατότητες των προγραμμάτων αυτών δεν περιγράφουν και το πλαίσιο των δυνατοτήτων της μηχανής (αυτές να είστε βέβαιος ότι είναι κυριολεκτικά απεριόριστες) απλώς δείχνουν μεθόδους προγραμματισμού για το βασικό μέρος — λειτουργία της κάθε εφαρμογής.

Εσείς μπορείτε πια να τα τροποποιήσετε ή να τα συμπληρώσετε προσαρμόζοντας τα στις συγκεκριμένες σας απαιτήσεις.

Σα βασική προϋπόθεση θέσαμε — και για το στήσιμο των προγραμμάτων και για την επιλογή τους — ότι ο αναγνώστης μας έχει οπωσδήποτε μια πρώτη — έστω και μικρή — επαφή με τη Spectrum και έχει διαβάσει το βιβλίο της BASIC που τη συνοδεύει.

Τα προγράμματα όλα έγιναν — προφανώς — στο Spectrum και έχουν τυπωθεί σε listing και σαν παραδείγματα στη Manne-smann· Tally με ένα interface ZX LPRINT · III.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να κάνω και μία προσωπική παρατήρηση. Αφορά τα προγράμματα πολιτικών μηχανικών. Αυτά είναι αφιερωμένα στους κάπως παλαιότερους πονεμένους συνάδελφους με το μόνιμο κάλο (στο χέρι) από τον κανόνα και το Rapidograph. Οι νεώτεροι — θα την πω την πίκρα μου — έ-

χουν κάπως παρεξηγήσει τα πράγματα. Θα περιμέναν με την τιμή του Spectrum νοερή σύνδεση (communications to λένε τώρα) με το Computer και άντε το πολύ-πολύ και το πάτημα ενός πλήκτρου αλλά σε όσο γίνεται πιο αραιά διαστήματα. Είπαμε βέβαια βρε παιδιά επανάσταση αλλά βάλτε και σεις ένα χεράκι.

Τέλος για να αποφύγουμε τις παρεξηγήσεις, οικογενειακά δράματα και άλλα δυσάρεστα (που και αυτά εμείς τα πληρώνουμε με τη μείωση των πωλήσεών μας).

Προσοχή ...ουδείς αλάνθαστος.

Για όλα τα λάθη του βιβλίου αποκλειστικά υπεύθυνοι είμαστε εμείς, μη βαράτε το Spectrum.

Αθήνα Μάϊος 1984

Δ. Πέντζας.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Μήπως-σας-έχουν κοροϊδέψει;

Μόλις αγοράσετε το Spectrum - ή ακόμα καλύτερα πριν - γράψτε.

```
PRINT PEEK 237332+256*PEEK 23733
```

Το αποτέλεσμα, αν η μηχανή σας είναι 48K θα πρέπει να είναι 65535 (ή διεύθυνση του τελευταίου byte της «φυσικής» RAM (1024 που είναι το 1K * 64K που είναι το άρθροισμα ROM + RAM) ή 32767 αν η μηχανή σας είναι 16K.

Αν πάλι θέλετε να ελέγξετε αν λειτουργεί ένα-ένα byte της μνήμης θα κάνετε ένα περίπου τέταρτο της ώρας υπομονή και θα τρέξετε το επόμενο πρόγραμμα.

```
10 POKE 23733,127: CLEAR 32767
20 FOR I=32768 TO 65535: POKE
I,0: IF PEEK I<>0 THEN PRINT "0
gives ";PEEK I
30 IF INKEY#="S" THEN PRINT I
;PEEK I
40 POKE I,255: IF PEEK I<>255
THEN PRINT I;"255 gives";PEEK I
50 IF INKEY#="S" THEN PRINT I
,PEEK I
60 NEXT I: PRINT "memory OK"
```

Ένας τρόπος για να διορθώσετε μια γραμμή του προγράμματος εκτός από το LIST αριθμ. γραμ, N στο scroll και EDIT είναι να γράψετε κάποιον ανύπαρκτο μικρότερο νούμερο, μετά βέβαια από τον προηγούμενο αριθμό γραμμής που υπάρχει στο πρόγραμμα και αμέσως EDIT.

Πολλοί φίλοι πατάνε το NEW με μια σιγουριά ότι καθαρίσαν τη μνήμη που σε ...συναρπάζει! Το NEW ας το θυμηθούμε ξανά ότι καθαρίζει μόνο τη περιοχή της BASIC.
PRINT USR 0 ή RANDUSR 0 και χαμογελάστε ήσυχοι ότι τα καθαρίσατε όλα (όχι βρε αδερφέ εκείνο το συνεχές βάλτε - βγάλτε το μύμα).

Αν θέλετε να διακόψετε με εύκολο τρόπο (στις επόμενες σελίδες θα δείτε και ένα πλήρες πρόγραμμα για «επαγγελματική» πια χρήση της διαδικασίας αυτής) ένα πρόγραμμα το ο-

ποίο αμέσως «πηδάει» σε γλώσσα μηχανής γράψτε

9999 Merge " ": STOP

και στη συνέχεια φορτώστε το πρόγραμμα που θέλετε να ψαχουλέψετε. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του **LOAD** η εκτέλεση θα σταματήσει με το **STOP**.

Γρήγορο DELETE

Αν έχετε γράψει μια μεγάλη γραμμή προγράμματος γεμάτη σαχλαμάρες μη πασχίζετε με το **DELETE** να σβήσετε μια-μια εντολή και έναν-έναν χαρακτήρα.

EDIT απλώς (**SHIFT** και **1**) και στη θέση του λάθους έρχεται η γραμμή που βρίσκεται ο **LINE MARKER** (Εκείνο το έτσι ... > στο listing)

ENTER μετά και γλυτώσατε.

Autorepeat

Ο Spectrum στη διεύθυνση 23561 (μεταβλητή του συστήματος) έχει τη τιμή 35. (Αν δεν με πιστεύετε κάντε **PEEK 23561** και θα βεβαιωθείτε). Αυτό σημαίνει ότι πιέζοντας ένα πλήκτρο η λειτουργία του επαναλαμβάνεται αυτόματα κάθε 35/50 του δευτερόλεπτου.

Δοκιμάστε όποιες άλλες τιμές θέλετε με το 255 όμως «κλείνετε το διακόπτη»

Ηχηρή πληκτρολόγηση

POKE 23609,50 είναι πιστεύω η καλύτερη σχέση ταχύτητας διάρκειας του Beer κατά το πάτημα ενός πλήκτρου.

Και πάνω απ' όλα η ασφάλεια.

Αν γράφετε προγράμματα και έχετε, όπως συνήθως όλοι μας, τη μανία να τα δανείτε και σε φίλους σας ή και γιατί όχι και να τα εκμεταλεύεστε εμπορικά ο πιο κάτω τρόπος θα σας προστατέψει από το να δείτε το ωραίο σας προγραμματάκι που με τόσο κόπο και περηφάνεια φτιάξατε να το αντιγράψει ο ένας και ο άλλος.

```
1 POKE 23785,NOT PI: POKE 236
59,NOT PI
```

```
2 GO TO 9999
```

```
9995 POKE 23785,255: SAVE "load
r" LINE 1: STOP
9999 REM LOAD "/ LOAD "CODE :
RANDOMIZE USR ....
```

Αν θέλετε να τυπώσετε στις 2 κάτω γραμμές της οθόνης που ο Spectrum χρησιμοποιεί για την εισαγωγή εντολών και την παρουσίαση των μνημάτων, χρησιμοποιείτε την εντολή **PRINT** ως εξής.

```
PRINT # 1 ; "Spectrum...bye"
```

Ενοχλητικό Scroll

POKE 23692,255 ή όποιος άλλος αριθμός μεγαλύτερος από 1.

Και όταν γεμίζει η οθόνη θα προχωρεί χωρίς να σας ενοχλεί με εκείνο το περίεργο scroll ή το χυδαίο ΣΨΡΟΛΛ ? των ελληνικών προγραμμάτων.

Το **POKE** βέβαια αυτό θα πρέπει να το κάνετε μετά από κάθε **PRINT**.

Για σας που αντιγράφετε συστηματικά ξένα προγράμματα, τι να κάνουμε, ας γράψουμε κάτι ανακουφιστικό και για σας, με το **POKE 23736,181** γλυτώνετε από το start tape, then press κλπ. που είμαι σίγουρος, από πείρα το ομολογώ, ότι είναι ιδιαίτερα εκνευριστικό.

Προσοχή όμως. Τώρα που ήρθανε πράγματι τα microdrives — μην τα θέλετε όλα δικά σας — γιατί η μεταβλητή αυτή βρίσκεται στη περιοχή τους.

Ένα γνωστό λάθος στη ROM της Spectrum και ειδικότερα στη ρουτίνα του **DRAW** μπορεί να σας βοηθήσει να σχεδιάσετε εντυπωσιακά «γρανάζια» στην οθόνη.

```
Δοκιμάστε PLOT x,y: DRAW a,b,n*PI
```

Κάντε μόνος σας διάφορες δοκιμές και αν δεν πετύχετε τίποτα το εντυπωσιακό πληκρολογείστε το πιο κάτω μικρό προγραμματάκι:

```
10 LET n=63
20 FOR a=120 TO 30 STEP -10
30 PLOT 55,27: DRAW a,a,n*PI
40 NEXT a
```


Για τους... προνομιούχους που διαθέτουν printer, τέλος τα πολλά LPRINT που συμπληρώνουν τα PRINT στην οθόνη.

Μπορείτε και σεις να χρησιμοποιήσετε την εντολή OPEN#, έστω και αν δεν έχετε — ακόμα — microdrive.

Με OPEN #2, "P"

ότι κανονικά θάπρεπε να τυπωθεί στην οθόνη, πηγαίνει κατ' ευθείαν στον printer!

Τα πράγματα ξαναγυρίζουν στη θέση τους με ένα απλό

```
CLOSE #2
```

Για να ξέρουμε που ...πάει η μνήμη μας:

```
PRINT PEEK 23627+256*PEEK 23628-  
PEEK 23635-256*PEEK 23636
```

μας δίνει τα bytes που περιλαμβάνει - μόνο του - το πρόγραμμά μας.

```
PRINT PEEK 23730+256*PEEK 23731-  
PEEK 23653-256*PEEK 23654
```

μας δίνει την καθαρή (πολύ καθαρή...) μνήμη που μένει για πρόγραμμα.

Τυχαίοι ακέραιοι αριθμοί μεταξύ 1 και X

```
DEF FN R(x)=INT (RND*x)+1
```

Λογάριθμος με βάση το 10 του αριθμού N

```
DEF FN L(n)=LN n/LN 10
```

Λογάριθμος με βάση το B του αριθμού N

```
DEF FN L(n,b)=LN n/LN b
```

Απλή στρογγύλευση του αριθμού A σε D δεκαδικά ψηφία

```
DEF FN p(a,d)=INT (a*(10^d)+0.5)/(10^d)
```

LET a=USR 3582 «σκρολλάρει» (ωραία ελληνικά αυτά) κατά 1 γραμμή.

LET a=USR 3756 κάνει COPY.

Αν δεν σας αρέσουν οι δείκτες - γράμματα που υποδηλώνουν την κατάσταση του Cursor (K,L,E κλπ) μπορείτε να τους αλλάξετε με το POKE 23617, (ψάχτε το).

Προσοχή όμως η μεταβλητή αυτή είναι τύπου N (E...επιτέλους διαβάστε και λίγο το manual της μηχανής).

Για να ξεφύγετε από INPUT πατήστε το STOP ή το CAPS SHIFT και 6.

```
POKE 23658, 8 CAPS LOCK - ON
```

```
POKE 23658, 0 CAPS LOCK - OFF
```

ΓΕΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ελληνικά (1)

· Ας αρχίσουμε με τα Ελληνικά στο Spectrum.

Ένας πολύ εύκολος τρόπος είναι να χρησιμοποιήσουμε τα user defined graphics (Βλ. κεφ. 14 στο Manual)

Οι αντιστοιχίες είναι το

«Γ»: GRAPHICS "C"

«Δ»: GRAPHICS "D"

«Θ»: GRAPHICS "T"

«Λ»: GRAPHICS "L"

«Ξ»: GRAPHICS "Q"

«Π»: GRAPHICS "R"

«Σ»: GRAPHICS "S"

«Φ»: GRAPHICS "F"

«Ψ»: GRAPHICS "J"

«Ω»: GRAPHICS "U"

```
10 REM ΕΛΛΗΝΙΚΑ !  
19 REM Γ=C  
20 FOR n=0 TO 7: READ j: POKE  
USR "C"+n,j: NEXT n  
29 REM Δ=D  
30 FOR n=0 TO 7: READ k: POKE  
USR "D"+n,k: NEXT n  
39 REM Θ=T  
40 FOR n=0 TO 7: READ l: POKE  
USR "T"+n,l: NEXT n  
49 REM Λ=L  
50 FOR n=0 TO 7: READ e: POKE  
USR "L"+n,e: NEXT n  
59 REM Ξ=Q  
60 FOR n=0 TO 7: READ q: POKE  
USR "Q"+n,q: NEXT n  
69 REM Π=R  
70 FOR n=0 TO 7: READ p: POKE  
USR "R"+n,p: NEXT n  
79 REM Σ=S  
80 FOR n=0 TO 7: READ a: POKE
```

```

USR "S"+n,a: NEXT n
  89 REM φ=F
  90 FOR n=0 TO 7: READ b: POKE
USR "F"+n,b: NEXT n
  99 REM ψ=J
  100 FOR n=0 TO 7: READ y: POKE
USR "J"+n,y: NEXT n
  109 REM ε=U
  110 FOR n=0 TO 7: READ c: POKE
USR "U"+n,c: NEXT n
  119 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Γ
  120 DATA BIN 00000000,BIN 00111
100,BIN 00100000,BIN 00100000,BI
N 00100000,BIN 00100000,BIN 0010
0000,BIN 00000000
  129 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Δ
  130 DATA BIN 00000000,BIN 00011
000,BIN 00100100,BIN 01000010,BI
N 01000010,BIN 01000010,BIN 0111
1110,BIN 00000000
  139 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Θ
  140 DATA BIN 00000000,BIN 00111
100,BIN 01000010,BIN 01011010,BI
N 01000010,BIN 01000010,BIN 0011
1100,BIN 00000000
  149 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Ι
  150 DATA BIN 00000000,BIN 00011
000,BIN 00100100,BIN 01000010,BI
N 01000010,BIN 01000010,BIN 0100
0010,BIN 00000000
  159 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Ξ
  160 DATA BIN 00000000,BIN 01111
110,BIN 00000000,BIN 00111100,BI
N 00000000,BIN 00000000,BIN 0111
1110,BIN 00000000
  169 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Π
  170 DATA BIN 00000000,BIN 01111
110,BIN 01000010,BIN 01000010,BI
N 01000010,BIN 01000010,BIN 0100
0010,BIN 00000000
  179 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Σ
  180 DATA BIN 00000000,BIN 01111
110,BIN 00100000,BIN 00010000,BI

```

```

N 00100000,BIN 01000000,BIN 0111
1110,BIN 00000000
  189 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Φ
  190 DATA BIN 00000000,BIN 01111
100,BIN 10010010,BIN 10010010,BI
N 10010010,BIN 01111100,BIN 0001
0000,BIN 00000000
  199 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Ψ
  200 DATA BIN 00000000,BIN 10000
010,BIN 10010010,BIN 10010010,BI
N 01111100,BIN 00010000,BIN 0001
0000,BIN 00000000
  209 REM ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ TO Ω
  210 DATA BIN 00000000,BIN 00111
100,BIN 01000010,BIN 01000010,BI
N 00111100,BIN 00000000,BIN 0111
1110,BIN 00000000

```

Ελληνικά (2)

Ένας άλλος τρόπος είναι να σχηματίσει κανείς ένα τελείως καινούργιο set χαρακτήρων με τα κεφαλαία και τα μικρά ελληνικά, να το φυλάξει πάνω από το RAMTOP και να στέλνει το Computer να «βλέπει» σ' αυτό τη μορφή των χαρακτήρων που πρόκειται να τυπώσει στην οθόνη.

Ο αντίστοιχος διακόπτης είναι η εντολή **POKE 23606,a** και **POKE 23607,b** (η μεταβλητή του συστήματος CHARS)

$Hc = a + 256*(b + 1)$ δείχνει τη διεύθυνση στην οποία αρχίζει το δικό σας set. Σκόπιμο λοιπόν είναι η a να είναι μόνιμα 0, και ας χάσουμε και μερικά bytes, προκειμένου να κάνουμε μόνο έναν POKE για να μεταφερθούμε από το ένα set στο άλλο.

Κάνουμε λοιπόν πρώτα ένα **CLEAR...** για να κατεβάσουμε το RAMTOP και να δημιουργήσουμε «χώρο» για το machine code.

Όταν τρέξουμε το πρόγραμμα με **POKE 23607, 251** βγαίνουν οι ελληνικοί χαρακτήρες και με **POKE 23607, 60** επιστρέφουμε στο character set της Spectrum.

```

1 CLEAR 64511
5 LET z=0
10 FOR x=64512 TO 65280

```



```

20 INPUT a
30 LET z=z+a
35 POKE x,a
40 NEXT x
50 IF z(>27817 THEN PRINT AT
10,10;" ^ A 0 0 Σ!!!"
100 SAVE "ellhn"CODE 64512,1020

```

64512	0	0	0	0	0
64516	0	0	0	0	0
64521	16	16	16	16	0
64526	16	0	0	36	36
64531	0	0	0	0	0
64536	0	36	126	36	36
64541	126	36	0	0	8
64546	62	40	62	10	62
64551	8	0	98	100	8
64556	16	38	70	0	0
64561	16	40	16	42	68
64566	58	0	0	8	16
64571	0	0	0	0	0
64576	0	4	8	8	8
64581	8	4	0	0	32
64586	16	16	16	16	32
64591	0	0	0	20	8
64596	62	8	20	0	0
64601	0	8	8	62	8
64606	8	0	0	0	0
64611	0	0	8	8	16
64616	0	0	0	0	62
64621	0	0	0	0	0
64626	0	0	0	24	24
64631	0	0	0	2	4
64636	8	16	32	0	0
64641	60	70	74	82	98
64646	60	0	0	24	40
64651	8	8	8	62	0
64656	0	60	66	2	60
64661	64	126	0	0	60
64666	66	12	2	66	60
64671	0	0	8	24	40
64676	72	126	8	0	0
64681	126	64	124	2	66
64686	60	0	0	60	64

64691	124	66	66	60	0
64696	0	126	2	4	8
64701	16	16	0	0	60
64706	66	60	66	66	60
64711	0	0	60	66	66
64716	62	2	60	0	0
64721	0	0	16	0	0
64726	16	0	0	0	16
64731	0	0	16	16	32
64736	0	0	4	8	16
64741	8	4	0	0	0
64746	0	62	0	62	0
64751	0	0	0	16	8
64756	4	8	16	0	0
64761	60	66	4	8	0
64766	8	0	0	60	74
64771	86	94	64	60	0
64776	0	24	36	66	126
64781	66	66	0	0	124
64786	66	124	66	66	124
64791	0	0	130	146	146
64796	124	16	16	16	0
64801	24	36	66	66	66
64806	126	0	0	126	64
64811	124	64	64	126	0
64816	0	124	146	146	146
64821	124	16	16	0	62
64826	32	32	32	32	32
64831	0	0	66	66	126
64836	66	66	66	0	0
64841	62	8	8	8	8
64846	62	0	0	126	0
64851	60	0	0	126	0
64856	0	68	72	112	72
64861	68	66	0	0	24
64866	36	66	66	66	66
64871	0	0	66	102	90
64876	66	66	66	0	0
64881	66	98	82	74	70
64886	66	0	0	60	66
64891	66	66	66	60	0
64896	0	126	66	66	66
64901	66	66	0	0	60

64906	66	66	82	74	60
64911	0	0	124	66	66
64916	124	64	64	0	0
64921	126	32	16	32	64
64926	126	0	0	254	16
64931	16	16	16	16	0
64936	0	60	66	90	66
64941	66	60	0	0	60
64946	66	66	60	0	126
64951	0	0	66	66	66
64956	66	90	36	0	0
64961	66	36	24	24	36
64966	66	0	0	130	68
64971	40	16	16	16	0
64976	0	126	4	8	16
64981	32	126	0	0	14
64986	8	8	8	8	14
64991	0	0	0	64	32
64996	16	8	4	0	0
65001	112	16	16	16	16
65006	112	0	0	16	56
65011	84	16	16	16	0
65016	0	0	0	0	0
65021	0	0	255	0	28
65026	34	120	32	32	126
65031	0	0	0	58	68
65036	68	68	58	0	0
65041	60	66	124	66	66
65046	124	64	0	0	16
65051	86	84	84	56	16
65056	0	56	64	60	66
65061	66	60	0	0	0
65066	60	64	56	64	60
65071	0	0	0	36	74
65076	74	74	60	8	0
65081	0	66	34	34	36
65086	56	32	0	0	92
65091	34	34	34	35	0
65096	0	0	48	16	16
65101	20	8	0	0	68
65106	56	64	60	64	60
65111	2	0	0	196	68
65116	68	68	58	0	0

65121	24	36	4	28	36
65126	102	0	0	0	68
65131	68	68	68	122	64
65136	0	0	68	68	40
65141	40	16	0	0	0
65146	56	68	68	68	56
65151	0	0	0	126	36
65156	36	36	34	0	0
65161	0	60	68	68	60
65166	4	6	0	0	60
65171	66	66	66	124	64
65176	0	0	62	68	68
65181	68	56	0	0	0
65186	126	16	16	16	12
65191	0	0	24	36	126
65196	36	36	24	0	0
65201	0	36	86	84	84
65206	40	0	0	0	62
65211	64	64	60	2	12
65216	0	0	68	40	16
65221	40	196	0	0	0
65226	66	34	34	34	28
65231	0	0	34	28	32
65236	64	64	60	2	0
65241	14	8	48	8	8
65246	14	0	0	8	8
65251	8	8	8	8	0
65256	0	112	16	12	16
65261	16	112	0	0	20
65266	40	0	0	0	0
65271	0	60	66	153	161
65276	161	153	66	60	255

Υψωση αρνητικού αριθμού σε δύναμη

Αν προσπαθήσετε σε κάποιο σημείο του προγράμματος σας να υψώσετε αρνητικό αριθμό σε δύναμη, έχετε εξασφαλίσει σίγουρα ένα ή περισσότερα λάθη. Το μικρό προγραμματάκι στη συνέχεια θα σας γλυτώσει από το κόλο.

```

9001 REM ΥΨΩΣΗ ΣΕ ΔΥΝΑΜΗ
9010 INPUT "Βαση=";a
9020 INPUT "Ευθετης=";n
9030 IF SGN a = -1 AND 1/(2*n) = INT

```



```
(1/(2*n)) THEN PRINT "Φανταστικ  
ος αριθμος": GO TO 9010  
9040 PRINT SGN a*(SGN a OR INT (n/2)  
<>(n/2))*(ABS a)^n
```

Spectrum FORMAT

Ένα οπωσδήποτε μεγάλο μειονέκτημα του Spectrum σε επισημονικές κυρίως εφαρμογές, είναι η αδυναμία της BASIC να «φορμάρει» αριθμούς, να προσδιορίζει δηλ. κανείς μέσα από το πρόγραμμα του το πλήθος των δεκαδικών που θέλει και να μπορεί στο τύπωμα να στοιχίζει τις υποδιαστολές, όπως με την εντολή PRINT USING της Standard BASIC.

Δραστική θεραπεία στο πρόβλημα προσφέρει το επόμενο πρόγραμμα που μπορείτε να προσθέσετε σε SUBROUTINE. Δυστυχώς όταν πρόκειται να το χρησιμοποιείτε συνέχεια με συνεχή GOSUB η κατάσταση γίνεται λίγο κουραστική γιατί είναι κάπως αργό.

Αν εσείς βρήτε κάτι καλύτερο πείτε το και σε μας. Θα σας ευγνωμονούμε.

```
9010 REM ΠΛΗΘΟΣ ΔΕΚΑΔΙΚΩΝ ΨΗΦΙΩΝ  
9011 INPUT k  
9020 REM ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΥ ΘΑ ΣΤΡΟΓΓΥΝ  
ΟΠΟΙΗΘΗ  
9021 INPUT a  
9030 LET b=INT (ABS a*10^k+.5)/10^k*SGN a  
9040 PRINT TAB 25-LEN STR$ INT b  
-(ABS (b-10^LEN STR$ INT b)<10^k)+  
(ABS b<.0999999)-(b=0);b
```

1005	.0006
100.05	0.239
	-100.0005
15	123.4572
6	15
0.6	105
1005	1005
5	10005
	1005

Χαρακτήρες σε διάφορα μεγέθη

Ο Spectrum τυπώνει 32 χαρακτήρες στη γραμμή. Αν για κάποιο λόγο αυτό δεν σας ταιριάζει πληκτρολογήστε το επόμενο πρόγραμμα και κάντε τους αγνώριστους.

```
1 REM ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ...ΜΙΚΡ  
ΟΤΕΡΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ  
10 INPUT "ΠΛΑΤΟΣ?";wider  
20 INPUT "ΥΨΟΣ ?";taller  
30 LET across=wider*8-1: LET d  
own=176  
  
40 INPUT a$: IF a$<" " OR a$>"  
@ " THEN GO TO 40  
50 FOR a=0 TO 7  
60 LET peek=PEEK (15360+CODE a  
$*8+a)  
70 FOR b=0 TO 7  
80 IF peek-2*INT (peek/2) THEN  
FOR t=1 TO taller: PLOT across  
-b*wider,down-a*taller-t: DRAW 1  
-wider,0: NEXT t  
100 LET peek=INT (peek/2): NEXT  
b  
110 NEXT a  
120 LET across=across+wider*8  
130 IF across>255 AND down-tall  
er*8>taller*8-1 THEN LET down=d  
own-taller*8: LET across=wider*8  
-1  
140 IF across>255 AND down-tall  
er*8<taller*8 THEN PRINT AT 21,  
31': FOR a=1 TO taller: PRINT :  
NEXT a: LET across=wider*8-1  
150 GO TO 40
```

ΗΚΛΟΕ
Σ

ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΜΕΓΕΘΟΣ *

46 !!! ΧΑΡ. ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

@BEGYUOPqut i 1234567890np01tdzasSHUKRMFDX15790

Πολλαπλασιασμός μεγάλων αριθμών

Στη περίπτωση που χρειαζόμαστε μεγάλη ακρίβεια στο πολλαπλασιασμό, οι περισσότεροι σπιτικοί υπολογιστές, σηκώνουν τα... τσιπάκια τους.

Μ' αυτό το πρόγραμμα ξεπερνάμε μερικά από τα προβλήματα μικρής ακρίβειας χρησιμοποιώντας strings. Προς το παρόν οι πολλαπλασιασμοί γίνονται μόνο μεταξύ ακεραίων. Αλλά... εύκολα νομίζουμε μπορείτε να μετατρέψετε το πρόγραμμα για να χειρίζεται κάθε πραγματικό αριθμό.

Και προσοχή! Το πρόγραμμα δεν τα πάει και πολύ καλά με τους μικρούς ακέραιους.

```
100 INPUT "ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗΣ
      ";a$
110 INPUT "ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΕΟΣ
      ";b$
120 PRINT "ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ "
a$;"*";b$
130 LET l=LEN a$: LET k=LEN b$
140 LET e$="00"
150 FOR m=0 TO k-1
160 LET c$="": LET c=0
170 FOR n=0 TO l-1
180 LET z$=STR$ (VAL a$(l-n)*VA
L b$(k-m)+c)
190 IF LEN z$>1 THEN LET c$=z$
(2)+c$: LET c=VAL z$(1): GO TO 2
20
200 LET c=0
210 LET c$=z$+c$
220 NEXT n
230 IF c>0 THEN LET c$=STR$ c+
c$
240 LET w$=""
250 FOR t=1 TO m: LET w$=w$+"0"
: NEXT t
260 LET c$=c$+w$
270 LET x=LEN c$: LET y=LEN e$:
LET r=0
```

```
280 IF x=y THEN GO TO 450
290 LET g=x-y
300 FOR t=y TO 1 STEP -1
310 LET f$=STR$ (VAL c$(t+g)+VA
L e$(t)+r)
320 IF LEN f$>2 THEN LET r=0
330 IF LEN f$=2 THEN LET c$(t+
g)=f$(2): LET r=1: GO TO 350
340 LET c$(t+g)=f$
350 NEXT t
360 IF g=2 THEN GO TO 420
370 LET f$=STR$ (VAL c$(1)+r)
380 IF LEN f$<2 THEN LET c$(1)
=f$: GO TO 520
390 LET c$(1)=f$(2)
400 LET c$="1"+c$
410 GO TO 520
420 LET f$=STR$ (VAL c$(2)+r)
430 IF LEN f$<2 THEN LET c$(2)
=f$: GO TO 520
440 LET r=1: LET c$(2)=f$(2): G
O TO 370
450 FOR t=y TO 1 STEP -1
460 LET f$=STR$ (VAL c$(t)+VAL
e$(t)+r)
470 IF LEN f$<2 THEN LET r=0
480 IF LEN f$=2 THEN LET c$(t)
=f$(2): LET r=1: GO TO 500
490 LET c$(t)=f$
500 NEXT t
510 IF r=1 THEN LET c$="1"+c$
520 LET e$=c$
530 NEXT m
540 PRINT e$
```


Sorting σημαίνει ταξινόμηση

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις περισσότερες από τις ρουτίνες που χρησιμοποιούνται για την ταξινόμηση με τις περίεργες ονομασίες που βλέπετε στη γραμμή 33.

Ένα κρίσιμο στοιχείο είναι ο χρόνος που χρειάζεται μια από τις μεθόδους για να κάνει τη ταξινόμηση. (Το πρόγραμμα όπως είναι ισχύει για αριθμούς αλλά πολύ εύκολα μπορεί να μετατραπεί και με strings που θα τα ταξινομεί σε αλφαβητική σειρά αρκεί η σύγκριση να γίνεται για ένα-ένα χαρακτήρα τους).

Ανάλογα λοιπόν με το πλήθος των αριθμών και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους είναι πιο πρόσφορη ή μια η άλλη μέθοδος.

RUN λοιπόν δώστε δοκιμαστικά κάποιους αριθμούς με τυχαία σειρά (κάθε φορά βέβαια ίδιους) και δοκιμάστε τις. Δεν είναι άσκοπο να προσθέσετε εδώ και ένα χρονόμετρο (ψάχτε σε κάποια άλλη σελίδα του βιβλίου) και να συγκρίνετε τις μεθόδους με το πραγματικό χρόνο που αναλίσκουν για κάθε περίπτωση δεδομένων.

```

10 INPUT ("ΠΛΗΘΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ");
n
20 DIM a(n)
24 FOR i=1 TO n: PRINT i;"0Σ";
: INPUT a(i): PRINT a(i): NEXT i
33 PRINT "ΡΟΥΤΙΝΕΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ
""1. Ripplesort""2. Bubbleso
rt""3. Shell-Metzner sort""4.
Insertion sort""5. Heapsort"
34 PRINT "ΠΟΙΑ ΘΕΛΕΤΕ ?"
35 INPUT a: IF a<0 OR a>5 THEN
GC TO 35

```

```

40 GO SUB 1000*a
50 FOR i=1 TO n: PRINT a(i): N
EXT i
70 GO TO 24
1000 REM Ripplesort
1010 LET m=n
1020 LET v=0
1030 FOR i=1 TO m-1
1040 IF a(i)<=a(i+1) THEN GO TO
1080
1050 LET h=a(i): LET a(i)=a(i+1)
: LET a(i+1)=h
1070 LET v=1
1080 NEXT i
1090 IF v=1 THEN GO TO 1020
1100 RETURN
2000 REM Bubblesort
2010 LET m=n
2020 FOR i=1 TO m-1
2030 FOR j=i+1 TO m
2040 IF a(i)<=a(j) THEN GO TO 2
060
2050 LET h=a(i): LET a(i)=a(j):
LET a(j)=h
2060 NEXT j
2070 NEXT i
2080 RETURN
3000 REM Shell-Metzner
3010 LET m=n
3020 LET m=INT (m/2)
3030 IF m=0 THEN RETURN
3040 LET j=1: LET k=n-m
3050 LET i=j
3060 LET l=i+m
3070 IF a(i)<=a(l) THEN GO TO 3
120
3080 LET h=a(i): LET a(i)=a(l):
LET a(l)=h
3090 LET i=i-m
3100 IF i<1 THEN GO TO 3120
3110 GO TO 3060
3120 LET j=j+1
3130 IF j>k THEN GO TO 3020
3140 GO TO 3050
3150 RETURN
4000 REM Insertion sort
4010 FOR j=1 TO n-1
4020 LET b=a(j+1)
4030 IF b>a(j) THEN GO TO 4080
4050 LET a(j+1)=a(j)
4060 NEXT j
4070 LET i=0
4080 LET a(i+1)=b
4090 NEXT j
4100 RETURN
5000 REM Heapsort
5020 LET m=n

```

```

5030 FOR I=INT (n/2) TO 1 STEP -
1
5040 LET b=a(1)
5050 GO SUB 5150
5060 NEXT I
5080 LET I=1
5090 FOR m=n-1 TO 1 STEP -1
5100 LET b=a(m+1)
5110 LET a(m+1)=a(1)
5120 GO SUB 5150
5130 NEXT m
5140 RETURN
5150 LET i=1
5160 LET j=i+1
5180 IF j>m THEN GO TO 5250
5190 IF j=m THEN GO TO 5210
5200 IF a(j+1)>a(j) THEN LET j=
j+1
5210 IF b>a(j) THEN GO TO 5250
5220 LET a(i)=a(j)
5230 LET i=j
5240 GO TO 5160
5250 LET a(i)=b
5300 RETURN

```

Αντιστροφή μητρώου

Το επόμενο πρόγραμμα έχει ιστορική σημασία. Είναι από τα πρώτα προγράμματα που «κτυπήσαμε» στη ολοκαίνουργια τότε ZX 81 μας και με μεγάλη μας χαρά είδαμε ότι δούλεψε. Η ιστορική του σημασία έχει και συνέχεια γιατί μόλις πήραμε το θαυμάσιο εκείνο ZX - SP converter της AMSOFT το φορτώσαμε κατευθείαν στο Spectrum και σας το δίνουμε στη μορφή ακριβώς αυτή.

Οι διαστάσεις των μητρώων στις γραμμές 20 και 30 είναι ενδεικτικές. Προφανώς μπορεί να είναι και μεγαλύτερες ή μπορεί να μεταφερθούν μετά την INPUT N.

```

10 REM "CHOLESKI"
20 DIM A(50,50)
30 DIM X(50)
40 PRINT "ΔΙΑΣΤΑΣΗ =";
50 INPUT N
60 PRINT N
65 PRINT
70 FOR I=1 TO N
80 FOR J=1 TO N
90 PRINT "A(";I;",";J;")=";
100 INPUT A(I,J)

```

```

110 PRINT A(I,J)
120 NEXT J
125 PRINT
130 NEXT I
135 PRINT
137 PRINT
140 FOR J=1 TO N
150 IF J=1 THEN GO TO 210
160 FOR I=J TO N
170 FOR K=1 TO J-1
180 LET A(I,J)=A(I,J)-A(I,K)*A(
K,J)
190 NEXT K
200 NEXT I
210 FOR I=J+1 TO N
220 IF J=1 THEN GO TO 260
230 FOR K=1 TO J-1
240 LET A(J,I)=A(J,I)-A(J,K)*A(
K,I)
250 NEXT K
260 LET A(J,I)=A(J,I)/A(J,J)
270 NEXT I
280 NEXT J
290 FOR I=1 TO N
300 FOR J=1 TO N
310 LET X(J)=0
320 NEXT J
330 FOR J=1 TO N
340 IF J=1 THEN LET X(J)=1
350 IF J=1 THEN GO TO 390
360 FOR K=1 TO J-1
370 LET X(J)=X(J)-A(J,K)*X(K)
380 NEXT K
390 LET X(J)=X(J)/A(J,J)
400 NEXT J
410 FOR J=N-1 TO 1 STEP -1
420 FOR K=J+1 TO N
430 LET X(J)=X(J)-A(J,K)*X(K)
440 NEXT K
450 NEXT J
460 FOR J=1 TO N
470 PRINT "X(";J;",";I;")=";X(J)

```



```

480 NEXT J
490 PRINT
500 NEXT I
510 STOP

```


Λύση συστήματος η γραμμικών εξισώσεων με τη μέθοδο Gauss.

Και στο πρόγραμμα αυτό όπως και στο προηγούμενο οι εντολές DIM στη γραμμή 9020 είναι ενδεικτικές.

Δεν είναι άσκοπο να σημειώσουμε στο σημείο αυτό ότι το βιβλίο μας δεν είναι βιβλίο μαθηματικών ή κάτι άλλο, απλώς ένα βιβλίο για το Spectrum. Αν λοιπόν δεν σας λείπει τίποτα ο Gauss ή δεν σας έτυχε να χρειαστείτε να λύσετε κάποιο σύστημα δεν έχετε παρά να γυρίσετε στην επόμενη σελίδα.

```

9000 REM Cat Computers
9001 REM Solution of a system of
  n linear equations
9010 PRINT AT 10,5;"ΛΥΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΤΟΣ";AT 11,5;" n ΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΕΞΙΣΩ
ΣΕΩΝ.";AT 12,5;"a(1,1)*X1+....+a
(i,n)*Xn=Bi";AT 14,5;"(ΜΕΘΟΔΟΣ G
auss)"; PRINT AT 21,1;"ΠΙΕΣΕ ΕΝ
Α ΠΛΗΚΤΡΟ.": IF INKEY$="" THEN
GO TO 9010
9020 CLS : DIM a(20,21): DIM x(2
0): DIM b(21): CLS
9030 INPUT "ΠΛΗΘΟΣ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ n="
;n
9040 LET n2=n+1
9050 PRINT
9060 PRINT "ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ"
9070 PRINT
9080 FOR i=1 TO n
9090 PRINT i;". ΕΞΙΣΩΣΗ "
9100 FOR j=1 TO n
9110 PRINT "a(";i;",";j;")=";: I
NPUT b(j): PRINT b(j)
9120 LET a(i,j)=b(j)
9130 NEXT j

```

```

9140 PRINT "b(";i;")=";: INPUT b
(n2): PRINT b(n2)
9150 LET a(1,n2)=b(n2)
9160 NEXT i
9170 LET n1=n-1
9180 FOR m=1 TO n1
9190 LET m1=m+1
9200 IF SGN (a(m,m))=0 THEN GO
TO 9430
9210 FOR i=m1 TO n
9220 LET qo=a(i,m)/a(m,m)
9230 FOR k=m1 TO n2
9240 LET a(i,k)=a(i,k)-qo*a(m,k)
9250 NEXT k: NEXT i: NEXT m
9260 IF SGN (a(n,n))=0 THEN GO
TO 9430
9270 LET x(n)=a(n,n2)/a(n,n)
9280 FOR l=1 TO n1
9290 LET i=n1-l+1
9300 LET so=0
9310 LET i1=i+1
9320 FOR k=i1 TO n
9330 LET so=so+a(i,k)*x(k)
9340 NEXT k
9350 LET x(i)=(a(i,n2)-so)/a(i,i
)
9360 NEXT l
9370 PRINT "ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ"
9380 PRINT
9390 FOR i=1 TO n
9400 PRINT "x";i;"=";x(i)
9410 NEXT i
9420 GO TO 9440
9430 PRINT "Η ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΟΣ =0
"

```

Παράδειγμα 1

```

9*x1+4*x2+3*x3=-1
5*x1+1*x2+2*x3= 1
7*x1+3*x2+4*x3= 1

```

Λύση συστήματος:

```

x1= 0
x2=-1
x3= 1

```

Παράδειγμα 2

```

3*x1-1*x2+1*x3=-2
1*x1+5*x2+2*x3= 6
2*x1+3*x2+1*x3= 0

```

Λύση συστήματος

```

x1=-2
x2= 0
x3= 4

```

Παραδειγμα 3:

```
1*X1+2*X2+3*X3+4*X4+5*X5+6*X6+7*X7+8*X8= 9
8*X1-7*X2+6*X3-5*X4+4*X5-3*X6+2*X7-1*X8= 0
1*X1+5*X2-2*X3+6*X4-3*X5+0*X6+2*X7+9*X8= 0
7*X1+6*X2+3*X3-2*X4-2*X5+8*X6+1*X7+3*X8= 0
-9*X1+5*X2+7*X3-8*X4+3*X5+2*X6-1*X7+0*X8= 0
6*X1-6*X2+7*X3+3*X4+1*X5+0*X6+1*X7-1*X8= 0
9*X1+4*X2+4*X3-2*X4-3*X5-1*X6+6*X7+5*X8= 1
-6*X1+5*X2+2*X3+3*X4-1*X5-4*X6+9*X7+9*X8=-9
```

Λυση συστηματος

```
x1=- .0077579021
x2=-1.2014405
x3= 1.2930903
x4=- .44202370
x5=-1.8568469
x6= .35008722
x7=-2.7758673
x8= 2.2449419
```

Λυση συστηματος εξισωσεων με τη μεθοδο Gauss - Jordan

Με τη μεθοδο αυτη μπορεί κανεις να ξεπεραση το προβλημα της υπαρξης μηδενικων στοιχειων στη κυρια διαγωνιο.
Η καθαυτο διαδικασια αρχιζει στη γραμμη 2000.

```
50 PRINT "ΠΟΛΥΘΟΣ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ ?"
100 INPUT nrow: PRINT nrow
110 PRINT "ΠΟΛΥΘΟΣ ΑΓΝΩΣΤΩΝ ?"
120 INPUT ncol: PRINT ncol
150 DIM a(nrow+1,ncol+1)
155 DIM b(nrow+1,ncol+1)
160 FOR j=1 TO nrow
170 FOR i=1 TO ncol
180 PRINT "a(";j;";",";i;") =";
185 INPUT a(j,i): PRINT a(j,i)
190 NEXT i
200 NEXT j
230 GO SUB 2000
300 PRINT "ΛΥΣΕΙΣ" "-----"
-----"
320 FOR j=1 TO nrow
330 PRINT "x(";j;")=";a(j,ncol)
340 NEXT j
```

```
2000 FOR k=1 TO nrow
2420 LET pivot=a(k,k): LET il=k
2430 FOR l=k+1 TO nrow
2440 IF ABS (a(l,k))<ABS pivot T
HEN GO TO 2470
2450 LET pivot=a(l,k)
2460 LET il=l
2470 NEXT l
2530 FOR s=1 TO ncol
2540 LET temp=a(k,s)
2550 LET a(k,s)=a(il,s)
2560 LET a(il,s)=temp
2570 NEXT s
2620 FOR j=1 TO ncol
2630 LET b(k,j)=a(k,j)/pivot
2640 NEXT j
2690 FOR i=1 TO nrow
2700 IF i=j THEN GO TO 2740
2710 FOR j=1 TO ncol
2720 LET b(i,j)=a(i,j)-a(i,k)*b(
k,j)
2730 NEXT j
2740 NEXT i
2800 FOR i=1 TO nrow
2810 FOR j=1 TO ncol
2820 LET a(i,j)=b(i,j)
2830 NEXT j
2840 NEXT i
2850 NEXT k
2860 RETURN
```

```
a (1, 1) = -1.2
a (1, 2) = 1.0
a (1, 3) = 1.0
a (1, 4) = 1.0
a (1, 5) = 1.0
a (1, 6) = 1.0
a (1, 7) = 1.0
a (1, 8) = 1.0
a (2, 1) = 8.0
a (2, 2) = -7.0
a (2, 3) = 6.0
a (2, 4) = -5.0
a (2, 5) = 4.0
a (2, 6) = -3.0
a (2, 7) = 2.0
a (2, 8) = 1.0
a (3, 1) = 1.0
a (3, 2) = 5.0
a (3, 3) = -2.0
a (3, 4) = 6.0
a (3, 5) = 0.0
a (3, 6) = 2.0
a (3, 7) = 9.0
a (3, 8) = 0.0
a (4, 1) = 7.0
a (4, 2) = 6.0
a (4, 3) = 3.0
a (4, 4) = -2.0
a (4, 5) = 8.0
a (4, 6) = 1.0
a (4, 7) = 3.0
a (4, 8) = 0.0
a (5, 1) = -9.0
a (5, 2) = 5.0
a (5, 3) = 7.0
a (5, 4) = -8.0
a (5, 5) = 3.0
a (5, 6) = 2.0
a (5, 7) = -1.0
a (5, 8) = 0.0
a (6, 1) = 6.0
a (6, 2) = -6.0
a (6, 3) = 7.0
a (6, 4) = 3.0
a (6, 5) = 1.0
a (6, 6) = 0.0
a (6, 7) = 1.0
a (6, 8) = -1.0
a (7, 1) = 9.0
a (7, 2) = 4.0
a (7, 3) = 4.0
a (7, 4) = -2.0
a (7, 5) = -3.0
a (7, 6) = 6.0
a (7, 7) = 5.0
a (7, 8) = 0.0
a (8, 1) = -6.0
a (8, 2) = 5.0
a (8, 3) = 2.0
a (8, 4) = 3.0
a (8, 5) = -1.0
a (8, 6) = -4.0
a (8, 7) = 9.0
a (8, 8) = 9.0
```

```
x (1) = -1.2
x (2) = 1.0
x (3) = 1.0
x (4) = 1.0
x (5) = 1.0
x (6) = 1.0
x (7) = 1.0
x (8) = 1.0
```


Σημεία μηδενισμού πολυωνύμων με τη μέθοδο Bairstow

Το πρόγραμμα αυτό βρίσκει όλες τις πραγματικές και φανταστικές ρίζες ενός πολυωνύμου βαθμού n με τη μέθοδο των διαδοχικών προσεγγίσεων και ξεκινώντας από μία ή δύο πραγματικές ρίζες, ανάλογα με το βαθμό του πολυωνύμου, μειώνει σταδιακά το βαθμό του πολυωνύμου και δοκιμάζει τις νέες ρίζες στο πλήρες. Αν μετά από ένα ορισμένο πλήθος επαναλήψεων δεν καταλήξει σε λύση το πρόγραμμα σταματάει με την ένδειξη STOP

```

10 REM ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΤ
ΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ ΠΟΛΥΩΝΥΜΟΥ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ
:
20 REM a(0)+a(1)*x+....+a(n)*x
^n
30 REM ΜΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕ
ΣΤΕΣ
40 REM ΛΥΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ BAIRST
TOW
50 DIM a(22): DIM b(22): DIM e
(22): REM ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ n<20
60 LET e1=1e-4: LET e4=1e-20:
LET k1=100
70 PRINT : INPUT ("ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΛΥ
ΩΝΥΜΟΥ n=");n
100 PRINT "ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤ
ΩΝ"
130 FOR i=0 TO n
140 PRINT "a(";i;")=";
160 INPUT a(n-i+1)
165 PRINT a(n-i+1)
170 NEXT i
180 PRINT "ΡΙΖΕΣ : "
190 IF a(1)<>0 THEN GO TO 270
210 PRINT "a(n) ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ
<>0"
215 PRINT "ΞΑΝΑΔΩΣΤΕ ΤΟΝ ΣΥΝΤΕΛ
ΕΣΤΗ"
220 PRINT "a(";n;")=";
230 INPUT a(1)
250 GO TO 190
270 FOR l=1 TO k1
300 IF n<=2 THEN GO TO 1000
310 LET a(n+2)=0
320 LET n1=2*INT ((n+1)/2)
330 FOR m=1 TO n1/2
340 LET p=1: LET q=1
360 FOR k=1 TO k1
370 FOR l=1 TO k1
390 FOR i=1 TO n1+1
400 LET b(i)=a(i)

```

```

410 NEXT i
420 FOR j=n1-2 TO n1-4 STEP -2
430 FOR i=1 TO j+1
440 LET b(i+1)=b(i+1)-p*b(i)
450 LET b(i+2)=b(i+2)-q*b(i)
460 NEXT i
470 NEXT j
480 LET ro=b(n1+1)
490 LET r1=b(n1)
500 LET so=b(n1-1)
510 LET s1=b(n1-2)
520 LET vo=-q*s1
530 LET v1=so-s1*p
540 LET do=v1*so-vo*s1
550 IF ABS (do)>=e4 THEN GO TO
590
560 LET p=p+5
570 LET q=q+5
580 NEXT l
590 LET d1=so*r1-s1*ro
600 LET d2=ro*v1-vo*r1
610 LET p1=d1/do
620 LET q1=d2/do
630 LET p=p+p1
640 LET q=q+q1
650 IF ABS ro>=e1 THEN GO TO 6
90
660 IF ABS r1>=e1 THEN GO TO 6
90
670 LET e(m)=1
680 GO TO 810
690 IF ABS p1>=e1 THEN GO TO 7
30
700 IF ABS q1>=e1 THEN GO TO 7
30
710 LET e(m)=2
720 GO TO 810
730 IF p=0 THEN GO TO 750
740 IF ABS (p1/p)>=e1 THEN GO
TO 790
750 IF q=0 THEN GO TO 790
760 IF ABS (q1/q)>=e1 THEN GO
TO 790
770 LET e(m)=3
780 GO TO 810
790 NEXT k
800 LET e(m)=4
810 LET s=-p/2
820 LET t=s*s-q
830 IF t<0 THEN GO TO 890
840 LET t=SQR t
850 PRINT 's+t's-t
880 GO TO 930
890 LET t=SQR (-t)
900 PRINT 's;" +i*";t
910 PRINT s;" -i*";t
930 IF e(m)=4 THEN GO TO 1180

```

```

940 FOR j=1 TO n1-1
950 LET a(j+1)=a(j+1)-p*a(j)
960 LET a(j+2)=a(j+2)-q*a(j)
970 NEXT j
980 LET n1=n1-2
990 IF n1>1 THEN GO TO 1010
1000 GO TO 1180
1010 IF n1>=3 THEN GO TO 1070
1020 LET m=m+1
1030 LET e(m)=1
1040 LET p=a(2)/a(1)
1050 LET q=a(3)/a(1)
1060 GO TO 810
1070 NEXT m
1080 IF n=2 THEN GO TO 1110
1090 PRINT -a(2)/a(1)
1100 GO TO 1180
1110 LET a(3)=a(2)*a(2)-4*a(1)*a(3)
1120 LET s=-a(2)/2/a(1)
1130 LET t=SQR (ABS (a(3)))/2/a(1)
1140 LET m=4
1150 LET a(4)=4
1160 IF SGN (a(3))<0 THEN GO TO 900
1170 GO TO 850
1180 PRINT
1200 STOP

```

Ο κανόνας του Simpson

Το πρόγραμμα αυτό υπολογίζει τη τιμή ενός ορισμένου ολοκληρώματος μέσα στο διάστημα $a...b$, με τον τύπο

$$I = \int_a^b f(x) dx \cong \frac{h}{3} [y_0 + 4y_1 + 2y_2 + 4y_3 + \dots + 4y_{n-1} + y_n]$$

Αν κατά λάθος δώσετε περιτό αριθμό διαστημάτων το πρόγραμμα θα προσθέσει τη μονάδα.

```

20 BORDER 2: INK 7: PAPER 0:
  CLS
30 PRINT AT 3,8;
  "ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΤΑ SIMPSON"
50 PRINT AT 18,3; FLASH 1;
  "ΠΙΕΣΕ ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡΟ"
60 PAUSE 0: CLS
70 PRINT AT 3,3; "ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΩΣ
  ΗΣ""1. ΤΗΝ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ Χ""2
  . ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΙΜΩΝ ΤΟΥ Χ""3. Τ
  ΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΕΩΝ "" (ΠΡΕΠ
  ΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΖΥΓΟΣ)"

```

```

80 INPUT "ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ";f$
100 INPUT "ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ ΤΟΥ Χ";a
110 INPUT "ΠΑΝΩ ΟΡΙΟ ΤΟΥ Χ";b
115 INPUT "ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΕΩ
  ΩΝ ";n
120 CLS
130 IF n-(INT (n/2))*2<>0
  THEN LET n=n+1:
  PRINT AT 20,3;
  "ΠΡΟΣΘΕΣΕ 1 ΣΤΟ n"
140 LET h=(b-a)/n
150 LET x=a
160 LET first=VAL (f$)
170 LET x=b
180 LET last=VAL (f$)
190 LET x=a: LET evens=0:
  LET odds=0
200 FOR I=1 TO n-3 STEP 2
210 LET x=x+h
220 LET odds=odds+VAL (f$)
230 LET x=x+h
240 LET evens=evens+VAL (f$)
250 NEXT I
260 LET x=x+h
270 LET odds=odds+VAL (f$)
280 LET integral=
  (first+last+4*odds+2*evens)
  *h/3
290 PRINT AT 9,3; INK 6;
  "ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΑ=";integral
300 INPUT "ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΜΕ (N/O)
  "; a$
310 LET a$=a$(1)
320 IF a$="n" OR a$="N" THEN
  GO TO 70
330 STOP

```

Γραφικές παραστάσεις συναρτήσεων σε καρτεσιανές συντεταγμένες.

Το κομμάτι του προγράμματος που κάνει τη σχεδίαση είναι από τη γραμμή 200 μέχρι τη 280.

Από την 110 μέχρι την 170 ορίζεται κατά προσέγγιση η κλίμακα της σχεδίασης.

Δοκιμάστε στην 60

LET a\$="x*SIN (1/x)"

ή SQR ,x*x+2)

ή COS (x*EXP (-x/5)

ή (6+2*x*x-x*x*x*x)

1 REM ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

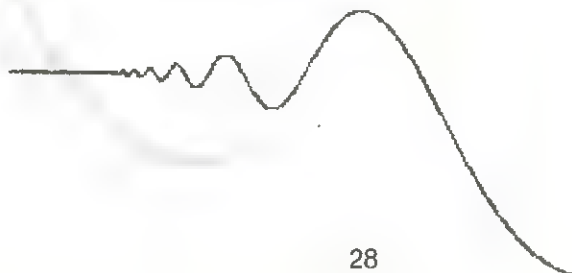
10 LET sx=255


```

20 LET sy=175
30 LET hy=sy/2
40 CLS
50 REM ΕΔΩ ΓΡΑΨΤΕ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΣΑ
Σ...
60 LET a$="x*x*SIN (1/x)"
70 PRINT "ΔΟΣΤΕ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ x
"
80 PRINT "ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ ?": INPUT
a
90 PRINT "ΠΑΝΩ ΟΡΙΟ ?": INPUT
b
100 IF a>=b THEN PRINT AT 10,1
0;"ΛΑΘΟΣ !!": GO TO 70
105 CLS
110 LET c=(b-a)/100
120 LET m=1.0e-30
130 FOR x=a TO b STEP c
140 IF x=0 THEN C TO 170
150 LET y=ABS (VAL a$)
160 IF m<y THEN LET m=y
170 NEXT x
200 LET c=c/10: REM ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ c
/5 H c/20
210 FOR x=a TO b STEP c
220 IF x=0 THEN GO TO 280
230 LET y=VAL (a$)
240 LET u=sx*(x-a)/(b-a)
250 LET v=hy+hy*y/m
260 IF v<0 OR v>sy THEN GO TO
280
270 PLOT u,v
280 NEXT x
290 GO TO 80

```



```
x*x*SIN (1/x)
```


Γραφικές παραστάσεις συναρτήσεων σε πολικές συντεταγμένες.

Όπως και στο προηγούμενο πρόγραμμα η σχεδίαση γίνεται από το loop στις γραμμές 810 μέχρι 880.

Δοκιμάστε διάφορες τιμές από 1 ως 9 για το α (γραμμή 480) και από 1 έως 6 για το β (γραμμή 510) για τις διάφορες συναρτήσεις των παραδειγμάτων.

Τα αποτελέσματα είναι μαγευτικά.

```

100 REM ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΕ ΠΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ
120 LET sx=256
130 LET sy=176
140 LET ratio=.6
150 LET hy=sy/2
160 LET hx=sx/2
360 REM ΓΡΑΨΤΕ ΣΑΝ a$ ΜΙΑ
ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ z
370 LET a$="SIN (7*z)"
480 LET a=9
510 LET b=6
400 REM
410 REM
420 LET m=1e-30
430 FOR z=0 TO 2*PI STEP .1
440 LET r=ABS (VAL (a$))
450 IF m<r THEN LET m=r+.1
460 NEXT z
480 REM

```


1+2*cos (2*z)

```

810 FOR z=0 TO 2*PI STEP .01
820 LET r=VAL (a#)
830 LET u=hx+hy*ratio*COS (a#z)
*r/m
840 IF u<0 OR u>sx THEN GO TO
980
850 LET v=h/+hy*SIN (b#z)*r/m
860 IF v<0 OR v>sy THEN GO TO
980
870 PLOT u,v
880 NEXT z
900 STOP

```

!+SIN (2*z)

SIN (7*z)

Γραφική απεικόνιση επιφανειών.

Δοκιμάστε και σ' αυτό το πρόγραμμα τις συναρτήσεις

$Z = -\text{SIN } r/r$
 $z = \text{COS } (x*y)$

όπου $x = \text{SQR } 2/2*a + \text{SQR } 2/2*b$

και $y = -\text{SQR } 2/2*a + \text{SQR } 2/2*b$

ή τη $z = x*y*(x-y)*(x+y)/\text{SQR } (x*x+y*y)$

Το πρόγραμμα έχει ένα αλγόριθμο που επιτρέπει την εξαφάνιση των κρυμμένων σημείων.

Μελετήστε πως λειτουργεί. Είναι πολύ ενδιαφέρον.

```

10 REM ΑΠΕΙΚΟΝΗΣΕΙΣ 3-D
20 CLS
30 LET SX=176

```

```

40 LET SY=160
50 LET ratio=.6
60 LET hy=sy/2
70 LET hx=sx/2
80 LET s=SQR (2)/2
90 LET aa=hx*s
100 PRINT " ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ"
110 PRINT "1. z=COS (r)"
120 PRINT "2. z=EXP (-r*r)"
130 PRINT "3. z=SIN (r)/r"
"ΟΠΟ
Y r=SQR (x*x)+(y*y)"
150 REM ΕΔΩ ΒΡΟΤΕ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΑΡΤ
ΗΣΕΙΣ
160 INPUT "ΔΩΣΤΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ";n
170 CLS
180 REM ΣΧΕΔΙΑΣΗ
190 FOR a=-aa TO aa+5*s
200 LET max=-hy
210 LET bb=aa+a-10*s*INT ((a+AB
S (a))/(10*s))
220 FOR b=-bb TO bb+s*4 STEP 10
*s
230 LET x=s*(a+b)
240 LET y=s*(b-a)
250 LET z=b
260 LET r=SQR (x*x+y*y)
270 IF n=1 THEN LET z=10*COS (
r/5)+b
280 IF n=2 THEN LET z=75*EXP (
-r*r/600)+b
290 IF n=3 AND r<>0 THEN LET z
=125*SIN (r/5)/r+b
300 REM ΧΩΡΟΣ ΓΙΑ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΑΡΤΗ
ΣΕΙΣ
310 IF z<max THEN GO TO 370
320 LET max=z
330 LET u=hx+a
340 LET v=hy+z*s/ratio
350 IF v<0 OR v>sy THEN GO TO
370
360 PLOT u,v
370 NEXT b
380 NEXT a

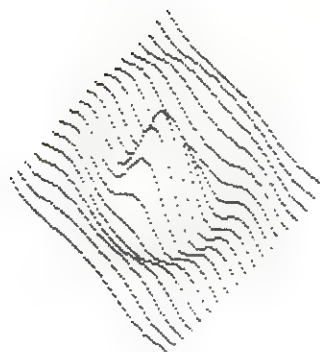
```



```

390 INPUT "ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΜΕ ?"; A#
400 IF A#<>"N" OR a#<>"n" THEN
STOP
410 RUN

```


ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Παίζοντας με τα σχήματα

Μια σειρά από προγραμματάκια που φτιάχνουν αρκετά εντυπωσιακά γραφικά. Μια από τις εφαρμογές τους είναι να γεμίζουν την ...άδεια οθόνη όσο ο Spectrum ασχολείται με υπολογισμούς.

Τα «ασυνήθιστα χρώματα» χαρίζουν ακόμα 8 αποχρώσεις στην «παλέτα» του Spectrum. Είναι ένα από τα πολλά τεχνάσματα που χρησιμοποιούνται στα εντυπωσιακά - και πολύχρωμα - παιχνίδια.

```

9100 >REM : DRAW 1
9105 CLS : BORDER 6: PAPER 0: CLS
9106 LET a=0
9110 LET y=INT (RND*70)+100: LET
x=INT (RND*60): LET z=INT (RND*
3)-4
9120 FOR r=y TO x STEP z
9130 PLOT r,r: DRAW 0,175-2*r
9140 DRAW 255-2*r,0
9150 DRAW 0,-175+2*r
9160 DRAW -255+2*r,0
9170 INK RND*5
9180 OVER 1
9190 NEXT r
9192 LET a=a+1
9194 IF a=5 THEN OVER 0: RETURN
9196 GO TO 9110

```

Παίζοντας με τα σχήματα

```

9200 REM : DRAW 2
9205 CLS : BORDER 1: PAPER 5: INK 2
9206 LET p=0
9210 LET a=175: LET c=94: OVER 1
9215 LET b=INT (RND*18)
9220 FOR b=1 TO 6*b: LET d=40
9225 PLOT d+b,d: DRAW b,b
9226 PLOT d+a-b,d: DRAW -b,b
9230 PLOT d+b,d+c: DRAW b,-b
9235 PLOT d+a-b,d+c: DRAW -b,-b
9240 NEXT b: BEEP .1,b-40
9242 LET p=p+1
9243 IF p=5 THEN OVER 0: RETURN
9245 GO TO 9210

```

Παίζοντας με τα σχήματα

```

9250 REM : DRAW 3
9255: LET n=1
9260 OVER 1
9265 FOR a=0 TO 255 STEP n
9270 PLOT a,0: DRAW 255-2*a,171
9275 NEXT a
9280 FOR a=0 TO 173 STEP n
9285 PLOT 0,a: DRAW 255,173-2*a
9290 NEXT a
9295 PAUSE 50% RETURN

9300 REM ■ ■ ■ ■
9302 REM : INK z: PRINT AT z-1,x
-1:"
  ■■■■
9305 INK 1: PRINT AT z,x;"■": IN
K 2: PRINT AT z,x+1;"■": INK 3:
PRINT AT z,x+2;"■": INK 4: PRINT
AT z,x+3;"■": INK 5: PRINT AT z
,x+4;"■": INK 6: PRINT AT z,x+5;
"■": INK 7: PRINT AT z,x+6;"■":
INK 0: PRINT AT z,x+7;"■"
9310 RETURN
9450 FOR n=0 TO 175 STEP 24
9460 PLOT n,175: DRAW 0,-175
9490 PLOT 0,175-n: DRAW 255,0
9495 NEXT n
9497 FOR m=176 TO 255 STEP 8
9499 PLOT m,175: DRAW 0,-175
9500 NEXT m
9502 PAUSE 100
9505 FOR n=0 TO 175 STEP 4
9506 PLOT 0,n: DRAW 255,0
9507 NEXT n

```

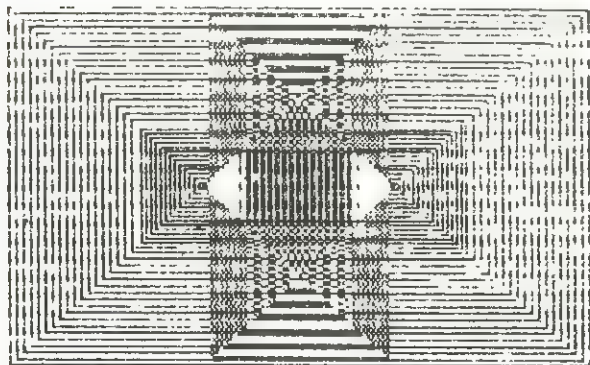
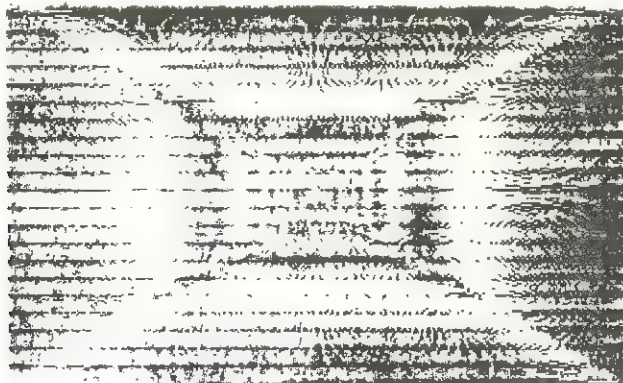
Παίζοντας με τα σχήματα

```

9600 REM ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ
9601 BORDER 1: PAPER 1: CLS : BO
RDER 1: PAPER 1
9610 LET k=1: LET l=0: GO SUB 96
90
9615 LET k=1: LET l=7: GO SUB 96
90
9620 LET k=5: LET l=0: GO SUB 96
90
9625 LET k=5: LET l=7: GO SUB 96
90
9630 LET k=1: LET l=6: GO SUB 96
90
9635 LET k=3: LET l=0: GO SUB 96
90
9640 LET k=3: LET l=7: GO SUB 96
90
9645 LET k=2: LET l=0: GO SUB 96
90
9650 LET k=2: LET l=7: GO SUB 96
90
9655 LET k=2: LET l=6: GO SUB 96
90
9660 LET k=2: LET l=4: GO SUB 96
90
9665 LET k=4: LET l=0: GO SUB 96
90
9670 LET k=4: LET l=7: GO SUB 96
90
9675 LET k=1: LET l=6: GO SUB 96
90
9680 LET k=6: LET l=0: GO SUB 96
90
9689 RETURN
9690 PAPER k: INK l: PRINT "■■■■■
■■■■■": R
ETURN
9692 RETURN

```


Παίζοντας με τους ήχους

```
9000 REM ΗΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ SPECTRUM
9100 REM ΣΕΙΡΗΝΑ
9110 BEEP .6,18: BEEP .75,14.5:
IF INKEY$="" THEN GO TO 9110
9120 RETURN

9200 REM ΠΥΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ
9210 FOR f=1 TO 10: BEEP .01,1+f
: BEEP .01,10: NEXT f: IF INKEY$
="" THEN GO TO 9210
9220 RETURN

9300 REM ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟΙ ΗΧΟΙ
9310 FOR f=1 TO 30: BEEP .05,20:
```

```
BEEP .05,0: NEXT f: IF INKEY$=""
" THEN GO TO 9310
9320 RETURN
9400 REM ΜΟΤΕΡ
9410 BEEP .005,5: BEEP .005,-2:
PAUSE 2: IF INKEY$="" THEN GO T
O 10
9420 RETURN
```

```
9500 REM ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
9510 FOR f=1 TO 10: BEEP .5,40:
PAUSE 7: BEEP .5,40: PAUSE 35: N
EXT f: GO TO 9510
```

Κρεμάλα

Είναι η παλιά γνωστή μας κρεμάλα για δύο παίκτες. Ο ένας βάζει κρυφά την ...μοιραία λέξη κι' ό άλλος αγωνίζεται να ακυρώσει την «τελετή» που του ετοιμάζει ο Spectrum.

```
5 REM ΚΡΕΜΑΛΑ
10 PRINT "ΚΡΕΜΑΛΑ""""ΓΙΑ ΔΥΟ
ΠΑΙΚΤΕΣ""
15 PAUSE 100
20 INK 0: PAPER 7: CLS
30 LET x=240: GO SUB 1000: REM
ανθρώπινη φιγούρα
40 PLOT 238,128: DRAW 4,0: REM
στομα
110 INPUT "ΠΟΙΑ ΛΕΞΗ ?";w$
120 LET b=LEN w$: LET v$=""
130 FOR n=2 TO b: LET v$=v$+" "
140 NEXT n
150 LET c=0: LET d=0
160 FOR n=0 TO b-1
170 PRINT AT 20,n;"-";
180 NEXT n
200 INPUT "ΒΡΕΣ ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ: ";g
$
210 IF g$="" THEN GO TO 200
220 LET g$=g$(1)
230 PRINT AT 0,c;g$
```

```

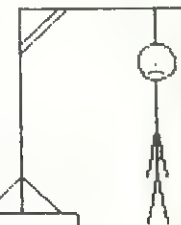
240 LET c=c+1: LET u#=v#
250 FOR n=1 TO b
260 IF w#(n)=g# THEN LET v#(n)
    =g#
270 NEXT n
280 PRINT AT 19,0;v#
290 IF v#=w# THEN GO TO 500
300 IF v#<>u# THEN GO TO 200
410 IF d=8 THEN GO TO 600
420 LET d=d+1
430 READ x0,y0,x,y
440 PLOT x0,y0: DRAW x,y
450 GO TO 200
510 OVER 1
520 LET x=240: GO SUB 1000
530 PLOT 238,128: DRAW 4,0
540 OVER 0
550 LET x=146: GO SUB 1000
560 PLOT 143,129: DRAW 6,0,PI/2
565 FOR n=0 TO 12: BEEP .05,n:
NEXT n: FOR n=12 TO 0 STEP -1: B
EEP .05,n: NEXT n
570 GO TO 800
610 OVER 1
620 PLOT 255,65: DRAW -48,0
630 DRAW 0,-48
640 PLOT 238,128: DRAW 4,0
660 PLOT 255,117: DRAW -15,-15:
DRAW -15,15
670 OVER 0
680 PLOT 236,81: DRAW 4,21: DRA
W 4,-21
690 OVER 1
700 PLOT 255,66: DRAW -15,15: D
RAW -15,-15
710 OVER 0
720 PLOT 236,60: DRAW 4,21: DRA
W 4,-21
730 PLOT 237,127: DRAW 6,0,-PI/
2
740 PRINT AT 19,0;w#
750 BEEP .5,0: BEEP .6,-6: BEEP
.7,-12: BEEP .8,-16: BEEP .8,-2

```

```

6: BEEP 1,-32: BEEP 3,-40
800 INPUT "ENTER ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣ
ΟΥΜΕ ?";a#
810 IF a#="" THEN GO TO 850
820 LET a#=a$(1)
830 IF a#="n" THEN STOP
840 IF a$(1)="N" THEN STOP
850 RESTORE : GO TO 5
1020 CIRCLE x,132,8
1030 PLOT x+4,134: PLOT x-4,134:
PLOT x,131
1050 PLOT x,123: DRAW 0,-20
1055 PLOT x,101: DRAW 0,-19
1070 PLOT x-15,66: DRAW 15,15: D
RAW 15,-15
1090 PLOT x-15,117: DRAW 15,-15:
DRAW 15,15
1100 RETURN
2000 DATA 120,65,135,0,184,65,0,
91
2010 DATA 168,65,16,16,184,81,16
,-16
2020 DATA 184,156,68,0,184,140,1
6,16
2030 DATA 204,156,-20,-20,240,15
6,0,-16

```


Ένα δύσκολο πέρασμα

Έχεις μπροστά σου μια φαρδιά λεωφόρο, ένα... γιγαντιαίο καβούρι κι' ένα ποτάμι γεμάτο πλοία.

Πρέπει να τα περάσεις χρησιμοποιώντας γρήγορα και... πο-νηρά τα πλήκτρα 1, 9 και 0.

Καλή τύχη!

```

1 CLEAR 32243: GO TO 16
6 BEEP .01,b-a
11 PRINT OVER 1; PAPER 8, INK
8; AT a,x2;"G": RETURN
16 PRINT AT 11,5;"ΠΑΡΑΚΑΛΩΣ ΠΕΡ
ΙΜΕΝΕΤΕ"
21 FOR a=32244 TO 32494
26 READ b: POKE a,b: NEXT a

```



```

31 DATA 14,8,229,17,31,0,25,12
6,237,82,31,6.32,126,31,119,35,1
6,250,225.36,13,32,234,201
36 DATA 14,8,175,229,17,31,0,2
37,82,126,25,23,6,32,126,23,119,
43,16,250,225,36,13,32,233,201
41 DATA 33,95,64,205,13,126,33
,128,64,205,244,125,33,128,64,20
5,244,125 33,223,64,205,13,126,3
3,0,72,205,244,125,33,0,72,205,2
44,125,33,0,72,205,244,125
46 DATA 58,121,92,0,0,0,0,0,0,
0,230,2,40,20,33,64,72,205,244,1
25,33,64,72,205,244,125,33,64,72
,205,244,125,24,18,33,95,72,205,
13,126,33,95,72,205,13,126,33,95
,72,205,13,126
51 DATA 33,128,72,205,244,125,
33,192,72,205,244,125,33,192,72,
205,244,125,33,31,80,205,13,126,
33,31,80,205,13,126,33,95,80,205
,13,126,201
56 DATA 33,128,72,205,244,125,
33,192,72,205,244,125,33,31,60,2
05,13,126,33,95,80,205,13,126,20
1
61 DATA 33,95,64,205,13,126,33
,128,64,205,244,125,33,0,72,205,
244,125,201
66 DATA 33,95,64,205,13,126,33
,223,64,205,13,126,33,128,72,205
,244,125,33,192,72,205,244,125,2
01
71 LET a=PEEK 23675+256*PEEK 2
3676
76 FOR b=a TO a+167
81 READ c: POKE b,c: NEXT b
86 DATA 15,18,34,127,255,255,4
0,16,128,64,32,254,254,255,40,16
91 DATA 127,127,127,127,127,25
5,21,8,254,254,254,254,255,255,6
4,128
96 DATA 0,248,196,196,254,254,

```

```

40,16,24,24,36,126,60,90,165,66
101 DATA 56,40,146,124,56,56,40
,108,1,2,4,127,127,255,20,8
106 DATA 240,72,63,254,255,255,
20,8,0,31,35,35,127,127,20,8
111 DATA 127,127,127,127,255,25
5,2,1,254,254,254,254,254,255,16
8,16
116 DATA 16,41,199,0,38,0,0,0,0
,68,255,68,68,255,68,0
121 DATA 0,34,85,143,151,163,16
0,0,0,68,170,241,233,197,5,0
126 DATA 16,16,16,254,63,31,15,
7,0,0,0,0,30,255,255,255
131 DATA 96,124,84,120,127,255,
254,252,0,0,3,2,15,63,255,0,6,12
,152,240,224,85,255,0
136 PRINT AT 11,3;"ΘΕΛΕΙΣ ΟΔΗΓΙ
ΕΣ?";AT 13,11;"(N)ΑΙ";AT 15,11;"
(O)ΧΙ"
141 PAUSE 0: IF INKEY$="n" THEN
GO TO 151
146 GO TO 186
151 CLS : PRINT AT 0,11;"ΣΚΟΠΟΣ
'"'"ΝΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΕΝΑ 20,2x110 0 7x ΑΠΟΦΕΥΓΟΝΤ
5x2,7x ΑΣ ΑΒ ΓΔΕ Φ ΞΠΣ ΘΩ.'"'"ΜΙΑ ΟΡ ΠΕΡ
ΙΠΟΛΕΙ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ."
156 PRINT '"ΥΠΑΡΧΟΥΝ 4 ΧΩΡΟΙ Γ
ΙΑ ΝΑ ΓΕΜΙΣΟΥΝ. (ΚΕΝΑ ΣΤΟΝ ΠΑΝΩ Φ
ΡΑΧΤΗ NNN NNN"
161 PRINT '"AT 18,9;"ΠΙΕΣΕ ΕΝΑ
ΠΛΗΚΤΡΟ": PAUSE 0
166 CLS : PRINT AT 7,11;"ΧΕΙΡΙΣ
ΤΗΡΙΑ"
171 PRINT " [|||||]
|k|>"
176 PRINT FLASH 1;AT 11,6;"1";
FLASH 0;" 2 3 4 5 6 7 8 "; FLAS
H 1;"9"; FLASH 0;" "; FLASH 1;"0
"
181 PRINT '"AT 18,9;"ΠΙΕΣΕ ΕΝΑ
ΠΛΗΚΤΡΟ": PAUSE 0
186 BRIGHT 1: PAPER 5: BORDER 5

```

```

: CLS
191 LET hi=0
196 PRINT PAPER 4; AT 10,0; "
      OF
201 LET lives=9: LET score=0: L
ET home=0
206 POKE 32425,201: POKE 32450,
201: POKE 32469,201
211 PRINT AT 0,0; PAPER 4;"NNNN
"; PAPER 7;" "; PAPER 4;"NNNNNN
"; PAPER 7;" "; PAPER 4;"NNNNNNNN
"; PAPER 7;" "; PAPER 4;"NNNNNNNN
"; PAPER 7;" "; PAPER 4;"NNNN"
216 IF home<>0 THEN GO TO 321
221 PRINT PAPER 4; INK 5; "
-----
226 PRINT "ΞΠΠΠΞ|||ΞΠΠΠΞ|||ΞΠ
ΠΞ|||ΞΠΠΠΞ|||"
231 PRINT INK 7;"|||MMM||||||MM
MMMM||||||MMM||||||M" <> <>
236 PRINT INK 2;"|||09||||||09|||
|||09|||09||||||09|||"
241 PRINT INK 7;"MM|||M||||||MM
MMM|||||||||MMM||||"
246 PRINT INK 1;"ΠΞ||||||ΞΠΠΠΞ|||
)|ΞΠΠΠΠΞ||||||ΞΠΠΠΞ" <>
251 PRINT INK 7;"|||MM|||MMMM|||
|MM||||||MMM|||||||"
256 PRINT "0||||||09|||09|||09|||
|||09|||09"
261 PRINT PAPER 4;"NNNNNNNNNNNN
NNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNN
NNNN"
266 PRINT PAPER 0; INK 7; AT 11
,0;"NNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNN
NNNN"
271 PRINT PAPER 0; INK 3;"|AB|
Φ|||AB||ΓΔΓΔΕ|Φ|Φ||ΓΔΕ||||||"
276 PRINT PAPER 0; INK 7;"-----
-----" <>
281 PRINT PAPER 0; INK 5;"|AB|
|||AB|||AB|||AB|||AB|||"
286 PRINT PAPER 0; INK 7;"====
=====

```

```

291 PRINT PAPER 0; INK 4;"I|||
|HI|||HI||||||HI||||||H"
296 PRINT PAPER 0; INK 7;"-----
-----"
301 PRINT PAPER 0; INK 6;"K0||
HI|||HI||Φ||Φ||ΨKOKO|||Φ||Ψ"
306 PRINT PAPER 4;"NNNNNNNNNNNN
NNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNNN"
311 PRINT PAPER 4;"

316 PRINT PAPER 1; INK 7;"SCO
RE "; AT 21,11;" Z0EZ "; PAPER 5;
INK 0; LIVES; PAPER 1; INK 7;" H
I-SCORE "
321 LET x1=20: LET y1=16: LET x
2=x1: LET y2=y1
326 PRINT PAPER 8; INK 8; AT x1
,y1;" "
331 RANDOMIZE USR 32295
336 IF SCREEN$(x2,y2)=" " THEN
GO TO 396
341 LET a=x2: FOR b=25 TO 35: G
O SUB 6: GO SUB 6: NEXT b: FOR a
=x2 TO 20 STEP 2: GO SUB 6: GO
SUB 6: NEXT a
346 LET lives=lives-1: PRINT AT
21,16;lives
351 LET x2=20
356 IF lives<>0 THEN GO TO 331
361 IF hi>score THEN GO TO 371
366 LET hi=score: PRINT AT 21,2
7;hi
371 PRINT FLASH 1; PAPER 7; AT
12,0;" GAME OVER T E O Σ
"
376 PRINT AT 14,0;" ΘΑ ΞΑΝΑΠΑΙ
ΞΗΣ? "
381 IF INKEY$="o" THEN RANDOMI
ZE USR 0
386 IF INKEY$<>"n" THEN GO TO
381
391 PRINT PAPER 5; AT 21,7;"|||
|": GO TO 196

```



```

396 IF x2<>0 THEN GO TO 491
401 PRINT PAPER 8; INK 8; AT x1
,y1; " ": PRINT AT x2,y2; "G"
406 RESTORE 416
411 FOR a=1 TO 8: READ b,c: BEE
P b,c: NEXT a
416 DATA .1,11,.1,11,.8,16,.05,
11,.05,16,.05,11,.05,16,1,20
421 LET home=home+1: LET score=
score+50: PRINT AT 21,7;score
426 IF home/4<>INT (home/4) THE
N GO TO 321
431 IF home=4 THEN POKE 32425,
0
436 IF home=8 THEN POKE 32450,
0
441 IF home=12 THEN POKE 32469
,0
446 IF home>36 THEN GO TO 211
451 LET a=RND*31
456 LET a=a+1
461 IF a>31 THEN LET a=0
466 IF SCREEN$ (10,a)=" " THEN
GO TO 456
471 IF SCREEN$ (10,a+1)=" " THEN
GO TO 456
476 PRINT PAPER 4; AT 10,a; "OP"
481 RESTORE 416: FOR a=1 TO 8:
READ b,c: BEEP b,c: NEXT a
486 GO TO 211
491 PRINT PAPER 8; INK 8; AT x2
,y2; "G"
496 LET x1=x2: LET y1=y2
501 IF INKEY$<>"1" THEN GO TO
516
506 BEEP .001,33
511 LET x2=x2-2: LET score=scor
e+5: PRINT AT 21,7;score
516 LET y2=y2+(INKEY$="0" AND y
2<>31)-(INKEY$="9" AND y2<>0)
521 GO TO 326

```

SCORE 60 ZKEB59 HI-SCORE

Σλάλομ

Προσέξτε τα Δέντρα!

Στο γιγαντιαίο ΣΛΑΛΟΜ του Spectrum μπορείς να γίνεις πρωταθλητής του ΣΚΙ χωρίς νάχεις αγγίξει χιόνι...

Αρκεί να αποφύγεις τα δέντρα και τις σημαίες αλλάζοντας κατεύθυνση με τα τοξάκια που βρίσκονται πάνω από τα πλήκτρα 5, 6, 7, 8.

```

1 GO TO 800
4 CLS
5 CLS
6 FOR n=1 TO 11: PRINT , , ,
, : NEXT n
8 BORDER 1: PAPER 7: INK 4: L
ET p=5
9 RESTORE
10 FOR n=0 TO 7: READ a: POKE
USR "a"+n,a: NEXT n
15 FOR n=0 TO 7: READ d: POKE
USR "d"+n,d: NEXT n
20 FOR n=0 TO 7: READ b: POKE
USR "b"+n,b: NEXT n
25 FOR n=0 TO 7: READ f: POKE
USR "f"+n,f: NEXT n
30 FOR n=0 TO 7: READ c: POKE
USR "c"+n,c: NEXT n
35 FOR n=0 TO 7: READ e: POKE
USR "e"+n,e: NEXT n
40 INK 4: FOR n=0 TO 21: PRINT

```



```

30 PRINT AT 21,0;"
40 PRINT AT 0,0; INK 7; PAPER
0;" SCORE 0
"
50 FOR N=144 TO 147
60 FOR M=0 TO 7
70 READ A: POKE USR CHR$(N)+M
,A
80 NEXT M
90 NEXT N
100 RESTORE
110 FOR M=0 TO 7
120 READ A
130 POKE USR CHR$(148)+(7-M),A
140 NEXT M
150 DEF FN A$(C$,D)=C$( TO D-1
)
160 DEF FN B$(C$,D)=C$(D+1 TO
)
170 LET S=0: LET L=-1: LET Y=15
: LET E$="A": PRINT AT 10,Y; INK
1;E$
180 LET G=1: LET E=1: LET B=1:
LET C$="
"
190 FOR C=1 TO E: LET D=INT (RN
D*29)+2: LET C$=FN A$(C$,D)+"C"+
FN B$(C$,D): NEXT C
210 IF B=19 THEN PRINT AT 2,0;
" ΟΙ ΑΡΟΥΡΑΙΟΙ ΜΠΗΚΑΝ
ΣΤΗ ΦΑΡΜΑ
ΕΧΑΞΕΣ ΤΗ ΣΟΔΕΙΑ ΣΟΥ ": FOR
Q=0 TO 60: BEEP .01,0: NEXT Q: F
OR Q=1 TO 100: NEXT Q: RUN
215 PRINT AT B,1;"
"
220 LET B=B+1: IF B=10 THEN LE
T B=11
230 PRINT AT B,1; INK 0;C$
240 LET G=1
250 LET D$=INKEY$
260 IF D$="n" THEN LET Y=Y-1:

```

```

GO SUB 400: PRINT AT 10,Y+1;" ":
PRINT AT 10,Y; INK 1;E$
270 IF D$="m" THEN LET Y=Y+1:
GO SUB 420: PRINT AT 10,Y-1;" ":
PRINT AT 10,Y; INK 1;E$
280 IF D$="z" THEN LET E$="E":
PRINT AT 10,Y; INK 1;E$: LET L=
1
300 IF D$="x" THEN GO TO 340
310 IF G=5 THEN GO TO 210
320 LET G=G+1: GO TO 250
340 LET M=10: LET N=Y
350 FOR P=1 TO 9: LET M=M+L
360 IF CODE SCREEN$(M,N)=0 THE
N PRINT AT M,N; INK 0;"D": BEEP
.02,20: LET S=S+1: PRINT AT 0,1
8; PAPER 0; INK 7;S: LET M=10: F
OR P=1 TO 9: LET M=M+L: PRINT AT
M,N;" ": NEXT P: LET D=N: LET C
$=FN A$(C$,D)+" "+FN B$(C$,D): I
F C$<>"
" THEN GO TO 210
365 IF C$="
" THEN LET E=E+1: LET
B=1: LET E$="A": PRINT AT 10,Y;
INK 1;E$: LET L=-1: GO TO 190
370 PRINT AT M,N;"B"
380 NEXT P
385 LET M=10: FOR P=1 TO 9: LET
M=M+L: PRINT AT M,N;" ": NEXT p
390 GO TO 210
400 IF Y<0 THEN LET Y=0
410 RETURN
420 IF Y>31 THEN LET Y=31
430 RETURN
440 BORDER 1: PAPER 1: INK 7: C
LS : PRINT : PRINT "ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΙ
ΑΡΟΥΡΑΙΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΤΗ ΦΑΡΜΑ ΣΟΥ.
ΑΝ ΜΠΟΥΝ ΜΕΣΑ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΟΥΝ Τ
Η ΣΟΔΕΙΑ."

```

```

450 PRINT AT 10,11;"ΧΕΙΡΙΣΤΗΡΙΑ
460 PRINT AT 12,8;"N - ΑΡΙΣΤΕΡ
A"
470 PRINT AT 14,8;"M - ΔΕΞΙΑ"

480 PRINT AT 16,8;"X - ΠΥΡΟΒΟΛΕΙΣ"
490 PRINT AT 18,8;"Z -ΣΤΡΟΦΗ 180
,"
500 PRINT AT 21,8; FLASH 1;"PRE
SS ANY KEY": PAUSE 0
510 RETURN
9000 DATA 24,24,189,189,255,255,
189,24
9010 DATA 129,129,129,129,129,12
9,129,129
9020 DATA 14,25,60,126,126,60,60
,24
9030 DATA 4,9,36,58,102,12,32,24

```

Αεροπορική Επιδρομή

Ένα... καταστροφικό παιχνίδι όπου αντικειμενικός σκοπός είναι να ισοπεδώσουμε μια πόλη για να προσγειωθεί το αεροπλάνο μας.

```

1 REM ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΔΡΟΜΗ
6 RESTORE : LET hc=1000: LET
k=0: BORDER 4: PAPER 0: INK 7: C
LS
11 DATA 255,60,126,255,255,255
,126,24
16 FOR n=0 TO 7
21 READ a
26 POKE USR "a"+n,a
31 NEXT n
36 DATA 24,24,102,102,219,219,
219,255
41 FOR n=0 TO 7
46 READ a: POKE USR "b"+n,a
51 NEXT n
56 DATA 219,219,219,255,219,21
9,219,219
61 FOR n=0 TO 7

```

```

66 READ a
71 POKE USR "c"+n,a
76 NEXT n
81 DATA 231,231,231,255,255,23
1,231,231
86 FOR n=0 TO 7
91 READ a
96 POKE USR "d"+n,a
101 NEXT n
106 DATA 24,24,24,24,60,126,231
,231
111 FOR n=0 TO 7
116 READ a
121 POKE USR "e"+n,a: NEXT n
126 DATA 24,60,126,219,153,153,
255,255
131 FOR n=0 TO 7
136 READ a
141 POKE USR "f"+n,a
146 NEXT n
151 DATA 255,153,255,153,255,15
3,255,255
156 FOR n=0 TO 7
161 READ a: POKE USR "g"+n,a
166 NEXT n
171 DATA 255,146,73,146,73,146,
73,255
176 DATA 146
181 DATA 73
186 DATA 146
191 DATA 73
196 DATA 146
201 DATA 73
206 DATA 255
211 FOR n=0 TO 7
216 READ a: POKE USR "h"+n,a
221 NEXT n
226 CLS
231 INK 2: BRIGHT 0
236 PRINT AT 21,0;"HHHHHHHHHHHHHH
HHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHHH"
241 FOR y=20 TO 14 STEP -1
246 PRINT AT y,2;"ΓΓ";AT y,5;"0

```



```

";AT y,7;"G";AT y,9;"OG";AT y,12
;"ΓΓ";AT y,15;"OGG";AT y,19;"Γ";
AT y,20;"ΓGG";AT y,24;"G";AT y,2
6;"ΓOGΓ"
251 NEXT y
256 PRINT AT 13,2;"ΓΦ";AT 13,5;
"Δ";AT 13,7;"G";AT 13,9;"EG";AT
13,12;"BΓ";AT 13,15;"ΦGE";AT 13,
19;"BΓGG";AT 13,24;"Φ";AT 13,26;
"ΓEOGB"
261 PRINT AT 12,2;"Γ";AT 12,5;"
Φ";AT 12,7;"G";AT 12,10;"G";AT 1
2,13;"Γ";AT 12,16;"B";AT 12,20;"
EGΦ";AT 12,26;"Γ";AT 12,28;"BE"
266 PRINT AT 11,2;"Γ";AT 11,7;"
G";AT 11,10;"B";AT 11,13;"Γ";AT
11,21;"B";AT 11,26;"Γ"
271 PRINT AT 10,2;"B";AT 10,7;"
G";AT 10,13;"Γ";AT 10,26;"B";
276 PRINT AT 9,7;"G";AT 9,13;"Γ
"
281 PRINT AT 8,7;"Φ";AT 8,13;"B
"
286 INK 7: BRIGHT 0
291 DATA 0,112,248,248,255,255,
127,16
296 RESTORE 291: FOR n=0 TO 7
301 READ a: POKE USR "i"+n,a
306 NEXT n
311 DATA 7,1,50,116,255,255,255
,6
316 FOR n=0 TO 7
321 READ a: POKE USR "j"+n,a
326 NEXT n
331 DATA 248
336 DATA 32
341 DATA 64
346 DATA 128
351 DATA 255
356 DATA 248
361 DATA 240
366 DATA BIN 0
371 FOR n=0 TO 7

```

```

376 READ a: POKE USR "k"+n,a
381 NEXT n
386 LET py=0
391 LET px=0: LET k=0
396 LET by=0: LET bx=0
401 INPUT "ΠΟΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ?";c
406 IF px>0 THEN PRINT AT py,p
x-1;" "
411 PRINT AT py,px;"IΨK"
416 IF ATTR (py,px+3)=2 THEN L
ET k=k+1
421 BEEP .001,10: BEEP .002,30
: BEEP .001,55
426 IF k>=c THEN GO TO 611
431 IF px>=29 THEN LET py=py+1
436 IF py>=21 AND px>=29 THEN
GO TO 586
441 IF px>=29 THEN PRINT AT py
-1,28;" "
446 IF px>=29 THEN LET px=0
451 LET px=px+1
456 LET a$=INKEY$
461 IF INKEY$="" THEN GO TO 40
6
466 BEEP .004,0: BEEP .003,2: B
EEP .002,4: BEEP .002,6: BEEP .0
02,10: BEEP .002,12: BEEP .002,2
0
471 IF py>=20 THEN LET by=21
476 IF px<31 THEN LET bx=px+1
481 IF px>=32 THEN LET bx=32
486 IF py<=20 THEN LET by=py
491 IF by=21 THEN PRINT AT 21,
bx: INK 2;"H"
496 IF by=21 THEN GO TO 571
501 IF by>1 THEN PRINT AT by-1
,bx;" ": PRINT AT by,bx;"A"
506 BEEP .001,60-by
511 LET by=by+1
516 IF py=21 AND px>=29 THEN G
O TO 586
521 PRINT AT py,px-1;" "
526 PRINT AT py,px;"IΨK"

```

```

531 IF px>28 THEN PRINT AT py,
29;" "
536 IF ATTR (py,px+4)=2 THEN L
ET k=k+1
541 IF k>=c THEN GO TO 611
546 IF px=29 THEN PRINT AT py,
29;" "
551 IF px>29 THEN LET py=py+1
556 IF px>29 THEN LET px=0
561 LET px=px+1
566 GO TO 491
571 PRINT AT 20,bx;" "
576 BEEP .01,0: BEEP .02,50
581 GO TO 406
586 IF c<=hc THEN LET hc=c
591 PRINT AT 0,0;"ΠΡΟΣΓΕΙΘΗΚΕΣ
!
EIXES "i;c;" ΕΥ
ΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ... ΑΚΟΥΜΠΗΣΕΣ ΣΕ "ik
;" ΚΤΗΡΙΑ !!!""ΠΙΕΣΕ ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡ
Ο."
596 IF INKEY$="" THEN GO TO 59
6
601 RESTORE 291
606 GO TO 226
611 IF k=c AND py>=20 AND px>=2
9 THEN GO TO 586
616 IF px<=28 THEN PRINT AT py
,px+3;" "
621 LET xc=8*(px+3): LET yc=8*(
21-py)
626 FOR n=0 TO 10
631 PLOT INK INT (RND*7)+1;xc,-
yc
636 DRAW INK INT (RND*7)+1;INT
(RND*10+1),INT (RND*10+1): PLOT
INK INT (RND*7)+1;xc,yc: DRAW
INK INT (RND*7)+1;INT (RND*-10+
1),INT (RND*10+1)
641 BORDER RND*7
646 PLOT INK INT (RND*7+1);xc,
yc: DRAW INK INT (RND*7+1);RND*
-10,RND*-10: PLOT xc,yc: DRAW I
NK INT (RND*7+1);RND*10,RND*-10

```

```

651 BEEP .01,RND*70-20: NEXT n
656 NEXT n
661 PRINT AT 0,0;"ΧΤΥΠΗΣΕΣ ΕΝΑΝ
ΟΥΡΑΝΟΣΥΣΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΙΝΑΧΤΗΚΕΣ Μ
ΑΖΙ ΜΕ ";INT (RND*500)+10;" ΑΝΘΡ
ΩΠΟΥΣ!!!"
666 PRINT "ΕΙΧΕΣ "i;c;" ΕΥΚΑΙΡΙΕ
Σ, ΔΟΚΙΜΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ !!!!"
671 PRINT ""ΠΙΕΣΕ ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡΟ!
!!!"
676 IF INKEY$="" THEN GO TO 67
6
681 RESTORE 291
686 GO TO 226

```

Τάνκερ

Το υποβρύχιο σου περιπολεί σε μια περιοχή που περνούν πολλά ΤΑΝΚΕΡ. Βύθισε όσο περισσότερα μπορείς πριν... α-
δειάση η θάλασσα!

```

11 CLS 12 RANDOMIZE : GO SUB
74:
14 GO SUB 100
16 GO SUB 60
18 GO SUB 68:
20 FOR n=1 TO 3: FOR o=50 TO 2
0 STEP -5: BEEP .01,o: NEXT o: N
EXT n
22 FOR a=1 TO n0
24 PRINT AT 8,0: PAPER 6: INK
0;"Γ": PAUSE 5: PRINT AT 8,0: PA
PER 6: INK 0;"ΦΓ": PAUSE 5: PRIN
T AT 8,0: PAPER 6: INK 0;" ΦΓ":
PAUSE 5
26 FOR b=1 TO 29: BEEP .005,-i
5: PRINT AT 8,b-1: PAPER 6: INK
0;" "; " ΦΓ"
28 PRINT AT 21,pa=1: PAPER 1;"
";AT 21,pa=; INK 7: PAPER 1;"
": LET pa=1: LET i=CODE INK INKEY$
5: LET pa=pa+(i=120 AND pa<
27)-(i=122 AND pa>3): IF NOT f

```

```

THEN IF i=109 THEN LET f=1: LE
T fp=p: LET xfp=20: BEEP .01,3
0
30 IF NOT f THEN GO TO 36
32 PRINT AT xfp+1,fp: PAPER 1;
"|" AND xfp<>20:AT xfp,fp: INK
7;"ΓΔ": IF xfp=9 THEN GO TO 56
34 LET xfp=xfp-1: GO TO 38
36 FOR n=1 TO 4: NEXT n
38 NEXT b
40 PRINT AT 8,29: PAPER 6: INK
0;"|p": PAUSE 5: PRINT AT 8,30
; INK 0: PAPER 6;"|": PAUSE 5:
PRINT AT 8,31: PAPER 6;" ": LET
m=m+1: GO SUB 70
42 FOR n=20 TO 40 STEP 10: BEE
P .1,n: NEXT n: NEXT a
44 IF f THEN PRINT AT xfp+1,f
p: PAPER 1;"|"
46 FOR n=1 TO 100: NEXT n
48 PRINT AT 12,11: INK 1;" T E
Λ Q Σ ": INK 6: OVER 1: FOR x=1
03 TO 8 STEP -1: PLOT 0,x: DRAW
255,0: BEEP .005,x/2: NEXT x: OV
ER 0
50 INK 2: PRINT AT 14,1: FLASH
1: PAPER 6;" ΠΙΕΣΕ ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡΟ"
52 IF INKEY$="" THEN FOR n=30
TO 50: BEEP .005,n: NEXT n: GO
TO 52
54 RUN 16
56 IF fp<b OR fp>b+2 THEN LET
f=0: PRINT AT 9,fp: PAPER 1;"| |
": GO TO 38
58 PRINT AT 9,fp;"|": PRINT A
T xfp,fp: PAPER 1;"": FOR n=6 TO
10: FOR p=1 TO 5: PRINT AT 8,b;
PAPER 6: INK p;"|φΓ": BEEP .01,
n*p: NEXT p: NEXT n: FOR n=40 TO
50: PRINT AT 8,b: PAPER 6: INK
2: OVER 1;"|/": BEEP .01,n: PRI
NT AT 8,b: PAPER 6: OVER 1;"| |
": BEEP .01,55-n: NEXT n: PRINT A

```

```

T 8,b: PAPER 6;"|/": LET h=h+1:
PAUSE 30: GO SUB 70: LET f=0: G
O TO 42
60 LET h=0: LET m=0
62 LET p=14: LET f=0: LET p0
#1-p0
64 LET n0=INT (RND*15)+10
66 RETURN
68 BORDER 3: INK 7: PAPER 1: B
RIGHT 1: CLS : PRINT PAPER 3: F
LASH 1;" *TANKER* ": FLASH 0: BR
IGHT 0;" ΒΟΛΕΣ: ΑΠΟΛΕΙΕΣ: ":
FOR x=1 TO 8: PRINT PAPER 6,,:
NEXT x: PRINT AT 21,0: PAPER 3:
BRIGHT 0: INK 1;"|": AT 21,29:
"|
70 PRINT AT 0,17: BRIGHT 0: PA
PER 3: INK 7;h:AT 0,28;m
72 RETURN 108 RETURN
74 RESTORE 84
76 FOR x=0 TO 7
78 FOR y=0 TO 7: READ z: POKE
USR (CHR$(97+x))+y,z: NEXT y
80 NEXT x
82 RETURN
84 DATA BIN 00000011,BIN 00000
011,BIN 00000011,BIN 00000011,BI
N 00000111,BIN 00011111,BIN 0111
111,255
86 DATA BIN 11000000,BIN 11000
000,BIN 11000000,BIN 11000000,BI
N 11100000,BIN 11111000,BIN 1111
110,255
88 DATA 0,1,1,1,3,1,3,0
90 DATA 0,BIN 10000000,BIN 100
00000,BIN 10000000,BIN 11000000,
BIN 10000000,BIN 11000000,0
92 DATA 0,BIN 00000100,BIN 000
00100,BIN 00000110,BIN 00001111,
BIN 01111111,BIN 00111111,BIN 00
011111
94 DATA 0,0,0,0,BIN 10101000,2
55,255,255

```



```

HEH"" H 0 GIA APXH ";g: IF g>17
THEN GO TO 610
620 IF g=0 THEN RUN : IF g>17
THEN GO TO 610
630 IF a$(g)=" " THEN GO TO 61
0
640 IF a$(g)("<" THEN GO TO 71
0
650 REM KINHEH KOKKINOY
660 FOR n=1 TO 4: LET s=r(g,n)
670 IF s=0 THEN GO TO 610
680 IF a$(s)=" " THEN LET a$(s)
)=">": LET a$(g)=" ": GO TO 750
690 NEXT n: GO TO 610
700 REM KINHEH MPAE)
710 FOR n=1 TO 4: LET s=b(g,n)
720 IF s=0 THEN GO TO 610
730 IF a$(s)=" " THEN LET a$(s)
)="<": LET a$(g)=" ": GO TO 750
740 NEXT n: GO TO 610
750 LET sc=sc+1
760 GO TO 500

```

Παίζοντας με τους αριθμούς

```

1 FOR F=1 TO 9: PRINT AT 10,5
+2*F;F: NEXT F
3 FOR D=1 TO 9: PRINT AT INT
(RND*8)+12,INT (RND*32);D: NEXT
D
5 LET RE=1000
7 GO SUB 97 (g) pokes
9 PAUSE 0
11 CLS
13 LET T=0
15 DIM A(9)
17 FOR I=1 TO 9
19 LET A(I)=0
21 NEXT I
23 FOR I=1 TO 8
25 LET R=INT (9*RND)+1 // 0-9
27 IF A(R)>0 THEN GO TO 25
29 LET A(R)=I
31 NEXT I
33 FOR I=1 TO 9
35 IF A(I)=0 THEN LET A(I)=9
37 NEXT I
39 GO SUB 85 // Tηρω εν τω Α

```

επιπρόσθετα
Τηρω εν τω
Α
η τιμή 1-9

```

41 LET T=T+1 // tries++
43 PRINT AT 20,4;"ΠΟΣΟΥΣ ΑΡΙΘΜ
ΟΥΣ ΘΕΛΕΙΣ
ΤΡΕΨΕΙΣ !"
45 INPUT X
47 PRINT AT 11,5+2*X; FLASH 1;
"";AT 7,4; FLASH 0;"ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ
ΕΠΙΛΟΓΗ ; (Y/N)";AT 20,4;"

```

```

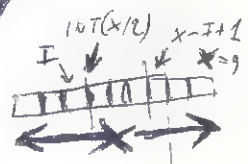
": INPUT K$: IF
K$="n" OR k$="N" THEN PRINT AT
11,5+2*X;" ": GO TO 43
49 CLS

```

```

51 IF X>9 THEN PRINT "OXI"
53 IF X>9 THEN GO TO 43
55 FOR I=1 TO INT (X/2)
57 LET Y=A(I)
59 LET A(I)=A(X-I+1)
61 LET A(X-I+1)=Y
63 NEXT I
65 PRINT AT 2,29;T // tries++
67 GO SUB 85 // Τηρω εν τω Α
69 FOR I=1 TO 9
71 IF A(I)<>I THEN GO TO 41 // Αν δεν κινησε
73 NEXT I // If εν τω Α εν τω Α
75 PRINT AT 15,5;"ΕΚΑΝΕΣ "; FL
ASH 1; FLASH 0;" Π

```



```

77 IF T<RE THEN LET RE=T
79 PRINT ;;" ΠΕΚΟΡ ΣΟΥ "; FL
ASH 1;RE; FLASH 0;" ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΣ"
;AT 0,0;RE
81 INPUT "ΑΛΛΗ ΔΟΚΙΜΗ ? (Y/N)"
;L$: IF L$="N" THEN STOP
83 GO TO 11
85 LET K=7 //REM. PRINT AC)
87 FOR I=1 TO 9
89 PRINT AT 13,K;A(I);AT 10,K;
I;
91 LET K=K+2
93 NEXT I
95 RETURN
97 LET j=65368

```

// Αν δεν κινησε
εν τω Α εν τω Α
σε αποθροιστες

Λαβύρινθος

Σ' αυτό το λαβύρινθο δεν είσαι μόνος σου. Υπάρχει κι' ένας μικρός ...ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ που πολύ θα ήθελε να συναντηθείτε. Πρόσεξε! και μην ξεχνάς πως για τις δύσκολες στιγμές υπάρχει πάντα κι' ένα ...φτιάρι.

```

2 GO SUB 1000
3 LET h=0: LET li=4: LET sc=0
: LET y=0: LET p=0: LET o=1
5 FOR i=1 TO 19 STEP 2: BEEP
.01,60-i*2: PRINT AT i,0: INK 0;
"....."
": NEXT i
10 FOR n=2 TO 19 STEP 2: PRINT
AT n,0: INK 6;"■"
120 PRINT AT n,RND*28+1;" ": IF
RND>.2 THEN GO TO 20
30 NEXT n
35 PRINT AT 1,2: INK 4;"r";AT
5,28: INK 4;"r";AT 15,2: INK 4;"
r";AT 19,28: INK 4;"r"
40 FOR n=0 TO 20: PRINT AT n,0
: INK 6;"■";AT n,30: INK 6;"■":
NEXT n
50 FOR n=0 TO 30: PRINT AT 0,n
: INK 6;"■";AT 20,n: INK 6;"■":
NEXT n
60 LET w=0: LET y=0: LET o=1:
LET l=19: LET c=12: LET a=2: LET
b=5
65 PRINT AT 1,c: INK 1;"B": IF
INKEY$="" THEN GO TO 65
70 PRINT AT 21,2:"ΣΚΟΠ=";sc;AT
21,14:"ΖΩΕΣ=";li;AT 21,25;"r=";
p: NEXT n
71 PRINT AT 1,c;" "
72 IF INKEY$="0" THEN GO SUB
500
75 LET e$=INKEY$: IF e$>"4" AN
D e$<"9" THEN LET m$=e$
80 LET l=1+((m$="6") AND ATTR
(1+1,c)<>62)-(m$="7" AND ATTR (1
-1,c)<>62)
90 LET c=c+((m$="8") AND ATTR
(1,c+1)<>62)-(m$="5" AND ATTR (1
,c-1)<>62)
92 IF ATTR (1,c)=60 THEN LET
sc=sc+10: LET p=p+1: LET w=w+1:
BEEP .5,20: IF w>=287 THEN LET
sc=sc+50: FOR n=0 TO 20: PRINT A
T n,0;"
"; BEEP .1,n*2: NEXT n: G
O TO 5
95 IF SCREEN$ (1,c)="." THEN

```

```

LET sc=sc+1: LET w=w+1: BEEP .00
1,30: IF w>=287 THEN LET sc=sc+
50: FOR n=0 TO 20: PRINT AT n,0;
"
": BEEP .1,n*2: NEXT n: GO TO 5
100 PRINT AT 1,c: INK 1;"B"
102 IF y=1 AND l=a AND (c=b-1 O
R c=b+1) AND INKEY$="p" THEN BE
EP .01,20: PRINT AT a+1,b: INK 6
;"■": BEEP .5,20: BEEP .5,-20: L
ET sc=sc+30: LET a=1: LET b=5
104 IF h=1 THEN PRINT AT a,b;"
": LET h=0: GO TO 108
106 PRINT AT a,b;" "
108 IF y=1 THEN BEEP .01,-20:
LET x=x+1: IF x=30 THEN LET y=0
: PRINT AT a+1,b: INK 6;"■"
109 IF y=1 THEN GO TO 70
110 IF a=1 THEN GO TO 200
120 LET a=a+(a<1 AND (ATTR (a+1
,b)<>62))-(a>1 AND (ATTR (a-1,b)
<>62))
125 IF o=1 AND ATTR (a,b+1)<>62
THEN LET b=b+1
128 IF o=-1 AND ATTR (a,b-1)<>6
2 THEN LET b=b-1
129 IF ATTR (a,b+o)=62 THEN LE
T o=o*-1
130 IF ATTR (a,b+o)=60 THEN LE
T o=o*-1
135 IF SCREEN$ (a,b)="." THEN
LET h=1
140 PRINT AT a,b: INK 2;"A": GO
TO 70
210 IF b>c THEN LET b=b-1
220 IF b<c THEN LET b=b+1
225 IF ATTR (a,b)=57 THEN FOR
i=65 TO 90: PRINT AT a,b:CHR$ i:
BEEP .01,i-40: NEXT i: PRINT AT
a,b;"A": BEEP .5,-30: PRINT AT
a,b;" ": LET li=li-1: LET l=19:
LET c=5: LET a=1: LET b=5: IF li
=0 THEN GO TO 700
228 IF ATTR (a+1,b)=59 THEN GO
SUB 600
229 IF SCREEN$ (a,b)="." THEN
LET h=1
230 PRINT AT a,b: INK 2;"A"
240 GO TO 70
500 IF p=0 OR ATTR (1+1,c)<>c2
OR m$="6" THEN RETURN
510 PRINT AT 1+1,c: INK 3;"■":
BEEP .1,-30: BEEP .1,-20: BEEP
1,-10: LET p=p-1: RETURN
600 LET y=1: LET x=1: BEEP .01,
20: PRINT AT a+1,b;"■": OVER 1;C
HR$ 8;"A": BEEP .2,-10: BEEP .01

```

```

20: GO TO 70
700 PRINT AT 8,10; INK 2; INK 2
; PAPER 6;"T E Λ Ο Σ": BEEP 1,30
: INPUT ; INK 7; PAPER 0;"ΠΙΕΣΕ
'ENTER' ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑ";y#: RUN
1000 FOR u=144 TO 146: FOR n=0 T
O 7
1010 READ r: POKE USR CHR$ u+n,r
: NEXT n: NEXT u
1020 DATA 24,36,66,165,66,36,90,
129,60,36,24,126,153,36,36,102,1
26,16,16,16,16,124,124,56
1030 RETURN

```

Προσέξτε τα μπαλόνια!

Δουλεύεις σε διαστημικές μεταφορές!

Με το μικρό διαστημικό φορτηγάκι πρέπει να μεταφέρεις κι-
βώτια από τη γη στο διαστημόπλοιο που περιμένει στο πάνω
μέρος της οθόνης.

Δεν είναι εύκολη δουλειά. Φυσάει πολύ και κάθε στιγμή κιν-
δυνεύεις από τα αερόστατα που... δεν ακολουθούν τους κανό-
νες της εναέριας κυκλοφορίας. Πρόσεχε!

```

5 CLEAR 30999
10 LET hs=0
30 BRIGHT 0: OVER 0: INVERSE 0
: FLASH 0
40 GO SUB 5000
50 GO SUB 2000
90 PAPER 7: INK 1: BORDER 1: C
LS
100 LET s=0: LET z=3
110 LET z$="2000"
200 LET t$="": DIM a$(3,32)
210 LET a$(2)="ΞΞΠ ΞΠ ΞΠ ΞΠ
ΞΠ ΞΠ ΞΠ ΞΠΞ"
220 LET a$(3)="ΞΞ000Ξ0000Ξ0000Ξ000
Ξ0000Ξ0000Ξ0000Ξ000"
221 CLG: LET a=32000
225 FOR f=1 TO z
230 POKE a,INT (RND*29+1)
240 POKE a+1,INT (RND*13+4)
250 POKE a+2,INT (RND*3-1)
260 POKE a+3,INT (RND*3-1)
270 IF NOT PEEK (a+2) AND NOT P
EEP (a+3) THEN GO TO 250
280 POKE a+4,INT (RND*3+2)+128*
(RND .5)
290 POKE a+5,255
300 LET a=a+5
305 NEXT f
310 PRINT AT 0,0; PAPER 6;"SCOR

```

```

E";TAB 11;"SHIPS";TAB 22;"HIGH";
TAB 0;"000000";AT 1,26;"000000"
3.5 PRINT INVERSE 1;AT 0,6;:A
T 0,17;:z$:AT 0,27;hs
320 PRINT AT 20,0; INK 2;a$(2);
a$(3)
330 LET x=15: LET y=2
340 LET b$="": LET f1=0
350 PRINT AT 1,6; INK 2;t$
400 LET x1=x: LET y1=y
410 LET x=x+(INKEY$="8")-(INKEY
$="5"): LET y=y+(INKEY$="6")-(IN
KEY$="7")
415 LET x=x+(x=-1)-(x=31)
420 LET c$a$(1+(y+f1=19)+2*(y+
f1=20),x+1 TO x+2)
440 LET y=y+(y=1)-(y+f1=21 OR (
y+f1>18 AND c$<>" "))
450 PRINT AT y1,x1;" ";AT y1+1
,x1;" "
460 IF f1=1 THEN PRINT AT y1+2
,x1;" "
470 PRINT AT y,x;"MN";AT y+1,x;
"OP": IF f1=1 THEN PRINT AT y+2
,x; INK 2;b$
475 LET l=USR 31000
476 IF ATTR (y,x)<>57 OR ATTR (
y+1,x)<>57 OR ATTR (y,x+1)<>57 O
R ATTR (y+1,x+1)<>57 THEN GO TO
1000
480 IF f1=0 AND (c$(1)="Ξ" OR c
$(1)="Σ") THEN BEEP .01,0: BEEP
.1,2: LET b$c$: LET f1=1: LET
a$(y-16,x+1 TO x+2)=" "
490 IF f1=0 OR y<>2 THEN GO TO
400
500 LET f1=0: PRINT AT 4,x;" "
505 BEEP .01,4: BEEP .1,0: BEEP
.01,2
510 LET t$t+b$: PRINT AT 1,6;
INK 2;t$
515 LET s=s+50+50*(b$(1)="Σ"):
PRINT AT 0,6; INVERSE 1;s
520 IF LEN t$<20 THEN GO TO 400
525 FOR f=1 TO 3: FOR g=0 TO 4:
BEEP .05,g: NEXT g: NEXT f
526 LET s=s+200
527 LET z=z+1
530 GO TO 200
1000 LET z$=z$(2 TO ): PRINT AT
0,17; INVERSE 1;z$: INK 6;" "
1005 FOR f=5 TO 0 STEP -1: FOR g
=0 TO 3: BEEP .07,g+f: NEXT g: N
EXT f
1010 BEEP .1,-1: BEEP .1,-1
1030 IF z$<>" " THEN GO TO 221

```

```

1040 BEEP 1,0: BEEP 1,-1: BEEP 1
,-2
1050 IF s>hs THEN LET hs=s: PRI
NT AT 0,27: FLASH 1:hs
1060 PRINT AT 10,0: FLASH 1:"
GAME OVER|||"; INVERSE 1;"|||G
AME OVER|||""
1070 FOR f=1 TO 500: NEXT f: GO
TO 50
2000 BORDER 7: PAPER 7: INK 0: C
LS
2045 PRINT AT 15,3: INK 1;"MN";A
T 16,3;"OP"
2050 PRINT AT 15,11: INK 3;"AB";
AT 16,11;"ΓΔ";AT 17,11;"ΕΦ"
2055 PRINT AT 15,19: INK 2;"ΞΠ
ΣΘ"
2060 PRINT AT 18,0;"Controls-"
2070 PRINT "Left=| Down=|
Up=| Right="; INK 2;"| 5
6 7 8"
2080 PRINT #0; PAPER 6;"||| ΠΙΕ
ΣΕ ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡΟ";TAB 0
2085 IF INKEY$="" THEN GO TO 20
85
2090 RETURN
5000 PRINT AT 10,6;"ΠΕΡΙΜΕΝΕ..."
5005 RESTORE : LET t=0: FOR f=US
R "a" TOUSR "u"+7
5010 READ a: POKE f,a: LET t=t+a
: NEXT f
5015 FOR f=31000 TO 31178: READ
a: POKE f,a: LET t=t+a: NEXT f
5020 IF t<>30628 THEN PRINT "ΟΑ
00Σ ΣΤΑ Data": BEEP 1,0: STOP
5030 RETURN
7000 DATA 7,30,62,124,124,252,24
8,248,224,120,124,62,62,63,31,31
7010 DATA 248,248,248,124,124,60
,30,14,31,31,31,62,62,60,120,112
7020 DATA 6,7,2,2,2,3,3,96,224
,64,64,64,192,192,192
7030 DATA 7,25,33,67,67,131,135,
135,224,152,132,194,194,193,225,
225
7040 DATA 135,135,135,67,67,35,1
7,9,225,225,225,194,194,196,136,
144
7050 DATA 5,7,2,2,2,3,3,160,22
4,64,64,64,192,192,192
7060 DATA 0,3,7,31,63,97,109,97,
0,192,224,248,252,134,182,134
7070 DATA 127,63,13,24,48,120,20
4,204,254,252,176,24,12,30,51,51
7080 DATA 127,97,111,97,125,97,1
27,0,254,134,182,182,182,134,254
,0

```

```

7090 DATA 127,100,117,117,117,11
6,127,0,254,70,86,86,86,70,254,0
7095 DATA 0,126,126,126,126,126,
126,0
8000 DATA 221,33,0,125,221,126,0
,254,255,40,34,95,221,86,1,6,3,6
2,22,215,122,215,123,215,62,32,2
15,62,32,215
8010 DATA 20,16,240,221,35,221,3
5,221,35,221,35,221,35,24,215,22
1,33,0,125,221,126,0,254,255,200
,221,134,2,254,255,40,4,254,31,3
2,8,221
8020 DATA 126,2,237,68,221,119,2
,221,126,1,254,2,40,4,254,17,32,
8,221,126,3,237,68,221,119,3,221
,126,0,221,134,2,221,119,0,221,1
26,1,221
8030 DATA 134,3,221,119,1,14,144
,221,203,4,126,40,10,221,203,4,1
90,62,6,129,79,24,4,221,203,4,25
4,221,126
8040 DATA 4,203,191,198,56,50,14
3,92,221,86,1,6,3,62,22,215,122,
215,221,126,0,215,121,215,12,121
,215
8050 DATA 12,20,16,238,221,35,22
1,35,221,35,221,35,221,35,195,73
,121

```

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ

Μια γεύση από Ιπποδρομίες — χωρίς να πάτε στο Φάληρο και πολύ περισσότερο χωρίς να... γυρίσετε ξεψιλιασμένος — μας δίνει μ' αυτό το πρόγραμμα ο Spectrum.

```

5 CLS : PAPER 2: INK 5: CIRCL
E 127,105,30
6 PLOT 108,88: DRAW 19,42: DR
AW 19,-42: PLOT 115,105: DRAW 22
,0
10 LET j=65368
20 READ x: IF x=999 THEN GO T
O 82
30 POKE j,x: LET j=j+1: GO TO
20
40 DATA 0,96,94,79,15,9,16,32,
12,30,54,242,224,208,8,16,0,60,6
6,90,66,66,60,0,0,24,36,36,66,66
,126,0,0,0,0,0,0,0,0,0,16,124,
146,146,124,16,0,0,126,64,64,64,
64,64,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0,0,0,126,0,24,0,0,0,126,0,0,
0,0,0,0,0,0,0,24,36,36,66,66,66
,0

```



```

630 DATA .1,0,.05,0,.05,0,.05,5
640 DATA .05,0,.05,5,.25,9,.25,
5
700 PAUSE 0
710 CLS
720 FOR e=1 TO q-1: IF a(e)=H T
HEN PRINT ;p$(e);" ΚΕΡΔΙΣΕ ";t
tal/10*(L(e)/10);" Dr"
730 NEXT e
800 PAUSE 0
810 CLS : PRINT AT 0,14;"ΑΛΟΓΟ"
;AT 0,20;"ΧΡΗΜΑΤΑ";AT 1,14;"----
-";AT 1,20;"-----"
820 FOR w=1 TO q-1: PRINT p$(w)
,a(w);" ";l(w)
830 NEXT w
840 PRINT AT 21,10;"ΣΥΝΟΛΟ ";t
otal;" ΔΡ."
900 INPUT "ΑΛΛΗ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑ ?(Y/
N)";a$
910 IF a$="y" OR a$="Y" THEN G
O TO 195
920 BEEP 2,15

```

GR A=✱ GR B=✱ (✱✱)

Ο Spectrum σε πτήση!

(το ξέμειγα)

Από τη στιγμή που θα πληκτρολογήσετε αυτό το πρόγραμμα, κρατάτε στα χέρια σας τα χειριστήρια ενός υπερσύγχρονου αεροπλάνου. (Μη σας μπερδεύει το ταχύμετρο... Απλώς πολλαπλασιάστε την ένδειξη με το 10).

Στον πίνακα των οργάνων, εκτός από τα κλασσικά, έχουμε ένα μόνιτορ που δείχνει τον χάρτη της περιοχής με τους Ραδιοφάρους και την θέση του αεροπλάνου, ή την εικόνα του διάδρομου κατά την προσγείωση.

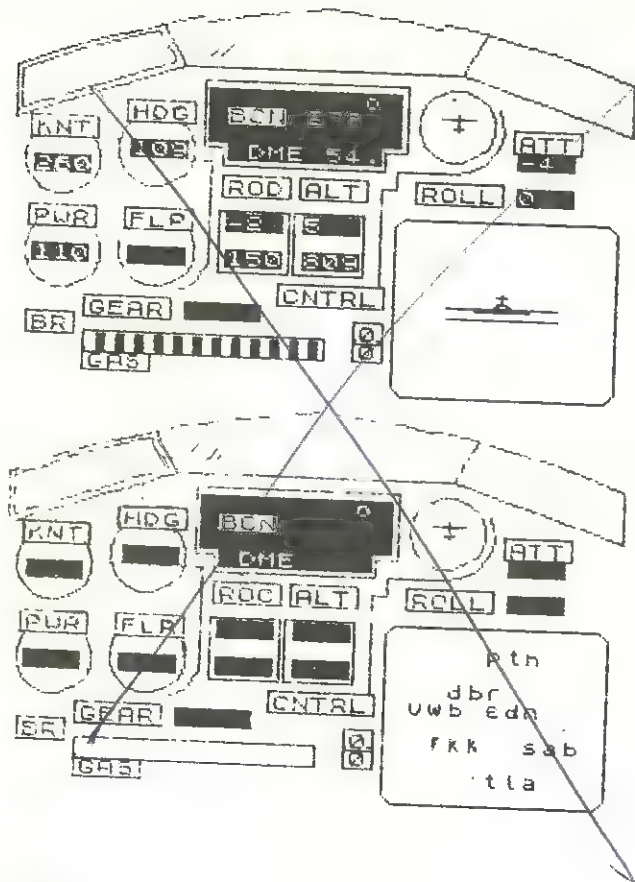
Στην διάρκεια της πτήσης, το μόνιτορ χρησιμοποιείται για να ελέγχουμε την θέση του αεροπλάνου σε σχέση με τον τεχνητό ορίζοντα.

Τα χειριστήρια είναι:

- B — Φρένα (on/off). C — Αλλαγή συχνότητας Ραδιοφάρου
- D/U — Κάτω / Πάνω R/L — Δεξιά / Αριστερά
- P/O — Περισσότερη / Λιγότερη ισχύς στη μηχανή
- J/K — Φλάπς Κάτω / Πάνω M Χάρτης G Σύστημα τρεχών

Το κομμάτι σε κώδικα μηχανής πρέπει να το γράψετε χρησιμοποιώντας το m/c loader που δημοσιεύουμε (ή οποιοδήποτε

23296	175	33	129	92	54	1
23302	33	20	79	6	7	197
23308	229	6	8	14	11	36
23314	229	119	35	13	32	251
23320	225	16	244	225	17	32
23326	0	25	193	16	232	33
23332	129	92	190	200	119	6
23338	3	33	180	71	24	219
23344	32	33	34	193	72	32
23350	10	207	64	18	18	33
23356	72	32	15	139	72	22
23362	12	203	72	22	10	6
23368	72	27	16	90	72	7
23374	14	198	72	27	10	143
23380	72	18	12	207	72	18
23386	10	16	72	17	16	62
23392	12	50	145	92	6	11
23398	42	75	92	17	8	0
23404	25	221	33	51	91	197
23410	229	33	131	92	6	2
23416	221	126	0	221	35	35
23422	119	221	126	0	221	35
23428	35	119	35	35	16	238
23434	225	0	3	126	221	229
23440	229	197	215	193	225	221
23446	225	35	16	243	193	16
23452	212	175	50	145	92	201
23458	0	0	0	0	0	0
23464	0	1	255	16	124	16
23470	16	124	198	69	255	0
23476	0	0	0	0	0	0
23482	254	0	253	203	2	134
23488	33	163	90	34	54	92
23494	33	24	80	34	132	92
23500	33	9	8	34	136	92
23506	1	3	0	17	48	91
23512	205	60	32	33	24	90
23518	6	3	54	31	35	16
23524	251	33	0	60	34	54
23530	92	201	0	0	0	0

Σκάκι

Το πρόγραμμα αυτό χωρίς να φιλοδοξεί να κερδίσει το πρωτάθλημα αποτελεί ένα θαυμάσιο παράδειγμα για την επίδειξη των δυνατοτήτων του computer.

Τις περισσότερες φορές θα παίζει τόσο καλά όσο και ο συμπαίκτης του άνθρωπος.

Βέβαια η σκέψη χρειάζεται και λίγη υπομονή.

Τρέχοντας το πρόγραμμα με το RUN ο computer θα σχεδιάσει τη σκακιέρα και τα πιόνια και θα σας ζητήσει να κάνετε τη πρώτη κίνηση. Έχετε τα άσπρα (στη κορυφή) και η κίνησή σας εισάγεται με ένα γράμμα από το α ως το h, που το ακολουθεί ένας αριθμός από 1 ως το 8.

Ο Computer δεν ελέγχει αν η κίνησή σας είναι νόμιμη ή όχι, γι' αυτό προσοχή (εκτός αν αρχίσετε να κάνετε ζαβολιές).

```

1 PAPER 7: BORDER 7: CLS
2 LET p=248: LET t=31: LET a=
128: LET g=13: LET h=160
3 LET b=192: LET d=224: LET e
=240: LET f=15
4 LET x=0: LET y=1: LET z=3:
LET c=7: LET i=160
5 LET f$="": DIM a$(1,1)
6 LET kx=5: LET ky=8: LET q=0
10 FOR m=USR "a" TO USR-"t"+7
120 READ n: POKE m,n: NEXT m
30 DATA x,x,x,x,x,x,y,z
40 DATA x,x,x,x,x,x,a,b
50 DATA c,c,z,y,z,c,x,x
60 DATA d,d,b,a,b,d,x,x
70 DATA y,c,c,x,g,f,f,c
80 DATA a,d,d,a,176,e,e,d
90 DATA z,z,z,y,c,f,31,x
100 DATA b,b,b,a,d,e,p,x
110 DATA 4,5,2,y,z,c,c,c
120 DATA 32,h,64,a,b,d,d,d
130 DATA z,y,y,y,z,c,f,x
140 DATA b,a,a,a,b,d,e,x
150 DATA y,z,c,c,14,g,c,z
160 DATA a,b,h,112,e,d,d,b
170 DATA x,x,x,x,x,5,5,c
180 DATA x,x,x,x,x,h,h,d
190 DATA x,x,x,y,z,c,c,z
200 DATA x,x,a,b,d,e,p,152
210 DATA y,y,y,z,c,c,f,x
220 DATA a,a,a,b,d,d,e,x
230 DIM t$(7,2): DIM b$(7,2)
240 FOR x=1 TO 7: READ t$(x),b$(
(x)): NEXT x
250 DATA "AB","CD","QR","ST"
260 DATA "MN","KL","OP","CD"
270 DATA "IJ","KL","EF","GH","
"
280 LET i=2: LET p=4: PRINT "
A B C D E F G H"
290 PRINT : FOR x=0 TO 7: FOR y
=0 TO 1: PRINT " ";
300 FOR z=0 TO 3: PRINT PAPER
p;" "; PAPER i;" ";
310 NEXT z: PRINT : NEXT y: LET
t=i: LET i=p: LET p=t: NEXT x
315 FOR y=1 TO 8: PRINT AT y+y,
0;y: NEXT y
320 DIM b(8,8): FOR y=1 TO 8: F
OR x=1 TO 8
330 LET z=(y=8)*-b(x,1)+(y=2)*-
1+(y=7)
340 IF y=1 THEN READ z
350 LET b(x,y)=z: NEXT x: NEXT
y
360 DATA -4,-2,-3,-5,-6,-3,-2,-
4

```



```

370 GO SUB 2000
380 DIM d(6,8,2): DIM p(6)
390 FOR x=1 TO 6: LET p(x)=2: F
OR y=1 TO 8
400 LET d(x,y,2)=((y<3) OR (y=8
))+(y>3) AND (y<7))*-1
410 LET d(x,y,1)=((y>1) AND (y<
5))+(y>5))*-1
420 NEXT y: IF x<>2 THEN GO TO
460
430 FOR y=1 TO 4: READ d(x,y,1)
,d(x,y,2): LET d(x,y+4,1)=-d(x,y
,1): LET d(x,y+4,2)=-d(x,y,2)
440 NEXT y
450 DATA -2,1,-1,2,1,2,2,1
460 IF x=1 THEN LET p(x)=8
470 IF x>4 THEN LET p(x)=1
480 NEXT x
490 DIM c$(5): FOR x=1 TO 5: RE
AD c$(x): NEXT x
500 DATA "p","n","b","r","q"
600 GO SUB 3000
610 PRINT AT 8,22; FLASH 1;"THI
NKING";
620 GO SUB 4000
630 GO TO 600
800 LET a$(1)=INKEY$: IF a$(1)=
"p" THEN GO TO 800
805 IF (a$(1)="") OR (a$(1)<"a"
) OR (a$(1)>"h") THEN GO TO 800
810 PRINT a$(1);" ";
820 LET x1=CODE a$(1)-96
830 LET a$(1)=INKEY$: IF (a$(1)
="") OR (a$(1)<"1") OR (a$(1)>"8
") THEN GO TO 830
840 PRINT a$(1);
850 LET y1=CODE a$(1)-48
860 RETURN
900 LET x1=999: LET y1=0: RETUR
N
1000 LET z1=INT ((ATTR (y+y,x+x)
)/8): IF z1>=8 THEN LET z1=z1-8
1010 PRINT BRIGHT 1; PAPER z1;
INK i;AT y+y,x+x;t$(c);AT y+y+1,
x+x;b$(c);
1020 RETURN
2000 FOR y=1 TO 8: FOR x=1 TO 8
2010 LET z=b(x,y): IF z=0 THEN
GO TO 2040
2020 LET i=7: IF z>0 THEN LET i
=0
2030 LET c=ABS z: GO SUB 1000
2040 NEXT x: NEXT y
2050 RETURN
3000 IF f$="1" THEN PRINT AT 20
,22;"CHECKMATE": STOP
3010 PRINT AT 3,22;"Your move":

```

```

PRINT AT 4,22;"FROM ";: GO SUB 8
00: IF x1=999 THEN STOP
3020 LET x=x1: LET y=y1
3030 PRINT AT 5,24;"TO ";: GO SU
B 800: LET xb=x1: LET yb=y1
3040 IF b(xb,yb)>0 THEN LET p(b
(xb,yb))=p(b(xb,yb))-1
3050 LET b(xb,yb)=b(x,y)
3060 LET b(x,y)=0: LET i=7
3070 IF b(xb,yb)<-1 OR yb<8 THEN
GO TO 3120
3080 PRINT AT 6,21;"Piece ";
3090 LET a$(1)=INKEY$:
3100 LET a=0: FOR z=1 TO 5: IF c
$(z)=a$(1) THEN LET a=-z
3110 NEXT z: IF a=0 THEN GO TO
3090
3115 PRINT a$(1);: LET b(xb,yb)=
a
3120 LET c=7: GO SUB 1000
3130 LET c=-b(xb,yb): LET x=xb:
LET y=yb: GO SUB 1000
3140 PRINT AT 3,22;" ";A
T 4,22;" ";AT 5,24;" ";A
T 6,21;" ";
3150 RETURN
4000 LET xb=0: LET yb=xb: LET db
=xb: LET cL=1: LET bp=xb: LET x=
9
4010 LET ax=kx: LET ay=ky: LET g
$="": GO SUB 5010: LET g$=f$
4020 FOR y=1 TO 8: FOR x=1 TO 8:
LET tb=0: LET cz=1: LET ty=0: L
ET tx=0: LET d=0
4030 IF b(x,y)<1 THEN GO TO 437
0
4040 LET p=b(x,y): FOR i=1 TO 8:
LET dy=d(p,i,2): LET dx=d(p,i,1
): LET ax=kx: LET ay=ky: LET ci=
1: LET po=0
4050 IF x+dx<1 OR x+dx>8 OR y+dy
<1 OR y+dy>8 THEN GO TO 4300
4060 IF p>2 AND p<6 THEN GO TO
4210
4070 IF dy>-1 AND p=1 THEN GO T
O 4300
4080 IF y >1 OR p>1 THEN GO TO
4130
4090 LET p(5)=p(5)+1
4100 LET b(x,y)=5
4120 GO TO 4300
4130 IF dx<>0 AND b(x+dx,y+dy)>-
1 THEN GO TO 4300
4140 IF p=6 THEN LET kx=x: LET
ky=y: LET ax=x+dx: LET ay=y+dy:
GO SUB 5000: IF f$="1" THEN GO
TO 4300

```

```

4150 IF dx=0 AND b(x,dy+y)<>0 TH
EN GO TO 4300
4160 LET po=8-p-b(x+dx,y+dy)*3
4170 IF y<>7 OR dx<>0 OR b(x,5)<
>0 OR p>1 THEN GO TO 4300
4180 IF g$="1" THEN GO SUB 5000
: IF f$="" THEN GO TO 4300
4190 IF g$="1" OR RND>.3 THEN L
ET c1=2
4200 GO TO 4300
4210 LET x1=x: LET y1=y
4220 IF p=3 AND INT (i/2)*2<1 TH
EN GO TO 4300
4230 IF p=4 AND INT (i/2)*2=1 TH
EN GO TO 4300
4240 IF x1+dx<1 OR x1+dx>8 OR y1
+dy<1 OR y1+dy>8 THEN LET c1=c1
-1: GO TO 4300
4250 IF b(x1+dx,y1+dy)>0 THEN L
ET c1=c1-1: GO TO 4300
4260 LET po=8-p+INT (RND*3)-b(x1
+dx,y1+dy)*3
4270 IF g$="1" THEN GO SUB 5000
: IF f$="" THEN LET po=po+50: G
O TO 4340
4280 IF b(x1+dx,y1+dy)<>0 THEN
GO TO 4300
4290 LET c1=c1+1: LET x1=x1+dx:
LET y1=y1+dy: GO TO 4240
4300 IF po=0 THEN GO TO 4340
4310 IF g$="1" THEN GO SUB 5000
: IF f$="" THEN LET po=po+50: G
O TO 4340
4320 IF g$="" THEN GO SUB 5000:
IF f$="1" THEN LET po=0: GO TO
4340
4330 IF po>=tb THEN LET ax=x+dx
*c1: LET ay=y+dy*c1: GO SUB 5000
: IF f$="1" THEN LET po=po-p*2
4340 IF po>tb THEN LET tb=po: L
ET tx=x: LET ty=y: LET d=i: LET
cz=c1
4350 NEXT i
4360 IF tb>bp OR (tb=bp AND (RND
>.9 OR (ty<yb AND RND>.5))) THEN
LET bp=tb: LET xb=tx: LET yb=t
y: LET cL=cz: LET db=d
4370 NEXT x: NEXT y: LET p=b(x,
yb): LET x1=xb+d(p,db,1)*cL: LET
y1=yb+d(p,db,2)*cL: IF p=6 THEN
LET kx=x1: LET ky=y1
4380 LET ax=kx: LET ay=ky: LET b
(x1,y1)=b(xb,yb): LET b(xb,yb)=0
: LET q=1: GO SUB 5010: LET q=0
4385 PRINT AT 8,22;" ";AT
9,22;"My move";AT 10,22;"FROM "
:CHR$(xb+95);"-";CHR$(yb+48);

```

```

4386 PRINT AT 11,24;"TO ";CHR$(
x1+95);"-";CHR$(y1+48);
4390 LET i=0: LET e=7: LET x=xb:
LET y=yb: GO SUB 1000
4400 LET c=b(x1,y1): LET x=x1: L
ET y=y1: GO SUB 1000
4410 RETURN
5000 LET pc=b(x+dx*c1,y+dy*c1):
LET b(x+dx*c1,y+dy*c1)=b(x,y): L
ET b(x,y)=0
5010 LET f$="": FOR r=1 TO 8: FO
R j=1 TO 8: LET d1=d(r,j,1): LET
d2=d(r,j,2): LET L=1
5020 IF ax+d1*L<1 OR ax+d1*L>8 O
R ay+d2*L<1 OR ay+d2*L>8 THEN G
O TO 5060
5030 IF r=1 AND d2<1 AND q=0 THE
N GO TO 5060
5040 IF b(ax+d1*L,ay+d2*L)=-r TH
EN LET f$="1": GO TO 5070
5050 IF r>2 AND r<6 AND b(ax+d1*
1,ay+d2*1)=0 THEN LET l=1+1: GO
TO 5020
5060 NEXT j: NEXT r
5070 IF x>8 THEN GO TO 5090
5080 LET b(x,y)=b(x+dx*c1,y+dy*c
1): LET b(x+dx*c1,y+dy*c1)=pc
5090 RETURN

```

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	♙	♗	♕	♖	♜	♞	♛	♚
2	♘	♘	♘			♘	♘	♘
3								
4				♙	♙			
5								
6				♙				
7	♙	♙	♙	♙	♙	♙	♙	♙
8	♜	♞	♝	♞	♞	♞	♞	♜

THINKING
My move
FROM b-7
TO b-6

Machine Code Loader.

Το πρόγραμμα αυτό όπως καταλαβαίνετε δεν είναι βέβαια όλο απαραίτητο για την εισαγωγή μιας μικρής ρουτίνας σε γλώσσα μηχανής η χρησιμοτητα του όμως αρχίζει να γίνεται ουσιαστική όσο μεγαλώνει το μέγεθος του προγράμματος.

Το πιο βασικό χαρακτηριστικό είναι η δυνατότητα διορθώσεων των αναπόφευκτων σφαλμάτων μας και η δυνατότητα μετάθεσης της ρουτίνας σε κάποια άλλη διεύθυνση.

Ο επόμενος πίνακας δίνει τις επιλογές που προσφέρει ο editor του προγράμματος

b κίνηση προς τα πίσω κατά μία θέση (διεύθυνση)
b αριθμός κίνηση προς τα πίσω κατά τόσες διευθύνσεις όσος ο αριθμός

f κίνηση προς τα μπρος (forwards) κατά μία διεύθυνση.
f αριθμός κίνηση προς τα μπρος κατά τόσες διευθύνσεις όσος ο αριθμός.

i αριθμός παρεμβάλλει (inserts) τόσα bytes με τιμή 0 όσος ο αριθμός.

d αριθμός διαγράφει (deletes) τόσα bytes όσος ο αριθμός
t διακόπτει (terminates) το πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα εξάλλου σχηματίζει και το άθροισμα των τιμών των bytes που εισάγονται (check sum) προσφέροντας έτσι ένα εύκολο τρόπο ελέγχου της ορθότητας των εισαγόμενων τιμών.

```
100 GO SUB 8100
200 REM ***

210 LET min=1+PEEK 23730+256*PEEK 23731
220 LET p=PEEK 23732+256*PEEK 23733
230 LET t=p-min+1
400 REM ****
410 PRINT "ΑΡΧΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗΣ ΜΝΗΜΗΣ = ";min,,, "ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΜΝΗΜΗ = ";t
420 INPUT "ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΑΛΛΑΞΗΣ ΤΗ Ν ΑΡΧΗ ? ";z$
```

92

```
430 IF z$="N" OR z$="n" THEN GO TO 7000
440 INPUT "ΔΕΞΕ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΞΕΚΙΝΑ ΤΟ Μ/Σ ";a
450 IF a<min OR a>p THEN BEEP .2,24: GO TO 440
500 GO SUB 8100
510 LET t=t-a+min
520 PRINT "ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΜΑ ";t; " bytes",,,
530 LET u=PEEK 23675+256*PEEK 23676
540 IF a<u AND u<p THEN PRINT "ΕΑΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ";u-a;" bytes, ΘΑ ΓΡΑΨΗΣ ΠΑΝΩ ΣΤΑ USR DEF GRAPHICS."
550 IF a>=u THEN PRINT "ΘΑ ΓΡΑΨΗΣ ΠΑΝΩ ΣΤΑ USR DEF GRAPHICS."
560 INPUT "ΕΝΤΑΞΕΙ ? ";z$
570 IF z$="O" OR z$="o" THEN GO TO 7000
580 IF z$<>"N" AND z$<>"n" THEN BEEP .2,24: GO TO 560
700 REM ****
710 LET l=a
750 GO SUB 8200
760 INPUT "ΔΕΞΤΕ ΑΡΙΘΜΟ, b, f, i, d or t ";z$
770 IF z$="" THEN BEEP .2,24: GO TO 760
780 LET a$=CHR$(CODE z$(1)-32*(z$(1)>"E"))
790 GO TO 800+200*(a$="B")+300*(a$="F")+400*(a$="I")+500*(a$="D")+600*(a$="T")
800 LET x=VAL z$
810 IF l>p THEN BEEP .2,24: GO TO 750
820 IF x<0 OR x>255 OR x<>INT x THEN BEEP .2,24: GO TO 760
830 POKE l,x
840 LET l=l+1
850 GO TO 740
```

93


```

1000 REM ***** ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΠΡΟΣ
1010 LET I=I-1
1020 IF LEN Z$>1 THEN LET I=I+1
-VAL Z$(2 TO )
1030 IF I<a THEN LET I=a
1040 GO TO 740
1100 REM *****ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΩ
1110 LET I=I+1
1120 IF LEN Z$>1 THEN LET I=I-1
+VAL Z$(2 TO )
1130 IF I>p THEN LET I=p
1140 GO TO 740
1200 REM *****
1210 IF LEN Z#=1 THEN LET n=1:
GO TO 1225
1220 LET n=VAL Z$(2 TO ): IF n<1
OR n>p-1 OR n<>INT n THEN BEEP
.2,24: GO TO 740
1225 CLS : GO SUB 8100: PRINT TA
B 6;"....."
1230 FOR j=p TO 1+n STEP -1
1240 POKE j,PEEK (j-n)
1250 NEXT j
1260 FOR j=1 TO 1+n-1
1270 POKE j,0
1280 NEXT j
1290 GO TO 740
1300 REM *****
1310 IF LEN Z#=1 THEN LET n=1:
GO TO 1330
1320 LET n=VAL Z$(2 TO ): IF n<1
OR n>p-1 OR n<>INT n THEN BEEP
.2,24: GO TO 740
1330 IF n<0 OR n>p-1 THEN BEEP
.2,24: GO TO 1320
1340 CLS : GO SUB 8100: PRINT TA
B 6;"ΔΙΑΓΡΑΦΗ..."
1350 FOR j=1 TO p-n
1360 POKE j,PEEK (j+n)
1370 NEXT j
1380 GO TO 740
1400 STOP
1401 PRINT AT 21,7;"Τ Ε Λ Ο Σ"

```

```

1110 STOP
7000 REM *****Preset RAMTOP
7110 INPUT "ΝΕΑ ΑΡΧΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
";a
7020 IF a<27000 OR a>p THEN BEE
P .2,24: GO TO 7010
7030 CLEAR a-1
7040 PUN
7099 STOP
8100 CLS
8110 PRINT TAB 6;"Machine code 1
ader",,,
8120 RETURN
8200 REM *****Print Memory
8210 GO SUB 8100
8220 PRINT "ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΘΡΟΙΣΜΑ
ΕΛΕΓΧΟΥ"
8230 LET c=0
8240 LET s=1-8: IF s<a THEN LET
s=a: GO TO 8280
8250 FOR j=a TO s-1
8260 LET c=c+PEEK j
8270 NEXT j
8280 LET f=s+17: IF f>p THEN LE
T f=p
8290 FOR j=s TO f
8300 LET c=c+PEEK j
8310 PRINT AT j-s+3,1;j;TAB 12;P
EEK j,TAB 22;c
8320 NEXT j
8400 LET pos=1-s+3
8410 PRINT AT pos,12; FLASH 1;PE
EK 1
8420 RETURN

```

FILL σε BASIC και FILL σε Machine code.

Με το πρόγραμμα αυτό μπορεί κανείς να διαγραμμίσει επιφάνειες που περικλείονται από κλειστές καμπύλες. Οπωσδήποτε σε BASIC χρειάζεται κάποιος χρόνος, αλλά πιστεύω ότι θα έχετε οπωσδήποτε την απαιτούμενη υπομονή γιατί έτσι θα σας δοθεί η ευκαιρία παρακολουθώντας τη λειτουργία του προγράμματος ή και μόνο με την πληκτρολόγηση του να ξεκα-

θαρίσετε πολλές όχι και τόσο συνηθισμένες, αλλά οπωσδήποτε σημαντικές εντολές σχετικές με τα graphics του Spectrum.

```
100 REM ΕΩΣ ΓΡΑΨΤΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΑΣ
110 DIM a(50): DIM b(50)
120 LET track=310: LET test=360
: LET list=490: LET shade=520
130 INPUT "ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΟΡΙΟ ΣΚΙΑΣΗ
Σ";swl
140 IF swl<1 THEN LET swl=1
150 INPUT "ΔΕΞΙΟ ΟΡΙΟ ΣΚΙΑΣΗΣ";
swr
160 IF swr>255 THEN LET swr=25
4
170 INPUT "ΚΑΤΩ ΟΡΙΟ ΣΚΙΑΣΗΣ";s
wb
180 IF swb<1 THEN LET swb=1
190 INPUT "ΠΑΝΩ ΟΡΙΟ ΣΚΙΑΣΗΣ";s
wt
200 IF swt>175 THEN LET swt=17
4
210 FOR y=swb TO swt
220 LET q=0
230 LET x=swl
240 IF x>=swr THEN GO TO 300
250 IF POINT (x,y)=0 THEN LET
x=x+1: GO TO 240
260 LET x1=x: GO SUB track
270 GO SUB test
280 LET x=xr+1: GO TO 240
290 GO SUB shade
300 NEXT y
310 REM ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΚΙ
ΑΣΗΣ
320 LET c=0
330 IF x1+c>=swr THEN RETURN
340 IF POINT (x1+c,y)=0 THEN G
O TO 360
350 LET c=c+1: GO TO 330
360 LET xr=x1+c-1
370 RETURN
380 REM ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ
390 LET ll=0: LET lu=0: LET rl=
```

```
0: LET ru=0
400 FOR e=-1 TO 1
410 IF POINT (x1+e,y-1)=1 THEN
LET ll=1
420 IF POINT (x1+e,y+1)=1 THEN
LET lu=1
430 IF POINT (xr+e,y-1)=1 THEN
LET rl=1
440 IF POINT (xr+e,y+1)=1 THEN
LET ru=1
450 NEXT e
460 IF ll+rl=0 OR lu+ru=0 THEN
RETURN
470 GO SUB list
480 RETURN
490 REM ΛΙΣΤΑ ΣΗΜΕΙΩΝ
500 LET q=q+1: LET a(q)=xr
510 RETURN
520 REM ΣΚΙΑΣΗ
530 IF y<=1 THEN RETURN
540 FOR t=1 TO 50 STEP 2
550 IF b(t+1)=0 THEN GO TO 580
560 PLOT b(t),y-1: DRAW b(t+1)-
b(t),0
570 NEXT t
580 FOR t=1 TO 50
590 LET b(t)=a(t)
600 NEXT t
610 DIM a(50)
620 RETURN
```

Για όσους είναι ανυπόμονοι η ίδια διαδικασία μπορεί να γίνει με το επόμενο πρόγραμμα σε γλώσσα μηχανής.

Το μήκος του είναι 263 bytes με άθροισμα τιμών - για να ελέγξετε την ορθότητα των αριθμών που θα πληκτρολογήσετε - 26647.

Η ρουτίνα αυτή χρησιμοποιεί 2 μεταβλητές: την 23296 για τη συντεταγμένη x της αρχικής θέσεως και την 23297 για τη συντεταγμένη y της αρχικής θέσεως.

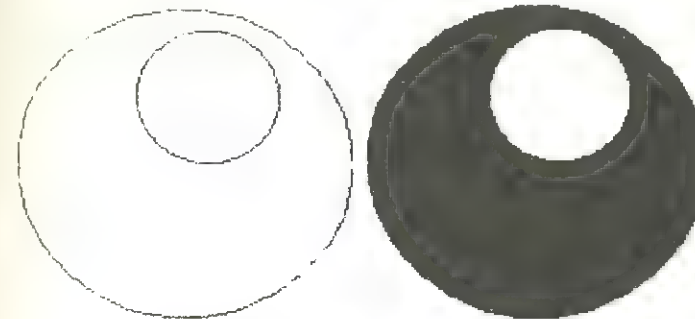
Η ρουτίνα τρέχει με την εντολή RAND USR 64237. Όταν η τεταγμένη y είναι μεγαλύτερη από 175 ή η συνάρτηση POINT

(x,y) = 1, η ρουτίνα τότε επιστρέφει αμέσως στη BASIC.

Η ρουτίνα αυτή είναι αμετάθετη με αρχική διεύθυνση την 64237. Για να τη μεταθέσετε σε κάποια άλλη διεύθυνση μπορείτε να εφαρμόσετε τη μέθοδο που περιγράφεται στο πρόγραμμα Renumber.

64237	42	0	91	124	254
64242	176	208	205	169*	251*
64247	166	254	0	192	1
64252	255	255	197	42	0
64257	91	205	169*	251*	166
64262	254	0	32	9	42
64267	0	91	44	34	0
64272	91	32	236	17	0
64277	0	42	0	91	45
64282	34	0	91	42	0
64287	91	229	205	169*	251*
64292	182	119	225	124	254
64297	175	40	44	123	254
64302	0	32	16	36	205
64307	169*	251*	166	254	0
64312	32	7	42	0	91
64317	36	229	30	1	42
64322	0	91	123	254	1
64327	32	15	36	205	169*
64332	251*	166	254	0	40
64337	6	30	0	24	2
64342	24	167	42	0	91
64347	124	254	0	40	40
64352	122	254	0	32	16
64357	37	205	169*	251*	166
64362	254	0	32	7	42
64367	0	91	37	229	22
64372	1	122	254	1	32
64377	14	42	0	91	37
64382	205	169*	251*	166	254
64387	0	40	2	22	0
64392	42	0	91	125	254
64397	0	40	12	45	34
64402	0	91	205	169*	251*
64407	166	254	0	40	129
64412	225	34	0	91	62
64417	255	188	32	177	189

64422	32	174	201	197	213
64427	62	175	148	103	229
64432	230	7	198	64	79
64437	124	203	31	203	31
64442	203	31	230	31	71
64447	230	24	87	124	230
64452	192	95	97	125	203
64457	31	203	31	203	31
64462	230	31	111	123	128
64467	146	95	22	0	229
64472	213	225	41	41	41
64477	41	41	209	25	209
64482	123	230	7	71	62
64487	8	144	71	62	1
64492	135	16	253	203	31
64497	209	193	201	0	0

POKE 23296,x
POKE 23297,y
RANDOMIZE USR 64237

Renumber

Η ρουτίνα αυτή αριθμεί ξανά τους αύξοντες αριθμούς των γραμμών σ' ένα πρόγραμμα BASIC αλλά και τα GOTO και GOSUB που θα υπάρχουν μέσα στις γραμμές του προγράμματος. Το μήκος της ρουτίνας είναι 382 bytes και το άθροισμα των αριθμών που θα πληκτρολογήσετε με κάποιο machine code loader, είναι 41629 (checksum).

Η ρουτίνα χρησιμοποιεί δύο μεταβλητές των 2 bytes που τις φυλάει στο buffer του printer και συγκεκριμένα: για τον α/α της

πρώτης γραμμής στις διευθύνσεις 23296 & 23297 και για το βήμα (τη διαφορά μεταξύ δύο διαδοχικών α/α γραμμών) στις διευθύνσεις 23298 και 23299.

Όταν ο α/α της πρώτης γραμμής είναι 0 ή το βήμα είναι 0 η ρουτίνα επιστρέφει αμέσως στη BASIC.

Η ρουτίνα δεν λαμβάνει «υπόψη της» α/α γραμμών που προκύπτουν σαν αποτέλεσμα κάποιου υπολογισμού (π.χ. GOTO 8*a), δεκαδικούς αριθμούς (π.χ. GOTO 6.3), αρνητικούς αριθμούς (π.χ. GOTO - 10) και αριθμούς μεγαλύτερους από 9999.

Όταν σαν βήμα εκλεγεί ένας μεγάλος αριθμός υπάρχει ο κίνδυνος να καταλήξουμε σε α/α μεγαλύτερους από το μέγιστο 9999 και να χάσουμε το πρόγραμμά μας. Καλό είναι να έχουμε και κάποιο περιθώριο μνήμης γιατί με τους μεγαλύτερους αριθμούς μεγαλώνει και το μήκος του προγράμματος.

Η ρουτίνα αυτή είναι αμετάθετη και η εισαγωγή της αρχίζει κανονικά από τη διεύθυνση 64500.

Για να μεταθέσετε τη ρουτίνα σε κάποια άλλη διεύθυνση ακολουθήστε την επόμενη διαδικασία:

1) LET X = NA - 64500

NA = NEW ADDRESS

2) LET H = INT (X/256)

LET L = X - 256 * H

3) Για κάθε ζεύγος αριθμών στο listing που ακολουθεί και είναι μαρκαρισμένο με αστεράκια.

$$\text{LET LI} = \text{L} + \text{A}$$

όπου A ο πρώτος αριθμός του ζεύγους

$$\text{LET HI} = \text{H} + \text{B}$$

και B ο δεύτερος αριθμός του ζεύγους. Όταν η τιμή LI είναι μεγαλύτερη από 255 τότε

$$\text{LET HI} = \text{HI} + 1$$

$$\text{LET LI} = \text{LI} - 256$$

Αντικαθιστούμε το ζεύγος των αριθμών με τα LI και HI.

Η ρουτίνα τρέχει με την εντολή RANDUSR 64500 αλλιώς με την RANDUSR(NA).

64500	42	0	91	124	181
64505	200	42	2	91	124
64510	181	200	42	83	92
64515	237	91	0	91	205
64520	102*	253*	48	22	70
64525	114	35	78	115	35
64530	113	35	112	35	229
64535	42	2	91	25	235
64540	225	205	91*	253*	24

64545	229	42	83	92	35
64550	35	35	35	205	5*
64555	253*	210	210*	252*	84
64560	93	6	0	4	35
64565	126	254	46	32	3
64570	235	24	236	254	14
64575	32	242	35	35	35
64580	35	35	35	126	254
64585	58	40	4	254	13
64590	32	234	120	254	4
64595	40	16	48	227	213
64600	98	107	245	62	48
64605	205	136	15	241	60
64610	209	24	236	66	75
64615	213	33	0	0	17
64620	232	3	205	252*	252*
64625	17	100	0	205	252*
64630	252*	30	10	205	252*
64635	252*	10	214	48	95
64640	25	68	77	42	83
64645	92	35	35	205	102*
64650	253*	56	3	225	24
64655	153	126	185	48	7
64660	35	35	205	91*	253*
64665	24	235	35	126	184
64670	56	245	43	43	78
64675	43	102	105	193	197
64680	229	17	232	3	205
64685	238*	252*	17	100	0
64690	205	238*	252*	30	10
64695	205	238*	252*	30	1
64700	205	238*	252*	3	151
64705	2	3	2	3	225
64710	125	2	3	124	2
64715	3	151	2	225	195
64720	41*	252*	42	83	92
64725	35	35	205	102*	253*
64730	208	84	93	35	35
64735	205	91*	253*	229	55
64740	237	82	43	235	115
64745	35	114	225	24	231
64750	62	48	167	237	82
64755	56	3	60	24	248
64760	25	2	3	201	10
64765	3	214	47	61	200
64770	25	24	251	126	205
64775	102*	253*	208	254	234
64780	32	13	35	126	254
64785	13	32	250	35	35
64790	35	35	35	24	234
64795	254	34	32	9	35
64800	126	254	34	32	250
64805	35	24	221	254	13
64810	40	232	205	182	24
64815	40	212	254	237	40
64820	27	254	236	40	23
64825	254	247	40	19	254

64830	240	40	15	254	229
64835	40	11	254	225	40
64840	7	254	202	40	3
64845	35	24	181	35	126
64850	254	48	56	175	254
64855	58	48	171	201	126
64860	205	182	24	40	251
64865	254	13	35	32	245
64870	229	213	237	91	75
64875	92	157	237	82	209
64880	225	201	0	0	0

RANDOMIZE USR 64500

Vars 23296, 23297, 23298, 23299

List Variables.

Η ρουτίνα αυτή κάνει ένα κατάλογο όλων των μεταβλητών που υπάρχουν κάποια συγκεκριμένη στιγμή στη μνήμη.

Θα πρέπει να προσέξετε ότι μπορεί στο πρόγραμμα σας να υπάρχουν πολύ περισσότερες μεταβλητές αλλά τη στιγμή που θα καλέσετε τη ρουτίνα να μην έχουν πάρει τιμές οπότε και δεν θα εμφανιστούν στη λίστα που θα σας δώσει.

Το πρόγραμμα έχει μήκος 94 bytes και άθροισμα τιμών (check sum) 10295. Τη ρουτίνα την καλείται με RANDUSR 65274.

Αν δεν υπάρχουν στη μνήμη καθόλου μεταβλητές επιστρέφει αμέσως στη BASIC.

65274	253	203	2	134	42
65279	75	92	62	13	215
65284	62	32	215	126	254
65289	120	200	203	127	40
65294	62	203	119	40	31
65299	203	111	40	9	214
65304	128	17	19	0	219
65309	25	24	225	214	96
65314	215	62	36	215	62
65319	40	215	62	41	35
65324	94	35	86	35	24
65329	234	203	111	40	19
65334	214	64	215	35	126
65339	203	127	32	3	215
65344	24	247	214	128	17
65349	6	0	24	211	214
65354	32	24	216	203	111
65359	32	243	198	32	215
65364	62	36	24	211	0

RANDOMIZE USR 65274

Μηδενισμός μεταβλητών.

Καλώντας τη ρουτίνα αυτή (με RAND USR 65260) όλες οι αριθμητικές μεταβλητές μηδενίζονται, όλα τα strings ορισμένου μήκους γεμίζουν με διαστήματα (spaces) και τα υπόλοιπα γίνονται μηδενικά.

Μήκος: 108 bytes

Check sum: 10717.

65260	42	75	92	126	254
65265	128	200	17	1	0
65270	203	127	32	32	203
65275	111	40	9	6	5
65280	35	114	16	252	25
65285	24	232	35	78	114
65290	35	70	114	35	120
65295	177	40	221	197	205
65300	24	16	193	11	24
65305	244	203	119	32	45
65310	203	111	40	7	35
65315	203	126	40	251	24
65320	213	151	245	35	78
65325	35	70	35	229	110
65330	98	41	209	19	11
65335	43	124	181	32	249
65340	11	19	11	241	245
65345	18	120	177	32	247
65350	241	19	235	24	164
65355	203	111	40	5	17
65360	14	0	24	170	62
65365	32	24	210		

RANDOMIZE USR 65260

Memory left

Η ρουτίνα δίνει την ελεύθερη μνήμη (RAM) σε bytes. Έχει μήκος 14 bytes με άθροισμα τιμών 1443.

Τρέχει με PRINT USR 65354.

65354	33	0	0	57	237
65359	91	101	92	167	237
65364	82	68	77	201	

PRINT USR 65354

Μήκος προγράμματος.

Δίνει το μήκος του προγράμματος της BASIC σε bytes. Έχει μήκος 13 bytes με άθροισμα 1544. Τρέχει με PRINTUSR 65355.

65355	42	75	92	237	91
65360	87	92	167	237	82
65365	68	77	201		

PRINT USR 65355

Από μικρά γράμματα σε κεφαλαία.

Η ρουτίνα μετατρέπει όλους τους χαρακτήρες από lower case σε upper case (κεφαλαία) και αντίστροφα.

Στη πρώτη περίπτωση τρέχουμε το πρόγραμμα όπως έχει με RAND USR 65327.

Για τη μετατροπή των κεφαλαίων σε μικρά αλλάζουμε τις τιμές με αστεράκια από 96* σε 64 και από 90* σε 122.

Μήκος 41 bytes με άθροισμα 4683.

65327	42	83	92	237	91
65332	75	92	35	35	35
65337	35	35	167	237	82
65342	208	25	126	254	13
65347	40	241	254	14	35
65352	40	236	214	96	56
65357	237	214	26	48	233
65362	198	90	43	119	24
65367	226	0	60	66	66

RANDOMIZE USR 65327

Η ρουτίνα - σκούπα

Η ρουτίνα αυτή καλώντας την, με RANDUSR 65297, σκουπίζει το πρόγραμμα απ' όλα τα άχρηστα διαστήματα και περιττούς χαρακτήρες της BASIC αποδεσμεύοντας έτσι χώρο από την μνήμη που καταλαμβάνει το πρόγραμμα. Έχει σαν προϋπόθεση ότι προηγουμένως έχετε αφαιρέσει τις άσκοπες REM.

Έχει μήκος 71 bytes με άθροισμα 7158. Αν το πρόγραμμα σας είναι μεγάλο περιμένετε, η ρουτίνα δουλεύει σίγουρα μη φοβάστε για crash.

65297	42	83	92	35	35
65302	237	91	75	92	167
65307	237	82	208	25	229
65312	78	35	70	35	126
65317	254	13	32	8	225
65322	113	35	112	9	35
65327	24	227	254	14	32
65332	7	35	35	35	35
65337	35	24	231	254	34
65342	32	12	35	126	254
65347	34	40	221	254	13
65352	40	223	24	244	254
65357	33	48	211	197	205
65362	24	16	193	11	24
65367	204				

RANDOMIZE USR 65297

Θάνατος στις REM, Ζήτω οι REM.

Η ρουτίνα από τη διεύθυνση 65151 μέχρι την 65282 «καθαρίζει» όλες τις εντολές REM από το πρόγραμμά σας. Έχει μήκος 132 bytes με άθροισμα 13809. Τρέχει με RANDUSR 65151. Το υπόλοιπο κομμάτι της δημιουργεί μια εντολή REM (για όσους μετάνιωσαν από το προηγούμενο μακελειό) στη γραμμή που ορίζεται κάνοντας POKE στις διευθύνσεις 23296 και 23297 με πλήθος χαρακτήρων που πάλι ορίζεται με POKE στις διευθύνσεις 23298 και 23299

και κωδικό χαρακτήρων που τον ορίζεται με POKE 23300.

Τώρα αν δώσετε σα γραμμή το 0 ή πάνω από 9999 ή μας δουλεύετε ή διαβάστε καλύτερα το βιβλίο της μηχανής.

Για τους αφηρημένους που θα δώσουν σαν αριθμό γραμμής αριθμό που υπάρχει και στο πρόγραμμα η ρουτίνα δεν θα τους

τη χαλάσει και θα επιστρέψει στη BASIC.

Το δεύτερο αυτό μέρος έχει μήκος 85 bytes με άθροισμα 9526 και τρέχει με RANDUSR 65283.

65151	42	33	92	24	31
65156	229	35	35	78	35
65161	70	15	126	254	33
65166	56	250	254	234	32
65171	26	7	3	3	3
65176	225	197	205	24	16
65181	193	11	120	177	32
65186	246	237	91	75	92
65191	167	237	82	208	25
65196	24	214	35	126	254
65201	13	32	8	225	9
65206	35	35	35	35	24
65211	231	254	14	32	7
65216	35	35	35	35	35
65221	24	231	254	33	56
65226	227	254	34	32	8
65231	35	126	254	34	32
65236	250	24	215	254	58
65241	32	211	84	93	35
65246	126	254	13	40	209
65251	254	33	56	246	254
65256	234	32	236	98	107
65261	197	205	24	16	193
65266	11	126	254	13	32
65271	245	225	35	35	113
65276	35	112	43	43	43
65281	24	160	42	0	91
65286	124	181	200	17	16
65291	39	167	237	82	208
65296	25	229	205	110	25
65301	32	2	225	201	237
65306	75	2	91	197	197
65311	62	13	205	136	15
65316	35	193	197	120	177
65321	40	11	58	4	91
65326	205	136	15	35	193
65331	11	24	240	193	62
65336	234	205	136	15	35
65341	193	3	3	120	197
65346	205	136	15	193	35
65351	121	205	136	15	35
65356	193	121	197	205	136
65361	15	193	35	120	195
65366	136	15			

RANDOMIZE USR 65151

RANDOMIZE USR 65283

DELETE στο Spectrum.

Εκτός από το DELETE που υπάρχει πάνω δεξιά στο πληκτρολόγιο του Spectrum για τη διαγραφή κάποιου ή κάποιων χαρακτήρων και εκείνο το μυστηριώδες DELETE που αναφέρεται στον πίνακα εντολών του manual ότι τάχα μου δουλεύει με τα microdrives οι ακριβότεροι υπολογιστές έχουν και σαν εντολή το DELETE για να διαγράψετε μια γραμμή ή μια σειρά γραμμών του προγράμματος σας.

Όλα κι' όλα όμως είναι 42 bytes (με άθροισμα 5977). Τα πληκτρολογούμε (εσείς ήθελα να πω δηλαδή) και RANDUSR 65326. Η ρουτίνα θα διαγράψει το κομμάτι του προγράμματος μεταξύ της πρώτης γραμμής (αρχή) που ορίζεται με POKE στις διευθύνσεις 23296 και 23297

και της τελευταίας (τέλος) με POKE στις 23298 και 23299, το πρόγραμμα θα αργήσει βέβαια κάπως όταν πρόκειται για μεγάλα κομμάτια του προγράμματος (οπσοδήποτε είναι εκπληκτικά γρηγορότερο από το να σβήσετε μια μια γραμμή) και θα ατυχήσει αν δώσετε σαν αριθμό γραμμής πάνω από 9999. Επιστρέφει στη BASIC όταν:

- το τέλος είναι μικρότερο απ' την αρχή.
- δεν υπάρχουν γραμμές προγράμματος στο διάστημα που θα καθαρίσετε και
- όταν δώσετε σαν αριθμό γραμμής το 0

65326	42	0	91	237	91
65331	2	91	124	181	200
65336	122	179	200	213	205
65341	110	25	227	35	205
65346	110	25	209	167	237
65351	82	200	216	235	122
65356	179	200	213	229	205
65361	24	16	225	209	27
65366	24	243			

RANDOMIZE USR 65326
Vars 23296,23298

Περιστροφή χαρακτήρων

Η ρουτίνα περιστρέφει ένα χαρακτήρα κατά 90°, κατά τη φορά των δεικτών του ωρολογίου, δηλαδή το ^ γίνεται >
Το μήκος της είναι 42 bytes με άθροισμα 3876.

Στις διευθύνσεις 23296 και 23297 πρέπει να κάνετε POKE τη διεύθυνση της αρχής των στοιχείων του χαρακτήρα στη RAM.

Τρέχει με RANDUSR 65326.

Πολύ χρήσιμη ρουτίνα (αλοίμονο) γι' αυτούς που θέλουν να σχεδιάζουν διαγράμματα με τιμές και στους δυο άξονες ή να περιστρέφουν κάνα ανθρωπάκι (μάλλον τερατάκι) στα παιχνίδια τους.

65326	42	0	91	30	128
65331	229	14	0	6	1
65336	123	166	254	0	40
65341	3	121	128	79	203
65346	32	35	48	242	225
65351	197	203	59	48	231
65356	17	7	0	25	6
65361	8	209	115	43	16
65366	251	201			

RANDOMIZE USR 65326
Vars 23296, 23297

Ανάμειξη εικόνων

Η ρουτίνα αυτή αναμιγνύει μια εικόνα φυλαγμένη στη RAM (με την επομένη ρουτίνα που κάνει "Copy") με την εικόνα που υπάρχει στην οθόνη τη στιγμή που την τρέχετε.

Τρέχει με RANDUSR 65347

Έχει μήκος 21 bytes με άθροισμα 1709. Πρέπει βέβαια πριν να το τρέξουμε να ορίσουμε, με POKE στις διευθύνσεις 23296 και 23297, τη διεύθυνση(που έχουμε φυλάξει στη RAM)της εικόνας.

65347	33	0	64	237	91
65352	0	91	1	0	24
65357	26	182	119	35	19
65362	11	120	177	32	246
65367	201				

Copy memory

Η ρουτίνα αυτή «αντιγράφει» μια περιοχή της μνήμης από μια διεύθυνση σε μια άλλη. Χρησιμοποιεί τις εξής μεταβλητές αρχική διεύθυνση: την ορίζουμε κάνοντας POKE στις διευθύνσεις 23296 και 23297

προορισμός:

τον ορίζουμε με POKE στις διευθύνσεις 23298 και 23299

μήκος:

το ορίζουμε με POKE στις διευθύνσεις 23300 και 23301.

Με τη ρουτίνα αυτή (μήκος: 33 bytes με άθροισμα 4022) που τρέχει με RANDUSR 65335 μπορούμε να κάνουμε «κινούμενα» σχέδια ακολουθώντας την εξής διαδικασία:

- σχηματίζουμε την πρώτη οθόνη
- μεταφέρουμε το display file πάνω από την RAMTOP
- επαναλαμβάνουμε την ίδια διαδικασία και για άλλες οθόνες
- μεταφέρουμε ξανά πίσω μια-μια τις οθόνες.

65335	42	0	91	237	91
65340	2	91	237	75	4
65345	91	120	177	200	167
65350	237	82	200	25	56
65355	3	237	176	201	235
65360	9	235	9	43	27
65365	237	184	201		

Instr \$

Κι' αυτή είναι μια εντολή από πολυτελέστερα συστήματα.

Η ρουτίνα έχει μήκος 168 bytes με άθροισμα 19875.

Τρέχει με LET P = USR 65200 και βρίσκει τη θέση ενός δευτερευόντος string B\$ μέσα σε ένα (το κύριο) string A\$ ή δίνει σαν αποτέλεσμα το 0 σε περίπτωση λάθους.

Λάθος σημαίνει να μην υπάρχει κάποιο από τα strings, το μήκος του δευτερευόντος string να είναι μηδέν ή το μήκος του δευτερευόντος να είναι μεγαλύτερο από το κύριο.

Αν δεν υπάρχει λάθος και δεν υπάρχει και το δευτερεύον στο κύριο το αποτέλεσμα πάλι είναι 0. Για να αλλάξετε τα πιο πάνω ονόματα που χρησιμοποιήσαμε για τα strings αλλάξτε τους

αριθμούς με αστερίσκους με τους κωδικούς των γραμμάτων που θέλετε να χρησιμοποιήσετε (εδώ είχαμε το A σαν κύριο με κωδικό 65 και το B με κωδικό 66).

65200	151	71	79	87	95
65205	42	75	92	126	254
65210	128	40	95	203	127
65215	32	41	254	96	48
65220	29	254	65*	32	2
65225	84	93	254	66*	32
65230	2	68	77	122	179
65235	40	4	120	177	32
65240	38	213	35	94	35
65245	86	25	209	24	5
65250	35	35	35	35	35
65255	35	24	206	254	224
65260	56	6	213	17	18
65265	0	24	234	203	111
65270	40	225	35	203	126
65275	40	251	24	227	235
65280	35	35	229	229	3
65285	197	10	95	3	10
65290	87	179	40	11	213
65295	126	43	110	103	167
65300	237	82	48	8	193
65305	193	193	193	1	0
65310	0	201	221	225	193
65315	235	225	3	3	35
65320	229	197	221	229	213
65325	10	190	40	12	209
65330	221	225	193	225	122
65335	179	40	225	27	24
65340	234	35	3	229	221
65345	43	221	229	225	124
65350	181	225	32	227	209
65355	209	167	237	82	209
65360	209	209	167	237	82
65365	68	77	201		

Αυτόματη αρίθμηση γραμμών προγράμματος

Η αυτόματη αρίθμηση των γραμμών ενός προγράμματος της BASIC είναι μια ευκολία που ονειρεύεται κάθε προγραμματιστής.

Υπάρχει βέβαια σαν εντολή AUTO αλλά σε τσουχτερότερα συστήματα.

Μ' αυτή τη ρουτίνα, μπορούμε να την απολαύσουμε και στον Spectrum.

Η αυτόματη αρίθμηση ενεργοποιείται με την εντολή RANDOMIZE USR 65121 και σταματά με RANDOMIZE USR 65111.

Το «βήμα» ανάμεσα στις γραμμές είναι αρχικά 10 αλλά αλλάζει πολύ εύκολα με ένα POKE 65192, χ όπου χ το νέο βήμα.

Αν κάπου ενδιάμεσα στο γράψιμο του προγράμματος θέλουμε να συνεχίσουμε την αρίθμηση από άλλον αριθμό, απλά σβήνουμε (με DELETE) τον αριθμό που μας δίνει το πρόγραμμα και γράφουμε τον νέο. Το πρόγραμμα θα συνεχίσει την αυτόματη αρίθμηση απ' αυτόν.

```

10 CLEAR 65110
20 LET c=0: RESTORE 60: FOR n=
65111 TO 65267: READ a: POKE n,a
: LET c=c+a: NEXT n: IF c<>19086
THEN PRINT FLASH 1;"ΛΑΘΟΣ !!!
!": STOP
60 DATA 62,62,237,71,237,86,20
1,0,0,0,62,9,237,71,237,94,201
70 DATA 0,255,243,245,229,213,
197,58,104,254,254,0,32,39,58,13
0,92,254,32,32,113,58,131,92,254
,23,32,106,33,8,92,126,254,12,40
,98,33,4,92,126,254,13,40,4,254,
255,32,86,62,4
80 DATA 50,104,254,58,104,254,
61,50,104,254,42,73,92,17,10,0,2
5
90 DATA 1,24,252,205,209,254,2
54,3,40,57,1,156,255,205,209,254
,254,2,40,47,1,246,255,205,209,2
54,254,1,40,37,1,255,255,205,209
,254,24,29

```


100 DATA 175,9,60,56,252,237,66
 ,61,198,48,229,33,8,92,119,58,59
 ,92,203,239,33,59,92,119,225,58,
 104,254,201,193,209,225,241,251,
 201

Function Keys.

Τα «προγραμματιζόμενα» πλήκτρα είναι μια από τις ευκολίες που προσφέρουν οι σύγχρονοι υπολογιστές.

Μια ευκολία, που δυστυχώς λείπει από τον Spectrum.

Να όμως που μόνο 150 bytes κώδικα μηχανής, κάνουν ΟΛΑ τα πλήκτρα του Spectrum προγραμματιζόμενα και μάλιστα με πολλαπλές εντολές.

Το πρόγραμμα που δημοσιεύουμε φορτώνει τον κώδικα μηχανής, «ανακαλύπτοντας» μόνο του αν τρέχει σε 16K ή 48K Spectrum.

Μετά το πρώτο «τρέξιμο», το φορτώνουμε απλά σαν M/C ; SAVE "Func" CODE 65129, 150 (μην ξεχάσετε το CLEAR 65128 C ή I 32347 για 16 K!!!) που ενεργοποιείται με RANDOMIZEUSR 65260 (ή 32479 για 16κ)

και πάντα να λειτουργεί με

RANDOMIZEUSR 65267 (ή 32486 για 16κ)

Ο προγραμματισμός των πλήκτρων γίνεται με REM που είναι καλύτερα να βρίσκονται στην αρχή του προγράμματός μας.

Μετά το REM ακολουθεί ο χαρακτήρας του πλήκτρου που θέλουμε να προγραμματίσουμε, ένα: και μετά οι εντολές που θα εκτελεί. Το # στο τέλος ενεργεί σαν ENTER και είναι προαιρετικό.

Μερικά παραδείγματα:

Στο 1, το @ αλλάζει το σετ χαρακτήρων στα Ελληνικά (εφ'όσο βέβαια τα έχουμε φορτώσει...)

Στο 2, το ε ξαναγυρνάει στο αγγλικό σετ.

Στο 3, το @ μας δείχνει την διαθέσιμη μνήμη.

65129	255	243	229	213	197
65134	245	205	120	254	241
65139	193	209	225	251	201
65144	253	203	1	110	200
65149	73	0	0	57	235
65154	237	123	61	92	225
65159	1	127	16	167	237

65164	66	235	249	192	42
65169	83	92	24	2	235
65174	9	35	35	78	35
65179	70	35	84	93	126
65184	254	234	192	35	58
65189	8	92	190	32	235
65194	35	126	254	58	32
65199	229	35	126	254	13
65204	40	223	11	11	11
65209	11	197	229	42	91
65214	92	205	85	22	19
65219	237	83	91	92	35
65224	235	225	193	237	176
65229	235	43	126	254	35
65234	40	8	205	29	17
65239	253	203	1	174	201
65244	1	1	0	205	232
65249	25	62	13	50	8
65254	92	253	203	1	238
65259	201	62	9	237	71
65264	237	94	201	62	62
65269	237	71	237	86	201

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

```

1 REM @: POKE 23607,251#
2 REM @: POKE 23607,50#
3 REM @: PRINT 65536-USR 7962
#

```

Ψάχνοντας τις κασσέτες...

Πρόγραμμα αφιερωμένο στους κασσετοπειρατές.

Αυτή η ρουτίνα δίνει πλήρη στοιχεία για κάθε πρόγραμμα που έχουμε (ή για να ακριβολογούμε ...έχουμε) σε μια κασσέτα, διαβάζοντας την «επικεφαλίδα» του.

Έτσι, μας λέει αν πρόκειται για BASIC, κώδικα μηχανής κλπ, ποιο είναι το μήκος του, από ποιά γραμμή ξεκινάει κλπ. (Τα ευκόλως ενοούμενα παραλείπονται...)

Για όσους ενδιαφέρονται, ή «επικεφαλίδα» κάθε προγράμματος του Spectrum που αποθηκεύεται σε κασσέτα αποτελείται από 17 bytes που περιέχουν:

byte	περιεχόμενα
0	Τύπος: 0 = πρόγραμμα Basic
	1 = αριθμητικός πίνακας
	2 = πίνακας χαρακτήρων
	3 = bytes

- 1 - 10 ΟΝΟΜΑ σε ASCII (μέχρι 10 χαρακτήρες).
- 11 - 12 Συνολικό μήκος σε bytes.
- 13 - 14 Αριθμός γραμμής auto-run
- 15 - 16 Μήκος προγράμματος σε bytes.

```

10 CLEAR 64511
20 FOR a=64512 TO 64521: READ
b: POKE a,b: NEXT a
30 DATA 175,55,221,33,16,252,2
05,86,5,201
40 LET b=64528: DEF FN a(x)=PE
EK (b+x)+256*PEEK (b+x+1)
50 RANDOMIZE USR 64512
60 LET c=PEEK b
70 IF c>3 THEN GO TO 50
80 PRINT "ΟΝΟΜΑ : ";
90 FOR a=b+1 TO b+10: PRINT CH
R# PEEK a;: NEXT a
100 PRINT 'TAB 4;"ΤΥΠΟΣ : ";
110 GO SUB 1000+100*c
120 PRINT ' '
125 POKE b,255
130 GO TO 50
1000 PRINT "ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ"
1010 PRINT "ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ : ";
FN a(11);" bytes"
1020 PRINT "ΜΗΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ :
";FN a(15);" bytes"
1030 IF FN a(13)>9999 THEN PRIN
T "XOPIΣ Auto Run": RETURN
1040 PRINT "Auto Run ΑΠΟ ΓΡΑΜΜΗ
: ";FN a(13)
1050 RETURN
1100 PRINT "ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ"
1110 LET a$="": GO TO 1220
1200 PRINT "ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ"
1210 LET a$="$"
1220 PRINT "ΜΗΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑ : ";FN
a(11);" bytes"
1230 LET d=PEEK (b+14)
1240 PRINT "ΑΡΧΙΚΟ ΟΝΟΜΑ : ";CH
R# (64+32*(d/32-INT (d/32)));a$
1250 RETURN

```

```

1300 IF FN a(11)=6912 AND FN a(1
3)=16384 THEN PRINT "SCREEN# ":
RETURN
1310 PRINT "Bytes "
1320 PRINT "DIEYUYNESH ARXHS : "
;FN a(13)
1330 PRINT "ΜΗΚΟΣ : ";FN a(11);
" bytes"
1340 RETURN

```

Γράφοντας (σχεδόν) ανεξίτηλα.

Αρκετά από τα εμπορικά προγράμματα έχουν στην αρχή της λίστας τους φωτεινό - φωτεινό το copyright του κατασκευαστή τους. Τώρα μπορείτε και σεις να χέσετε το δικό σας copyright και μάλιστα σε μια γραμμή που είναι πολύ δύσκολο — αν όχι αδύνατο — να τη σβήση κάποιος.

Το «κλειδί» βρίσκεται στις διευθύνσεις 23637/8 του Spectrum που περιέχουν την διεύθυνση της αρχής της επόμενης γραμμής προγράμματος.

Αν λοιπόν σ' αυτή την διεύθυνση βάλουμε (με POKE) μηδενικά, θα αποκτήσουμε μια γραμμή με αριθμό 0 που δεν σβήνεται ούτε μπορεί να αλλαχτεί.

Να πως γίνεται:

Αν τρέξετε αυτό το προγραμματάκι, στην οθόνη σας θα δείτε:

Υπάρχουν όμως κι' άλλα περιέργα μ' αυτές τις μεταβλητές. Αν για παράδειγμα δώσουμε αντί για 0,0 τους αριθμούς 50,0 αποκτάμε την γραμμή: >567 REM που στην πραγματικότητα έχει αριθμό μεγαλύτερο από 9999 (τον μεγαλύτερο που μπορεί να δεχτεί ο Spectrum)

```

1 LET a=PEEK 23637+256*PEEK 2
3638: POKE a,0: POKE a+1,0: STOP

```

```

2 REM THE COMPUTER SHOP

```

```

1 LET a=PEEK 23637+256*PEEK 2
3638: POKE a,0: POKE a+1,0: STOP

```

```

0>REM THE COMPUTER SHOP

```


Από το δεκαδικό στο δεκαεξαδικό και αντίστροφα

Ένα από τα προβλήματα που μόνιμα συναντά όποιος ψάχνει βαθειά στη μνήμη του Spectrum είναι η μετατροπή δεκαδικών σε δεκαεξαδικούς και αντίστροφα. Με το προγραμματάκι που παρουσιάζουμε, αναλαμβάνει ο Spectrum να κάνει αυτή τη δουλειά.

Με RUN τρέχουμε στο τμήμα που μετατρέπει δεκαεξαδικούς σε δεκαδικούς, ενώ με RUN 200 στην αντίστροφη μετατροπή.

```

1 CLS : PRINT "HEX=DECIMAL"
2 PRINT "-----"
3 PRINT
6 LET H$=""
10 INPUT H$
12 IF H$="" THEN STOP
14 IF LEN H$<4 OR LEN H$>4 THE
N CLS : GO TO 10
20 LET A$=H$(1)
30 LET B$=H$(2)
32 LET C$=H$(3)
34 LET D$=H$(4)
40 RESTORE
50 DATA "0","1","2","3","4","
5","6","7","8","9","A","B","C","
D","E","F"
60 FOR E=0 TO 15
70 READ E$
72 IF A$=E$ THEN LET H1=E: LE
T T1=1
80 IF B$=E$ THEN LET H2=E: LE
T T2=1
90 IF C$=E$ THEN LET H3=E: LE
T T3=1
92 IF D$=E$ THEN LET H4=E: LE
T T4=1
100 NEXT E
105 IF T1=0 OR T2=0 OR T3=0 OR
T4=0 THEN CLS : GO TO 10
115 LET H=H1*4096+H2*256*H3*16+
H4
120 PRINT TAB (13-LEN (STR$ (H)
));H
130 LET T1=0: LET T2=0: LET T3=
0: LET T4=0
140 LET H$="": GO TO 10
200 REM
210 REM "DEC/HEX"
215 LET h$=""
220 CLS : PRINT "DECIMAL=HEX"
222 PRINT " "
230 INPUT A: IF A=0 THEN STOP
240 IF A>65535 OR A<0 THEN GO

```

```

TO 230
245 PRINT a;" = ";
250 LET B=INT (A/4096)
260 LET C=INT ((A-B*4096)/256)
270 LET D=INT ((A-(B*4096+C*256
))/16)
280 LET J=INT (A-(B*4096+C*256+
D*16))
290 FOR E=0 TO 15
300 READ E$
310 IF B=E THEN LET H$(1)=E$
320 IF C=E THEN LET H$(2)=E$
330 IF D=E THEN LET H$(3)=E$
340 IF J=E THEN LET H$(4)=E$
350 NEXT E
370 PRINT h$
372 RESTORE
380 GO TO 230

```

Μεταφορά δεκαδικού σε δυαδικό

Αν και ο Spectrum διαθέτει τις εντολές BIN για να χειρίζεται αριθμούς στο δυαδικό σύστημα, πιστεύουμε πως — αν μη τι άλλο — αυτό το προγραμματάκι βοηθάει να καταλάβουμε την λογική της μετατροπής.

```

10 REM decimal to binary
20 PRINT AT 8,6;"DECIMAL =
BINARY"
23 PRINT AT 9,6;"-----"
-----
28 INPUT j: IF j=0 THEN STOP
29 PRINT AT 11,6;j;" " "AT 1
1,14;"="
30 LET dec=j
40 LET d$=""
50 LET d$=STR$ (dec-INT (dec/2
)*2)+d$
60 LET dec=INT (dec/2)
70 IF dec<>0 THEN GO TO 50
80 IF LEN d$<8 THEN LET d$="0
0000000"( TO '8-LEN d$)+d$
90 IF LEN d$<16 AND LEN d$>8 T
HEN LET d$="00000000"( TO 16-LE
N d$)+d$
100 PRINT AT 11,18;d$
110 GO TO 28

```


Disassembler

Ο Disassembler που παρουσιάζουμε εκτός από την «κλασική» μετάφραση του κώδικα μηχανής σε mnemonics του Z80, «δείχνει» τα περιεχόμενα της μνήμης σε ASCII, ή δεκαεξαδικούς ή δεκαδικούς. Ακόμα μετατρέπει δεκαεξαδικούς σε δεκαδικούς και αντίστροφα. Φυσικά έχει την δυνατότητα να τα τυπώνει και στο printer.

Λόγω του μήκους του προγράμματος η πληκτρολόγησή του θα συνεχιστεί οπωσδήποτε και μετά το τέλος των ειδήσεων. Οι ανυπόμονοι το πληρώνουν και το παίρνουν σε κασσέτα.

Τώρα όσοι δεν είχατε ή δεν έχετε ακόμη καθόλου ανησυχίες για την γλώσσα της μηχανής μια και αγοράσατε το βιβλίο το πρόγραμμα αυτό σας δίνει μια καλή ευκαιρία για να αρχίσετε να ανησυχείτε.

```
70>PRINT AT 12,9;"Please Wait"
40 DIM Z$(32)
50 DEF FN H(H$)=CODE H$-48-7*(
H$>"@")
60 LET LP=0
70 LET DEC=0
80 LET CHECK INDEX=1800
90 LET GET INSTRUCTION=2000
100 LET MAKE TEXT=4000
110 LET BYTE VALUE=5000
120 LET WORD VALUE=5020
130 DIM O$(608,9)
140 RESTORE
150 READ F$
160 LET I=1
170 READ O$(I)
180 IF O$(I,1 TO 1)="1" THEN F
OR J=1 TO 7: LET O$(I+J)=O$(I):
NEXT J: LET I=I+7
190 LET I=I+1: IF I<609 THEN G
O TO 170
195 PRINT : BEEP 1,20: PAPER 0:
INK 7: BORDER 0: CLS
200 LET H$="0123456789ABCDEF"
300 CLS : PRINT "S P E C T R A
M O N   toolkit""COMMANDS""==
====="
310 PRINT "'@ Return to ZX BASI
C"
315 PRINT "'C<number>Convert.HE
X>=<DEC>=<HEX"
318 PRINT "'H<address> Gives Hi
+Low Bytes"
320 PRINT "'D<address> Disassem
```

```
ble Program."
330 PRINT "'N<address> Numeric
dump memory."
340 PRINT "'A<address> ASCII me
m. display."
350 PRINT "'P Printer option (n
ow "; IF LP THEN PRINT "ON)"
355 IF LP=0 THEN PRINT "OFF)"
360 PRINT "'B Base Selection (n
ow "; IF DEC THEN PRINT "DEC)
"
365 IF DEC=0 THEN PRINT "HEX)"
370 POKE 23658,8
400 INPUT "Command?"; LINE A$
410 IF LEN A$<1 THEN GO TO 400
415 LET C$=A$(1 TO 1): LET SUB=
0: IF C$="Q" THEN CLS : STOP
413 IF C$="C" THEN GO TO 7590
420 IF C$="B" THEN LET DEC=1-D
EC: GO TO 200
422 IF C$="H" THEN GO TO 9000
425 IF C$="P" THEN LET LP=1-LP
GO TO 200
430 IF LEN A$<2 THEN GO TO 400
440 LET A$=A$(2 TO LEN A$): IF
A$(LEN A$ TO LEN A$)="H" THEN G
O TO 2200
450 FOR I=1 TO LEN A$: IF A$(I
TO I)<"0" OR A$(I TO I)>"9" THEN
GO TO 400
460 NEXT I: LET LOC=VAL A$
500 IF C$="D" THEN LET SUB=100
0
510 IF C$="A" THEN LET SUB=700
0
520 IF C$="N" THEN LET SUB=750
0
525 IF C$="C" THEN LET SUB=760
0
590 IF SUB=0 OR LOC>65535 THEN
GO TO 400
595 CLS : POKE 23560,0
600 GO SUB SUB: PRINT L$
605 IF LOC>65535 THEN PRINT "'
End of memory.": POKE 23560,32:
GO TO 610
606 IF PEEK 23689<4 AND LP THEN
COPY
607 IF PEEK 23689<4 AND LP=0 TH
EN PRINT "More? (Enter = NO)":
POKE 23560,32: GO TO 610
610 IF PEEK 23560=32 THEN GO T
O 610
612 IF PEEK 23689<3 THEN CLS
615 IF PEEK 23560<>13 THEN GO
TO 600
620 GO TO 200
```

```

1000 LET I0=PEEK LOC
1010 IF I0=203 THEN GO TO 1200
1020 IF I0=237 THEN GO TO 1300
1040 IF I0=221 THEN GO TO 1500
1050 IF I0=253 THEN GO TO 1520
1060 LET I1=PEEK (LOC+1)
1070 LET I2=PEEK (LOC+2)
1080 GO SUB GET INSTRUCTION
1090 LET N$="HL": LET S$="(HL)"
1100 GO SUB CHECK INDEX: GO SUB
MAKE TEXT
1110 LET L$=L$+M$
1120 RETURN
1200 LET I0=PEEK (LOC+1)+256
1210 GO SUB GET INSTRUCTION
1220 IF M$="?" THEN GO SUB MAKE
TEXT: GO TO 1110
1230 LET NBYTES=2
1240 GO TO 1090
1300 LET I0=PEEK (LOC+1)
1310 IF I0<64 OR (I0>127 AND I0<
160) OR I0>191 THEN LET I0=191
1315 IF I0<128 THEN LET I0=I0+3
2
1320 LET I0=I0+417
1330 LET I1=PEEK (LOC+2): LET I2
=PEEK (LOC+3)
1340 GO SUB GET INSTRUCTION
1350 IF M$="?" THEN GO SUB MAKE
TEXT: GO TO 1110
1360 LET NBYTES=NBYTES+1
1370 GO TO 1090
1500 LET N$="IX"
1510 GO TO 1530
1520 LET N$="IY"
1530 LET C=PEEK (LOC+2)
1540 IF C=0 THEN LET S$="( "+N$+
")"
1550 IF C>0 AND C<128 THEN GO S
UB BYTE VALUE: LET S$="( "+N$+" "+
+C$+" )"
1555 IF C>127 THEN LET C=256-C:
GO SUB BYTE VALUE: LET S$="( "+N
$+" - "+C$+" )"
1560 IF PEEK (LOC+1)=203 THEN G
O TO 1660
1570 LET I0=PEEK (LOC+1): LET I1
=PEEK (LOC+2): LET I2=PEEK (LOC+
3)
1580 IF I0=54 THEN LET I2=0: LE
T I1=PEEK (LOC+3)
1590 GO SUB GET INSTRUCTION
1600 LET INDEX=0: LET INDIRECT=0
1610 IF M$<>"?" THEN GO SUB CHE
CK INDEX
1620 LET NBYTES=NBYTES+INDIRECT+
INDEX
1625 IF INDEX=0 THEN LET NBYTES

```

```

=NBYTES+INDIRECT
1630 GO SUB MAKE TEXT
1640 GO TO 1110
1660 LET I0=PEEK (LOC+3)+256
1670 GO SUB GET INSTRUCTION
1680 LET INDEX=0: LET INDIRECT=0
1690 IF M$<>"?" THEN GO SUB CHE
CK INDEX
1700 LET NBYTES=NBYTES+3*INDIREC
T
1710 GO SUB MAKE TEXT
1720 GO TO 1110
1800 LET INDIRECT=0: LET INDEX=0
: LET I=5
1810 LET I=I+1: IF I>LEN M$ THEN
RETURN
1820 LET R$=M$(I TO I): IF R$<>"
#" AND R$<>"*" THEN GO TO 1810
1830 IF R$="*" THEN GO TO 1880
1840 LET INDEX=1
1850 LET M$=M$(1 TO I-1)+N$+M$(I
+1 TO LEN (M$))
1860 RETURN
1880 LET INDIRECT=1
1890 LET M$=M$(1 TO I-1)+S$+M$(I
+1 TO LEN (M$))
1900 RETURN
2000 LET I$=0$(I0+1)
2003 IF I$(LEN I$)=" " THEN LET
I$=I$(1 TO LEN I$-1): GO TO 200
3
2005 LET MODE=CODE I$-48
2010 IF MODE<1 OR MODE>9 THEN L
ET MODE=0: GO TO 2020
2015 LET I$=I$(2 TO LEN I$)
2020 FOR I=1 TO LEN I$: IF I$(I
TO I)=" " THEN GO TO 2045
2025 NEXT I
2030 LET A$=I$+Z$(1 TO 5-LEN I$)
2035 LET B$=""
2040 GO TO 2055
2045 LET A$=I$(1 TO I)+Z$(1 TO 5
-I)
2050 LET B$=I$(I+1 TO LEN I$)
2055 GO TO 3000+MODE*100
2200 IF LEN A$<2 THEN GO TO 400
2210 LET A$="000"+A$( TO LEN A$-
1): LET A$=A$(LEN A$-3 TO LEN A$
)
2220 LET LOC=0: FOR I=0 TO 3: LE
T LOC=LOC+FN H(A$(LEN A$-I))*16^
I: NEXT I: GO TO 500
3000 LET NBYTES=1
3010 LET M$=A$+B$
3020 RETURN
3100 LET NBYTES=1
3110 IF LEN (B$)<>0 THEN LET B$

```

```

=B#+", "
3115 LET K=I0-INT (I0/8)*8+1
3120 LET M#=A#+B#+F#(K)
3130 IF I0=110 THEN LET M#="HAL
T"
3140 RETURN
3200 LET NBYTES=2
3210 IF LEN (B#)<>0 THEN LET B#
=B#+", "
3220: LET C=I1
3230 GO SUB BYTE VALUE
3240 LET M#=A#+B#+C#
3250 RETURN
3300 LET NBYTES=3
3310 IF LEN (B#)<>0 THEN LET B#
=B#+", "
3320 LET C=256*I2+I1
3330 GO SUB WORD VALUE
3340 LET M#=A#+B#+C#
3350 RETURN
3400 LET NBYTES=2
3410 IF LEN (B#)<>0 THEN LET B#
=B#+", "
3420 LET C=LOC-254+I1
3430 IF I1<128 THEN LET C=C+256
3440 GO TO 3330
3500 LET NBYTES=2
3510 LET C=I1
3520 GO SUB BYTE VALUE
3530 GO TO 3630
3600 LET NBYTES=3
3610 LET C=256*I2+I1
3620 GO SUB WORD VALUE
3630 IF LEN (B#)<>0 THEN LET B#
=B#+", "
3640 LET M#=A#+B#+(" +C#+") "
3650 RETURN
3700 LET NBYTES=2
3710 LET C=I1
3720 GO SUB BYTE VALUE
3730 GO TO 3830
3800 LET NBYTES=3
3810 LET C=256*I2+I1
3820 GO SUB WORD VALUE
3830 IF LEN B#<>0 THEN LET B#="
", +B#
3840 LET M#=A#+(" +C#+") "+B#
3850 RETURN
3900 LET NBYTES=1
3910 LET M#="?"
3920 RETURN
4000 LET C=LOC: GO SUB WORD VALU
E
4010 IF DEC THEN LET L#=C#+", " :
GO TO 4030
4020 LET L#=C#(1 TO 4)+", "
4030 LET D#="": FOR T=LOC TO LOC

```

```

+NBYTES-1
4070 LET C=PEEK T
4075 IF DEC THEN LET DEC=0: GO
SUB BYTE VALUE: LET DEC=1: GO TO
4090
4080 GO SUB BYTE VALUE
4090 LET D#=D#+C#(1 TO 2)
4100 NEXT T
4110 LET L#=L#+D#+Z#(1 TO 2*(4-N
BYTES))+", "
4120 LET LOC=LOC+NBYTES
4130 RETURN
5000 IF DEC THEN LET C#=STR# C:
RETURN
5010 LET C#=H#(C/16+.5 TO C/16+.
5): LET C=C-INT (C/16)*16+.5: LE
T C#=C#+H#(C TO C)+"H": RETURN
5020 IF DEC THEN LET C#=STR# C:
RETURN
5025 LET CT=C/256: LET C#=H#(CT/
16+.5 TO CT/16+.5): LET CT=CT-IN
T (CT/16)*16+.5: LET C#=C#+H#(CT
TO CT)
5030 LET CT=C-INT (C/256)*256: L
ET C#=C#+H#(CT/16+.5 TO CT/16+.5
): LET CT=CT-INT (CT/16)*16+.5:
LET C#=C#+H#(CT TO CT)+"H": RETU
RN
6000 DATA "BCDEHL*A"
6010 DATA "NOP", "3LD BC", "LD (BC
), A", "INC BC", "INC B", "DEC B", "2
LD B", "RLCA", "EX AF, AF", "ADD #,
BC", "LD A, (BC)", "DEC BC", "INC C"
, "DEC C", "2LD C", "RRCA", "4DJNZ B
", "3LD DE", "LD (DE), A", "INC DE"
6020 DATA "INC D", "DEC D", "2LD D
", "RLA", "4JR", "ADD #, DE", "LD A, (
DE)", "DEC DE", "INC E", "DEC E", "2
LD E", "RRA", "4JR NZ", "3LD #", "8L
D #", "INC #", "INC H", "DEC H", "2L
D H", "DAA", "4JR Z", "ADD #, #"
6030 DATA "6LD #", "DEC #", "INC L"
, "DEC L", "2LD L", "CPL", "4JR NC"
, "3LD SP", "8LD A", "INC SP", "INC
*", "DEC *", "2LD *", "SCF", "4JR C"
, "ADD #, SP", "6LD A", "DEC SP", "IN
C A", "DEC A", "2LD A", "CCF"
6040 DATA "1LD B", "1LD C", "1LD D
", "1LD E", "1LD H", "1LD L", "1LD #
", "1LD A", "1ADD A", "1ADC A", "1SU
B A", "1SBC A", "1AND", "1XOR", "1OR
", "1CP", "RET NZ", "POP BC", "3JP N
Z", "3JP", "3CALL NZ"
6050 DATA "PUSH BC", "2ADD A", "RS
T 0", "RET Z", "RET", "3JP Z", "9", "
3CALL Z", "3CALL", "2ADC A", "RST 8
H", "RET NC", "POP DE", "3JP NC", "7

```



```

OUT A", "3CALL NC", "PUSH DE", "2SU
B A"
6060 DATA "RST 10H", "RET C", "EXX
", "3JP C", "5IN A", "3CALL C", "9",
"2SBC A", "RST 18H", "RET PO", "POP
#", "3JP PO", "EX (SP), #", "3CALL
FO", "PUSH #", "2AND", "RST 20H"
6065 DATA "RET PE", "JP (#)", "8JP
PE", "EX DE, HL", "3CALL PE", "9", "
2XOR", "RST 28H", "RET P", "POP AF"
, "3JP PE", "DI", "3CALL P"
6070 DATA "PUSH AF", "2OR", "RST 3
0H", "RET M", "LD SP, #", "3JP M", "E
I", "3CALL M", "9", "2CF", "RST 38H"
6090 DATA "1RLC", "1RRC", "1RL", "1
RR", "1SLA", "1SRA", "9", "9", "9", "9
", "9", "9", "9", "9", "9", "1SRL"
6100 DATA "1BIT 0", "1BIT 1", "1BI
T 2", "1BIT 3"
6110 DATA "1BIT 4", "1BIT 5", "1BI
T 6", "1BIT 7"
6120 DATA "1RES 0", "1RES 1", "1RE
S 2", "1RES 3"
6130 DATA "1RES 4", "1RES 5", "1RE
S 6", "1RES 7"
6140 DATA "1SET 0", "1SET 1", "1SE
T 2", "1SET 3"
6150 DATA "1SET 4", "1SET 5", "1SE
T 6", "1SET 7"
6170 DATA "IN B, (C)", "OUT (C), B"
N", "SBC HL, BC", "8LD BC", "NEG", "RET
N", "IM 0", "LD I, A"
6180 DATA "IN C, (C)", "OUT (C), C"
, "ADC HL, BC", "6LD BC", "9", "RETI"
, "9", "LD R, A"
6190 DATA "IN D, (C)", "OUT (C), D"
, "SBC HL, DE", "8LD DE", "9", "9", "I
M 1", "LD A, I"
6200 DATA "IN E, (C)", "OUT (C), E"
, "ADC HL, DE", "6LD DE", "9", "9", "I
M 2", "LD A, R"
6210 DATA "IN H, (C)", "OUT (C), H"
, "SBC HL, HL", "8LD HL", "9", "9", "9
", "RRD"
6220 DATA "IN L, (C)", "OUT (C), L"
, "ADC HL, HL", "6LD HL", "9", "9", "9
", "RLD"
6230 DATA "9", "9", "SBC HL, SP", "8
LD SP", "9", "9", "9", "9", "IN A, (C)
", "OUT (C), A", "ADC HL, SP", "6LD S
P", "9", "9", "9", "9"
6250 DATA "LDI", "CPI", "INI", "OUT
I", "9", "9", "9", "9"
6260 DATA "LDD", "CPD", "IND", "OUT
D", "9", "9", "9", "9"
6270 DATA "LDIR", "CPIR", "INIR", "
OTIR", "9", "9", "9", "9"

```

```

6280 DATA "LDDR", "CPDR", "INDR", "
OTDR", "9", "9", "9", "9"
7000 LET C=LOC: GO SUB 5020: LET
L#=C#+ " ": FOR C=0 TO 15: IF C+
LOC>65535 THEN LET I0=32: GO TO
7030
7010 LET I0=PEEK (C+LOC): IF I0>
127 THEN LET I0=I0-128
7020 IF I0<32 THEN LET I0=46
7030 LET L#=L#+CHR$ I0
7040 NEXT C: LET LOC=LOC+16: RET
URN
7500 LET C=LOC: GO SUB WORD VALU
E: LET L#=C#+ " ": FOR I=0 TO 7:
IF LOC+I>65535 THEN LET I0=0: G
O TO 7520
7510 LET I0=PEEK (LOC+I)
7520 LET C=I0: GO SUB 5000: IF D
EC THEN LET L#=L#+ " "+C$
7525 IF DEC=0 THEN LET L#=L#+ "
"+C$(1 TO 2)
7530 NEXT I: LET LOC=LOC+8: RETU
RN
7590 CLS : PRINT "NUMBER CONVER
SIONS""Put H at end of Hexadeci
mals""Press "ENTER" to EXIT"
"(GOTO 300 if crashed)""-----
-----"
7600 LET C#=A$(2 TO LEN A$): IF
C$(LEN C$ TO LEN A$)="H" THEN G
O TO 8000
7620 LET I$=" "
7640 LET HL=VAL C$: FOR X=LEN I$
TO 1 STEP -1: LET XL=HL-INT (HL
/16)*16: LET I$(X)=CHR$ (XL+CODE
"0"+7*(XL>9)): LET HL=INT (HL/1
6): NEXT X: PRINT C$;TAB 6;"=";
I$+"hex"
7641 GO TO 8500
8000 LET I=0: FOR X=1 TO LEN C$-
1: LET I=I*16+CODE C$(X)-48-7*(C
$(X)>"9"): NEXT X: PRINT C$( TO
LEN C$-1)+"h";TAB 6;"=";I
8500 IF PEEK 23689<4 AND LP THEN
COPY
8510 IF PEEK 23689<4 AND LP=0 TH
EN PRINT "More? (ENTER = NO)":
POKE 23560,32: GO TO 8520
8520 IF PEEK 23560=32 THEN GO T
O 8520
8530 IF PEEK 23689<3 THEN CLS
8540 INPUT LINE A$: IF LEN A$<1
THEN GO TO 300
8550 LET A$="C"+A$: GO TO 7600
9000 CLS
9001 LET C#=A$(2 TO ): LET HIGH=
INT (VAL C$/256): LET LOW=VAL C$

```

```

-256*HIGH
9010 PRINT "ADRESS: ";C$;TAB.15;
"HIGH=";HIGH;TAB 25;"LOW=";LOW
9012 IF PEEK 23689<4 AND LP THEN
COPY
9014 IF PEEK 23689<4 AND LP=0 TH
EN PRINT."More? (ENTER = NO)":
POKE 23560,32: GO TO 9016
9016 IF PEEK 23560=32 THEN GO T
O 9016
9018 IF PEEK 23689<3 THEN CLS
9020 INPUT LINE A$: IF LEN A$<1
THEN GO TO 300
9030 LET A$="H"+A$: GO TO 9001

```

Απλές αριθμητικές πράξεις

Με 4 επίπεδα δυσκολίας μπορεί ακούραστα το πρόγραμμα αυτό να σας βάλει να κάνετε συνέχεια τις βασικές αριθμητικές πράξεις και να ελέγχει, βαθμολογώντας σας, την ακρίβεια των απαντήσεών σας.

Το πρόγραμμα βασικά απευθύνεται στους μικρούς φίλους μας αλλά είναι σίγουρο ότι στο επίπεδο 4 πολλοί μπαμπάδες θα ιδρώσουν για να βρουν τις σωστές απαντήσεις.

```

1 CLEAR 64510: LOAD "CODE
2 POKE 23609,100: POKE 23607,
251
4 CLS : BORDER 0: PAPER 0: IN
K 4: LET q=6: LET w=13
5 GO TO 9000
10 CLS : PRINT INK 6; FLASH 1
;AT 0,9;" ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΕΣ "" ΣΤΟ Π
ΑΙΧΝΙΔΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ": FOR
A=1 TO 30: BEEP .023,RND*34/1.2
3: NEXT A
20 FLASH 0: INK 2: BRIGHT 1: F
OR G=2 TO 40 STEP 2: FOR H=1 TO
20 STEP 2: CIRCLE 120,G,H: NEXT
G: NEXT H: PAUSE 100
30 CLS : PRINT AT 4,4; INK 5;"
ΠΟΙΑ ΠΡΑΞΗ ΘΕΛΕΙΣ ?": BRIGHT 0
40 PRINT AT 7,7; INK 3;"1 ΠΡΟ
ΣΘΕΪΗ"" 2 ΑΦΑΙΡΕΣΗ""
50 PRINT INK 3;AT 11,7;"3 ΔΙΑ
ΙΡΕΣΗ "" 4 ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜ
ΜΟ"
60 INK 6: INPUT "ΔΩΣΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘ
ΜΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ. ";s
70 IF s>4 OR s<1 THEN GO TO 6
0
100 IF s=4 THEN GO TO 1500
110 IF s=1 THEN GO TO 500
120 IF s=2 THEN GO TO 515
130 IF s=3 THEN GO TO 3100
500 CLS : IF s=1 THEN PRINT I
NK 6; FLASH 1;AT 2,7;" ΠΡΟΣΘΕΣΗ
": PRINT FLASH 0; INK 4;
AT 5,1;"ΠΟΣΟ ΔΥΣΚΟΛΗ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ Ε

```

```

INAI?"
510 IF s=1 THEN PRINT INK 3;A
T 8,9;"1 ΠΟΛΥ ΕΥΚΟΛΗ""
2 ΕΥΚΟΛΗ"" 3 ΔΥΣΚΟ
ΛΗ"" 4 ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ"
515 IF s=2 THEN CLS : IF s=2 T
HEN PRINT FLASH 1; INK 6;AT 2,
7;" Α Φ Α Ι Ρ Ε Σ Η ": PRINT IN
K 4;AT 5,1;"ΠΟΣΟ ΔΥΣΚΟΛΗ ΘΕΛΕΙΣ
ΝΑ ΕΙΝΑΙ?"
517 IF s=2 THEN PRINT INK 3;A
T 8,9;"1 ΠΟΛΥ ΕΥΚΟΛΗ""
2 ΕΥΚΟΛΗ"" 3 ΔΥΣΚΟ
ΛΗ"" 4 ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ"
520 INK 7: INPUT "ΔΩΣΕ ΒΑΘΜΟ Δ
ΥΣΚΟΛΙΑΣ: ";level
525 IF level >4 OR level<1 THEN
GO TO 520
600 GO SUB 5000
605 LET l=0
609 LET f=0
612 IF level=3 THEN LET y=INT
(RND*135)+65
615 IF level=3 THEN LET x=INT
(RND*135)+65
617 IF level=4 THEN LET y=INT
(RND*799)+200
619 IF level=4 THEN LET x=INT
(RND*799)+200
620 IF level=1 THEN LET y=INT
(RND*15)
625 IF level=1 THEN LET x=INT
(RND*15)
630 IF level=2 THEN LET y=INT
(RND*50)+15
635 IF level=2 THEN LET x=INT
(RND*50)+15
640 LET k=VAL "x+y"
645 LET j=VAL "x-y"
650 IF s=1 THEN PRINT AT 13,2;
x;" + ";y;" = "
655 IF s=2 THEN PRINT AT 13,2;
x;" - ";y;" = "

```

```

660 INK 7: INPUT "ΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΠΑΝ
ΤΗΣΗ: ";a
670 PRINT AT 13,15; INK 6;a;" "
672 IF s=2 AND a=j THEN PRINT
INK 2;AT 13,20;"✓"
675 IF s=1 AND a=k THEN PRINT
INK 2;AT 13,20;"✓"
676 IF s=2 AND a=j THEN LET l=
l+1
677 IF s=1 AND a=k THEN LET l=
l+1
678 IF s=2 AND a<>j THEN PRINT
INK 2;AT 13,20;"X"
680 IF s=1 AND a<>k THEN PRINT
INK 2;AT 13,20;"X"
681 IF s=1 AND a<>k THEN PRINT
FLASH 1; INK 2;AT 15,2;" ΛΑΘΟΣ
""; INK 5; FLASH 0;"ΤΟ ΣΩΣΤΟ Η
ΤΑΝ ";k
682 IF s=2 AND a<>j THEN PRINT
FLASH 1; INK 2;AT 15,2;" ΛΑΘΟΣ
""; FLASH 0; INK 5;"ΤΟ ΣΩΣΤΟ Η
ΤΑΝ ";j
683 GO SUB 6000
685 PAUSE 125
687 PRINT AT 15,2;"
""
688 PRINT AT 13,15;" "
690 IF f=9 THEN PRINT AT 13,1;
" ΠΕΤΥΧΕΣ ";l;" ΑΠΟ ΤΑ 10"
692 IF f=9 AND w<23 THEN PRINT
AT 3,2; INK 2; FLASH 1;" ΕΞΩΣΕΣ
ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΜΑΣ ";AT q,w; FLASH 0;
"X": FOR k=1 TO 40: BEEP .024,RN
D*35/1.2: NEXT k
694 IF f=9 THEN PAUSE 1000: IF
f=9 THEN RUN 2
695 LET f=f+1: GO TO 610
1500 CLS
1510 PRINT FLASH 1;AT 2,0; INK
6;"Π Ο Λ Η Α Π Λ Α Σ Ι Α Σ Μ Ο Σ
": PRINT AT 5,1; INK 4;"ΠΟΣΟ Δ
ΥΣΚΟΛΗ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ?"

```



```

1520 PRINT INK 3;AT 8,9;"1 ΠΟΛΥ
ΕΥΚΟΛΗ"" 2 ΕΥΚΟΛΗ""
"" 3 ΔΥΣΚΟΛΗ""
4 ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ"
1530 INK 7: INPUT "ΔΩΣΕ ΒΑΘΜΟ Δ
ΥΣΚΟΛΙΑΣ: ";diff
1535 IF diff<1 OR diff>4 THEN G
O TO 1530
1537 GO SUB 5000
1540 LET l=0: LET f=0
1545 LET y=INT (RND*8)
1550 IF diff=1 THEN LET x=INT (
RND*5)
1560 IF diff=2 THEN LET x=INT (
RND*5)+5
1570 IF diff=3 THEN LET x=INT (
RND*5)+10
1580 IF diff=4 THEN LET x=INT (
RND*5)+15
1590 LET z=VAL "y*x"
1650 PRINT AT 13,2;"x " y;" " =
"
1660 INK 7: INPUT "ΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΠΑΝ
ΤΗΣΗ: ";a
1665 PRINT AT 13,15; INK 6;a
1670 IF a=z THEN PRINT INK 2;A
T 13,20;"✓"
1680 IF a=z THEN LET l=l+1
1690 IF a<>z THEN PRINT INK 2;
AT 13,20;"X"
1700 IF a<>z THEN PRINT FLASH
1; INK 2;AT 15,2;" ΛΑΘΟΣ ""; FL
ASH 0; INK 5;"ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΗΤΑΝ ";z
1705 PRINT AT q,w;" "
1710 IF a=z THEN LET w=w-1
1720 IF a<>z THEN LET w=w+2
1730 IF w>22 THEN GO TO 9900
1740 BEEP 1,23: PRINT AT q,w;"Α"
1745 PAUSE 125
1750 PRINT AT 15,2;"
""
1760 PRINT AT 13,15;" "
1770 IF f=9 THEN PRINT AT 13,1;

```

```

" ΠΕΤΥΧΕΣ ";1;" ΑΡΘ ΤΑ 10"
1780 IF f=9 AND w<23 THEN PRINT
AT 3,2; INK 2; FLASH 1;" ΕΞΩΣΕΣ
ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΜΑΣ "; FLASH 0;AT q,w;
"X": FOR t=1 TO 40: BEEP .034,RN
D*31/1.4: NEXT t
1790 IF f=9 THEN PAUSE 1000: IF
f=9 THEN RUN 2
1800 LET f=f+1
3000 GO TO 1545
3100 CLS
3110 PRINT FLASH 1; INK 6;AT 2,
7;" Δ Ι Α Ι Ρ Ε Σ Η ": PRINT IN
K 4;AT 5,1;"ΠΟΣΟ ΔΥΣΚΟΛΗ ΘΕΛΕΙΣ
ΝΑ ΕΙΝΑΙ?"
3111 PRINT INK 3;AT 8,9;"1 ΠΟΛ
Υ ΕΥΚΟΛΗ"" 2 ΕΥΚΟΛΗ""
"" 3 ΔΥΣΚΟΛΗ""
4 ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΗ"
3120 INK 7: INPUT "ΔΩΣΕ ΒΑΘΜΟ Δ
ΥΣΚΟΛΙΑΣ: ";diff
3130 IF diff<1 OR diff>4 THEN G
O TO 1530
3140 GO SUB 5000
3150 LET L=0: LET F=0
3180 IF diff=2 THEN LET x=INT (
RND*5)+5
3190 IF diff=2 THEN LET y=INT (
RND*8)+5
3200 IF diff=3 THEN LET y=INT (
RND*5)+12
3210 IF diff=3 THEN LET x=INT (
RND*15)+15
3220 IF diff=4 THEN LET x=INT (
RND*20)+10
3230 IF diff=4 THEN LET y=INT (
RND*15)+25
3240 IF diff=1 THEN LET y=INT (
RND*4)+1
3250 IF diff=1 THEN LET x=INT (
RND*11)+1
3300 LET p=VAL "x*y"
3310 LET i=VAL "p/y"

```

```

3320 LET z=VAL "p/i"
3400 PRINT AT 13,2;pi" / ";i;" =
"
3410 INK 7: INPUT "ΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΠΑΝ
ΤΗΣΗ: ";a
3415 PRINT AT 13,15; INK 6;a
3420 IF a=z THEN PRINT INK 2;A
T 13,20;"✓"
3430 IF a=z THEN LET l=l+1
3440 IF a<>z THEN PRINT INK 2;
AT 13,20;"X"
3450 IF a<>z THEN PRINT FLASH
1; INK 2;AT 15,2;" ΛΑΘΟΣ "' ; FL
ASH 0; INK 5;"ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΗΤΑΝ ";z
3451 PRINT AT q,w;" "
3453 IF a=z THEN LET w=w-1
3455 IF a<>z THEN LET w=w+2
3458 IF w>22 THEN GO TO 9900
3460 BEEP 1,45: PRINT AT q,w;"Α"
3470 PAUSE 125
3480 PRINT AT 15,2;"
""
"
3490 PRINT AT 13,15;" "
3500 IF f=9 THEN PRINT AT 13,1;
" ΠΕΤΥΧΕΣ ";1;" ΑΠΟ ΤΑ 10"
3510 IF f=9 AND w<23 THEN PRINT
AT 3,2; INK 2; FLASH 1;" ΕΣΩΣΕΣ
ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΜΑΣ "; FLASH 0;AT q,w;
"X": FOR t=1 TO 40: BEEP .26,RND
*25/1.2: NEXT t
3520 IF f=9 THEN PAUSE 1000: IF
f=9 THEN RUN 2
3550 LET f=f+1
4990 GO TO 3160
5000 CLS : PLOT 10,119
5010 DRAW 172,0: DRAW 0,-100
5020 PLOT 182,33: DRAW 70,0
5030 BEEP 1,12: PRINT AT 6,13;"A
"
5500 RETURN
6000 PRINT AT q,w;" "
6005 IF s=1 AND a<>k THEN LET w
=w+2

```

```

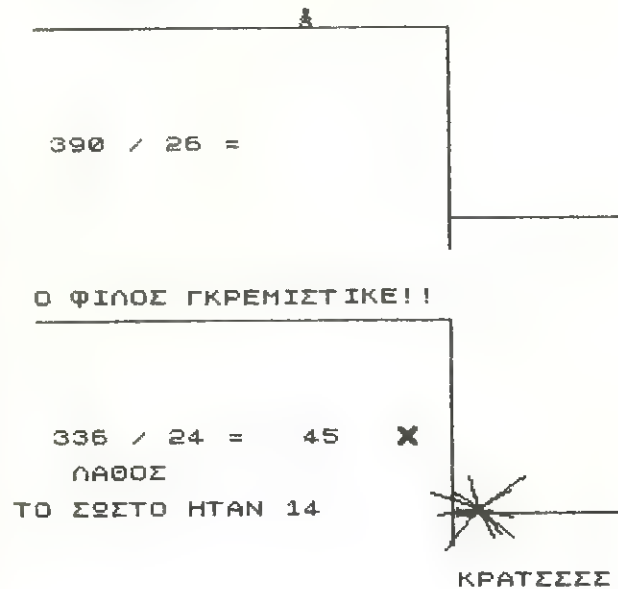
6007 IF s=2 AND a<>j THEN LET w
=w+2
6010 IF s=1 AND a=k THEN LET w=
w-1
6020 IF s=2 AND a=j THEN LET w=
w-1
6030 IF w>22 THEN GO TO 9900
6050 BEEP 1,23: PRINT AT q,w;"Α"
7000 RETURN
9000 FOR f=0 TO 7: READ z: POKE
USR "a"+f,z: NEXT f
9010 FOR f=0 TO 7: READ z: POKE
USR "b"+f,z: NEXT f
9020 FOR f=0 TO 7: READ z: POKE
USR "c"+f,z: NEXT f
9030 FOR f=0 TO 7: READ z: POKE
USR "d"+f,z: NEXT f
9040 FOR f=0 TO 7: READ z: POKE
USR "e"+f,z: NEXT f
9500 DATA 0,1,3,7,142,220,248,48
+64
9510 DATA 195,231,126,60,60,126,
231,195
9520 DATA 56,56,16,56,84,56,68,6
8
9530 DATA 0,0,0,0,128,187,255,25
5
9540 DATA 56,186,84,56,16,56,68,
68
9800 GO TO 10
9900 LET q=q+1
9925 PRINT AT q,w;"Α"
9927 BEEP .1,10
9930 PRINT AT q,w;" "
9950 IF q=17 THEN PRINT FLASH
1; INK 2;AT 3,1;" Ο ΦΙΛΟΣ ΓΚΡΕΜΙ
ΣΤΙΚΕ!!";AT 21,23; INK 6;" ΚΡΑΤΣΣ
ΣΣ";AT q,w;"L"
9960 IF q=17 THEN GO SUB 9982
9975 IF q=17 THEN PAUSE 1000: I
F q=17 THEN RUN 2
9980 GO TO 9900
9982 FOR f=0 TO 20

```

```

9983 PLOT 193,35
9985 DRAW INK 2;INT (RND*40)-20
,INT (RND*40)-20
9990 BEEP .01,f
9995 NEXT f
9999 RETURN : POKE 23606,0: POKE
23607,60

```


Ξένες γλώσσες

Με το μικρό αυτό πρόγραμμα μπορεί να φτιάξετε οποιοδήποτε λεξικό θέλετε, για να σας μεταφράζει μια λέξη, ή και φράση, από μια γλώσσα σε κάποια άλλη.

Το λεξικό τις ίδιες δηλαδή τις λέξεις με τη μετάφρασή τους, θα τις πληκτρολογήσετε σε ζευγάρια τη μία μετά την άλλη, όπως στο παράδειγμα, από τη γραμμή 500 και μετά σε εντολές DATA και θα τελειώσετε το λεξικό σας με ένα ζευγάρι "eof" που σημαίνει end of file.

Το πρόγραμμα σας δίνει τρεις φορές τη δυνατότητα να βρείτε μια λέξη και επιστρέφει με τη «βαθμολογία» σας.

```

10 REM ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ...
ANEY ΔΙΩΡΕΚΑΛΟΥ
20 LET data=400:

```

```

LET finish=250:
LET nextword=90:
LET another=70

40 BORDER 2: PAPER 7: INK 9:
BRIGHT 1: CLS
80 DIM r(4): RESTORE data

100 CLS
110 READ e$,f$
120 IF e$="eof" THEN GO TO
finish
130 PRINT AT 6,2;
"Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΕΞΗ ΕΙΝΑΙ";
AT 7,18; INK 1;e$
140 PRINT AT 8,2;
"ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΞΕΝΗ ?"
150 PRINT AT 12,2;
"ΓΡΑΨΕ ΤΗΝ
ΠΑΙ ΠΙΕΣΕ ENTER"
160 FOR n=1 TO 3
170 PRINT AT 2,2;"ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ";
n: INPUT a$
180 IF a$=f$
THEN PRINT PAPER 1;
AT 16,12; FLASH 1;
"ΣΩΣΤΟ !";
LET r(n)=r(n)+1;
PAUSE 150:
GO TO nextword,
190 NEXT n<>f$ zhen

210 LET r(4)=r(4)+1
220 PRINT AT 8,17; INK 2;
FLASH 1;f$
230 PAUSE 300
240 GO TO nextword

260 CLS
270 PRINT AT 6,2;
"ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟ
ΣΠΑΘΕΙΑ ";r(1)
280 PRINT AT 9,2;

```



```

"ME THN ΔΕΥΤΕΡΗ ";r(2)
290 PRINT AT 12,2;
"ME THN ΤΡΙΤΗ";r(3)
300 PRINT AT 15,2;
"ΛΑΘΗ ";r(4)
310 INPUT "ΑΛΛΗ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ?",y$
320 IF CODE y$=89
    OR CODE y$=121
    THEN GO TO another
330 STOP

450 REM *****
451 REM Εδώ ΒΑΛΕ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΣΟΥ
    ΛΕΞΕΙΣ ΣΕ DATA ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ
    ΜΕ ΟΥΟ "eof"
500 DATA "NAI","yes","OXI","no",
"ΑΣΠΡΟ","white","eof","eof"

```

Ένα Μουσικό Στούντιο

Πολλά προγράμματα «μουσικής» έχουν δημοσιευτεί για τον Spectrum κανένα όμως δεν μπορεί να φτάσει τις δυνατότητες αυτού που δημοσιεύουμε. Εδώ δεν έχουμε απλά ένα «μουσικό» πληκτρολόγιο αλλά ένα μικρό «στούντιο» ηχογράφησης.

Μπορούμε να παίζουμε μια μελωδία σε πάρα πολλές κλίμακες και να την αποθηκεύσουμε, να την ξανακαλέσουμε σε διαφορετικό ρυθμό και τόνο, να την προσθέσουμε σε μια άλλη, να την ακούσουμε από την αρχή, από τη μέση ή από όποιο σημείο θέλουμε και πολλά άλλα που θα χρειαζόταν πολύς χώρος για να τα αναφέρουμε.

Καλές συνθέσεις λοιπόν!

```

50 GO TO 230
70 CLEAR 33999
80 BORDER 4: PAPER 6: INK 0: C
LS
90 PRINT AT 5,0;"ΠΕΡΙΜΕΝΕ...";
TAB 13;"TO m/c"
100 LOAD ""CODE
105 PRINT "ΔΙΓΟ ΑΚΟΜΑ ..."
110 RANDOMIZE USR 34565
120 RESTORE
130 FOR j=34013 TO 34038: READ
n: POKE j,n: NEXT j
140 DATA 0,0,12,24,36,0,2,4,0,7
,9,0,16,14,0,11,1,3,5,6,8,17,15,

```

```

13,12,10
150 FOR j=34039 TO 34251 STEP 4
160 READ n: POKE j, FN 1(n): POK
E j+1, FN 2(n)
170 IF n THEN LET n=INT ((1000
0/n)+.5)
180 POKE j+2, FN 1(n): POKE j+3,
FN 2(n)
190 NEXT j
200 DATA 0,3320,3130,2950,2780,
2620,2475,2330,2200,2075,1950,18
50,1740,1640,1545,1460,1375,1290
,1225,1155,1085,1024,965,910,855
210 DATA 805,760,715,670,632,59
6,565,530,495,466,438,412,388,36
5,342,322,302,285,265,250,233,21
6,206,192,180,167,150,146,136
220 DEF FN a(x)=mstart+4*x
240 DEF FN c(x)=INT ((x-mstart)
/2)
250 DEF FN h(x)=INT (x/256)
260 DEF FN l(x)=x-256*FN h(x)
270 DEF FN p(x)=PEEK x+256*PEEK
(x+1)
280 DIM t$(3,6): DIM m$(7,12)
290 LET e$=""

300 LET mstart=35000
310 LET mend=65004
320 LET mcode=34273
330 LET lms=mstart
340 LET lme=mend
350 LET c=0
360 LET cmax=7500
370 LET lolim=0
380 LET hilim=cmax
390 LET t=1
400 RESTORE 430
410 FOR j=1 TO 7: READ m$(j): N
EXT j
420 FOR j=1 TO 3: READ t$(j): N
EXT j
430 DATA " STANDBY "," BEEP"
,"BEEP&STORE"," REPLAY"," LOOP
REPLAY"," TAPE SAVE"," TAPE LO
AD"
440 DATA " SLOW","NORMAL"," FAS
T"
510 BORDER 3: PAPER 5: INK 0: C
LS
520 PRINT "MEMORY COUNTER = 0";
TAB 24;"MAX=7500"
530 PRINT "REPLAY TEMPO = NORM
AL"
540 PRINT "LOOP LIMITS = 0 to
7500"
550 PRINT TAB 10;"MODE = "; FLA

```

```

SH 1;m$(1)
560 PRINT AT 6,6; PAPER 2; INK
7;" SPECTRUM MUSICMAKER "
570 PRINT PAPER 6;" The keys y
ou should use are :- "
580 GO SUB 5200
1010 POKE 23658,8
1020 INPUT "Your choice? ";a$
1030 IF a$="O" THEN STOP
1040 IF a$="C" THEN GO SUB 1500
1050 IF a$="T" THEN GO SUB 1600
1060 IF a$="L" THEN GO SUB 1800
1070 IF a$="Z" THEN GO SUB 2000
1080 IF a$="B" THEN GO SUB 3000
1090 IF a$="R" THEN GO SUB 4000
1100 IF a$="P" THEN GO SUB 6000
1110 IF a$="S" THEN GO SUB 7000
1120 IF a$="J" THEN GO SUB 7500
1130 GO TO 1010
1510 INPUT "New value for counte
r? ";c
1520 LET c=INT c: IF c<0 OR c>cm
ax THEN GO TO 1510
1530 PRINT AT 0,17;c;" "
1540 RETURN
1610 GO SUB 8000
1620 PRINT " S for slow tempo."
1630 PRINT " N for normal tempo
"
1640 PRINT " F for fast tempo."
1650 POKE 23658,8
1660 IF INKEY$<>"S" AND INKEY$<>
"N" AND INKEY$<>"F" THEN GO TO
1660
1670 IF INKEY$="S" THEN LET t=3
: LET z=1
1680 IF INKEY$="N" THEN LET t=1
: LET z=2
1690 IF INKEY$="F" THEN LET t=.
2: LET z=3
1700 PRINT AT 1,16;t$(z)
1710 GO SUB 5200
1720 RETURN
1810 GO SUB 8000
1820 PRINT "Enter new values for
loop limits"
1830 INPUT "Low limit? ";n
1840 LET n=INT n: IF n<0 OR n>=c
max THEN GO TO 1830
1850 LET lolim=n
1860 INPUT "High limit? ";n
1870 LET n=INT n: IF n<=lolim OR
n>=cmax THEN GO TO 1860
1880 LET hilim=n
1890 PRINT AT 2,16;lolim;" to ";
hilim;" "
1900 GO SUB 5200

```

```

1910 RETURN
2010 PRINT AT 4,17; PAPER 1; INK
7; FLASH 1;m$(2)
2020 GO SUB 5000
2030 POKE 34005,0
2040 RANDOMIZE USR mcode
2050 GO SUB 5200
2060 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(1
)
2070 RETURN
3010 PRINT AT 4,17; PAPER 6; INK
1; FLASH 1;m$(3)
3020 GO SUB 5000
3030 LET lms=FN a(c)
3040 POKE 34005,1
3050 POKE 34007,FN l(lms)
3060 POKE 34008,FN h(lms)
3070 POKE 34009,FN l(mend)
3080 POKE 34010,FN h(mend)
3090 POKE 34011,FN l(c)
3100 POKE 34012,FN h(c)
3110 RANDOMIZE USR mcode
3120 LET lme=FN p(34007)
3130 LET c=FN p(34011)
3140 GO SUB 5200
3150 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(1
)
3160 RETURN
4010 GO SUB 8000
4020 PRINT " L to replay last tu
ne."
4030 PRINT " R replays from coun
ter onwards."
4040 PRINT " C to reset counter,
then replay."
4050 POKE 23658,8
4060 IF INKEY$<>"L" AND INKEY$<>
"R" AND INKEY$<>"C" THEN GO TO
4060
4070 LET z$=INKEY$
4080 IF z$="L" THEN LET ms=lms:
LET me=lme: LET c=FN c(lms): GO
TO 4110
4090 IF z$="C" THEN GO SUB 1500
4100 LET ms=FN a(c): LET me=mend
4110 PRINT AT 0,17;c;" "
4120 GO SUB 4500
4130 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(4
)
4140 PAPER 5; INK 0
4150 GO SUB 6500
4160 GO SUB 5200
4170 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(1
)
4180 RETURN
4190 PAPER 2; INK 7; GO SUB 8000
4200 PRINT " A to stop playback."

```

```

5310 PRINT " 3 for slow tempo."
5340 PRINT " 4 for normal tempo"
5350 PRINT " 5 for fast tempo."
5360 RETURN
5370 PAPER 4: GO SUB 8000
5380 PAPER 6
5390 PRINT AT 9,1;" 1 2 3 4 "
;AT 10,1;" ";AT 11,1;
" SET OCTAVE "
5340 FOR j=0 TO 2
5350 PLOT 31+j*24,103: DRAW 0,-1
5360 NEXT j
5370 PRINT PAPER 2; INK 7;AT 9,
20;" 0 ";AT 10,20;" " ;AT 11,20
;AT 12,20;" "
5380 PAPER 0: INK 0
5390 PRINT AT 13,2;" A 5 ";AT 1
4,11;" F 6 H ";AT 15,23;" K L
5395 PRINT AT 16,2;" C# D#";AT 1
6,11;" F# G# A#";AT 16,23;" C# D
#"
5400 PRINT AT 17,2;" Eb Eb";AT 1
7,11;" Gb Ab Bb";AT 17,23;" Db E
#"
5405 PLOT 41,32: DRAW 0,24
5410 PLOT 113,32: DRAW 0,24
5415 PLOT 137,32: DRAW 0,24
5420 PLOT 208,32: DRAW 0,24
5425 PAPER 0: INK 0
5430 PRINT AT 19,1;"CS Z X C
V B N M SS SPC"
5435 PRINT AT 20,1;"
"
5440 PRINT AT 21,1;" C D E F
G A B C D E "
5445 FOR j=0 TO 8
5450 PLOT 31+j*24,0: DRAW 0,24
5455 NEXT j
5460 POKE 22821,176
5465 PAPER 5
5470 RETURN
5480 PAPER 5: INK 0
5490 GO SUB 8000
5495 PRINT " C = Set counter."
5500 PRINT " T = Set replay temp
o."
5505 PRINT " L = Set loop limits
."
5510 PRINT " Z = Beep."
5515 PRINT " B = Beep and store.
."
5520 PRINT " R = Replay music."
5525 PRINT " P = Loop replay."
5530 PRINT " S = Save music to t

```

```

ape."
5310 PRINT " 3 = Load music from
tape.
5320 PRINT " 0 = End program."
5330 RETURN
5340 GO SUB 4500
5350 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(5
)
5360 PAPER 5: INK 0
5370 LET ms=FN a(lolim): LET me=
FN a(hilim)+2
5380 LET c=lolim: PRINT AT 0,17;
c;" "
5390 GO SUB 6500: IF q$(<)"A" THE
N GO TO 6050
5400 GO SUB 5200
5410 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(1
)
5420 RETURN
5430 LET a=ms: LET b=1: LET q$="
": LET x=t*.025
5440 IF PEEK a THEN BEEP PEEK (
a+1)*. ,PEEK a-13: GO TO 6540
5450 IF PEEK (a+1)>20 THEN PAUS
E PEEK (a+1)*t+1
5460 IF INKEY$="" THEN GO TO 66
00
5470 LET q$=INKEY$
5480 IF q$="A" THEN RETURN
5490 IF q$="S" THEN LET x=.075:
LET t=3: PRINT AT 1,16;t$(1)
5500 IF q$="N" THEN LET x=.025:
LET t=1: PRINT AT 1,16;t$(2)
5510 IF q$="F" THEN LET x=.005:
LET t=.2: PRINT AT 1,16;t$(3)
5520 LET a=a+2: IF a=me THEN RE
TURN
5530 LET b=NOT b: IF b THEN LET
c=c+1: PRINT AT 0,17;c
5540 GO TO 6520
5550 PAPER 1: INK 7: GO SUB 8000
5560 PRINT " A to save all music
memory."
5570 PRINT " P to save part of
memory."
5580 POKE 23658,8
5590 IF INKEY$(<)"A" AND INKEY$(<
)"P" THEN GO TO 7050
5600 IF INKEY$="A" THEN LET cst
=mstart: LET cend=mend+3: GO TO
7150
5610 PRINT "From ";
5620 INPUT "Low value for counte
r? ";n
5630 LET n=INT n: IF n<0 OR n>=c
max THEN GO TO 7080
5640 PRINT n;" to ";

```



```

7110 INPUT "High value for count
er? ";z
7120 LET z=INT z: IF z<=n OR z>c
max THEN GO TO 7110
7130 PRINT z
7140 LET cst=FN a(n): LET cend=FN
a(z)+3
7150 PRINT 'TAB 2;"PUT DATA TAPE
INTO RECORDER"
7160 PRINT '"SAVING ""music"" CO
DE ";cst;",";cend-cst+1
7170 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(6
)
7180 SAVE "music"CODE cst,cend-c
st+1
7190 GO SUB 5200
7200 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(1
)
7210 RETURN
7510 PAPER 0: INK 7: GO SUB 8000
7520 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(7
)
7530 PRINT AT 12,10;"FLAY DATA T
APE"
7540 LOAD ""CODE
7550 GO SUB 5200
7560 PRINT AT 4,17; FLASH 1;m$(1
)
7570 RETURN
8000 FOR j=0 TO 21: PRINT AT j,0
;e$: NEXT j
8010 PRINT AT 9,0;
8020 RETURN

```

34273	243	221	33	208	132	175
34279	50	210	132	50	211	132
34285	50	212	132	50	214	132
34291	221	54	1	12	62	2
34297	205	1	22	205	1	134
34303	251	201	1	254	239	237
34309	120	203	71	200	17	0
34315	1	6	247	205	249	134
34321	123	254	0	40	41	254
34327	5	40	37	22	0	33
34333	221	132	25	126	50	209
34339	132	197	33	33	89	6
34345	12	62	48	119	35	16
34351	252	175	198	3	29	32
34357	251	95	33	31	89	25
34363	62	176	119	193	17	0
34369	1	6	253	205	249	134
34375	6	191	205	249	134	6

34381	254	205	249	134	6	127
34387	205	249	134	22	0	33
34393	226	132	25	126	254	0
34399	40	3	221	134	1	50
34405	208	132	221	203	5	70
34411	40	93	221	190	2	32
34417	10	221	52	3	62	255
34423	221	190	3	32	78	42
34429	215	132	58	210	132	119
34435	35	58	211	132	119	35
34441	34	215	132	58	208	132
34447	50	210	132	221	54	3
34453	1	237	91	217	132	167
34459	237	82	56	5	221	54
34465	4	1	201	221	52	6
34471	221	203	6	70	32	29
34477	62	22	215	175	215	62
34483	17	215	237	75	219	132
34489	3	237	67	219	132	205
34495	27	26	62	32	215	62
34501	32	215	62	32	215	58
34507	208	132	254	0	32	12
34513	6	18	14	255	13	32
34519	253	16	249	195	1	134
34525	7	7	95	22	0	33
34531	247	132	25	78	35	70
34537	35	94	35	86	197	225
34543	221	229	205	181	3	221
34549	225	195	1	134	237	120
34555	6	5	15	56	1	90
34561	20	16	249	201	175	33
34567	184	136	6	118	14	255
34573	119	35	13	32	251	16
34579	247	201	0	0	0	0

SAVE "Music" LINE 100:

SAVE "Music"CODE 34273,308

Ζωγραφική

Ένα πολύ απλό και εύχρηστο πρόγραμμα για να σχεδιάζουμε στην οθόνη του Spectrum.

Με την οχτάδα των πλήκτρων, Y, U, G, V, B, N, M κινούμε την γραφίδα σε 8 κατευθύνσεις.

Με O καθορίζουμε αν η γραφίδα μας θα κινείται αφήνοντας γραμμή ή όχι.

Με D μετακινούμε την γραφίδα σε απόσταση χ, ψ.

Με R καθορίζουμε νέο αρχικό σημείο χ, ψ

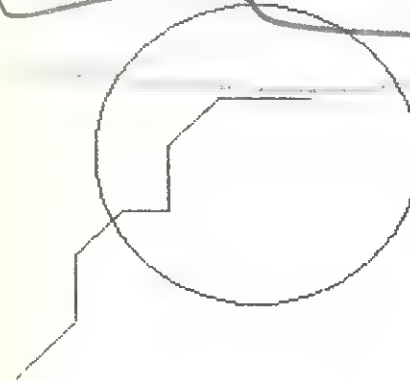
Με C κάνουμε κύκλο με κέντρο τα σημεία χ, ψ και ακτίνα γ.

Τέλος με S αποθηκεύουμε το... δημιουργημά μας σε κασέτα.

```
120 GO SUB 340: CLS : LET x=0:
LET y=0
130 LET a$=INKEY$
140 IF a$<>"o" AND a$<>"d" AND
a$<>"s" AND a$<>"r" AND a$<>"c"
THEN GO TO 210
150 IF a$="o" THEN GO SUB 390
160 IF a$="d" THEN GO SUB 430
180 IF a$="s" THEN GO SUB 520
190 IF a$="r" THEN GO SUB 410
200 IF a$="c" THEN GO SUB 490
210 LET x=x+(a$="j")-(a$="g")
220 LET y=y+(a$="y")-(a$="n")
230 LET x=x+(a$="u")-(a$="b")
240 LET y=y+(a$="u")-(a$="b")
250 LET x=x+(a$="m")-(a$="t")
260 LET y=y+(a$="t")-(a$="m")
270 IF x<0 THEN LET x=0
280 IF x>255 THEN LET x=255
290 IF y>175 THEN LET y=175
300 IF y<0 THEN LET y=0
310 PLOT x,y: PLOT OVER 1;x,y
320 PLOT x,y: PLOT OVER 0;x,y
330 GO TO 130
340 INPUT "ink (0-7)?";i;"p
aper (0-7)?";p;"border (0-7)?
";b
350 IF i<0 OR i>7 THEN GO TO 37
40
360 IF p<0 OR p>7 THEN GO TO 3
40
370 IF b<0 OR b>7 THEN GO TO 3
40
380 BORDER b: PAPER p: INK i
390 INPUT "over (0 or 1)?";o: I
F o<>1 AND o<>0 THEN GO TO 390
400 RETURN
410 INPUT "x ?";x,"y ?";y
```

```
420 RETURN
430 INPUT "x coord";a
440 INPUT "y coord";b
450 INPUT "draw x?";c
460 INPUT "draw y?";d
470 PLOT a,b: DRAW c,d
480 RETURN
490 INPUT "x?";xx;"y?";yy;"r?";
```

```
500 CIRCLE xx,yy,r
510 RETURN
520 INPUT "Name ?"; LINE f$
530 SAVE f$ECREEN$
540 RETURN
550 SAVE "ut.draw" LINE 100
```


Βιορυθμοί

Αυτό το πρόγραμμα υπολογίζει τους 3 γνωστούς κύκλους βιορυθμών

τον Φυσικό
τον Συναισθηματικό
τον Διανοητικό

Κάνει γραφικές παραστάσεις σε διάστημα ενός μήνα των τριών βιορυθμών που παίρνουν τιμές από -100 έως 100. Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται είναι:

- P για τον Φυσικό κύκλο
- E για τον Συναισθηματικό
- I για τον Διανοητικό
- Κρίσιμη μέρα για ένα κύκλο

■ Κρίσιμη μέρα για δυο κύκλους

Συνήθως έχουμε μια κρίσιμη μέρα κάθε 5 μέρες περίπου.

Το πρόγραμμα μπορεί να υπολογίσει τις κρίσιμες μέρες ολόκληρου του μήνα.

Το ξεχωριστό αυτό του προγράμματος είναι η δυνατότητα να προσδιορίσει πότε οι κύκλοι ικανοποιούν μια ορισμένη κατάσταση που μπορούμε να προσδιορίσουμε με τα μαθηματικά σύμβολα

=, <, >, <=, >=

Π.χ. E = 100 Συναισθηματικός σε κορύφωση
I < > 0 Διανοητικός σε όχι κρίσιμη μέρα
Μπορούμε ακόμα με τις λογικές εντολές

OR και AND

να αναζητήσουμε συνδυασμούς καταστάσεων

π.χ. P < 0 AND I > 0

P = 0 OR E = 0 OR I = 0

Αυτό βέβαια χρειάζεται λίγη υπομονή, γιατί ο υπολογιστής ψάχνει σε διάστημα 3 ολόκληρων μηνών!

```

1 DIM K$(30,30): LET B$="01/0
1/60"
2 LET T$="01/01/84"
3 LET X$=" P=0 OR E=0 OR I=
0"
4 LET K$(18)="Α-ΟΛΟΙ ΟΙ ΚΥΚΛΟ
I"
5 LET K$(19)="Β-ΑΛΛΑΓΗ ΗΜΕΡ.
ΓΕΝΝΗΣΗΣ"
6 LET K$(20)="C-ΣΤΟΝ ΕΚΤΥΠΩΤΗ
"
7 LET K$(21)="E-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚ
ΟΣ ΚΥΚΛΟΣ"
8 LET K$(22)="F-ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ"
9 LET K$(23)="I-ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΟΣ Κ
ΥΚΛΟΣ"
10 LET K$(24)="M-ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ENT
ΟΛΩΝ"
11 LET K$(25)="N-ΝΕΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
"
12 LET K$(26)="P-ΦΥΣΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ"
13 LET K$(27)="S-ΤΕΛΟΣ"

```

```

6110 FOR d=1 TO 13
6120 IF d=2 OR d=3 OR d=6 OR d=8
OR d=10 OR d=12 THEN PRINT '
6130 PRINT j$(d)
6140 NEXT d.
6145 GO SUB 8000
6150 FOR d=14 TO 23
6160 IF d=17 OR d=19 OR d=21 OR
d=23 THEN PRINT '
6170 PRINT j$(d)
6180 NEXT d
6190 PRINT j$(13), 'j$(24), 'j$(25
)
6200 GO SUB 8000
6210 PRINT j$(26), j$(27), 'j$(28)
; j$(29)
6220 GO SUB 8000
6230 RETURN
8000 PRINT INK 3; AT 21,0; "ΠΙΕΣΕ
ΕΝΑ ΠΛΗΚΤΡΟ."
8010 IF INKEY$="" THEN GO TO 80
10
8020 CLS
8030 RETURN
9000 INPUT "ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ";s
9005 INPUT "ΧΑΡΑΚΤ. ";q
9010 INPUT "ΧΡΩΜΑ ";r
9020 NEXT n
9030 LET j$(s)=j$(s, TO q)+CHR$(
16+CHR$( r+j$(q+1, TO )
9040 GO TO 9000
9100 FOR n=1 TO 17
9110 LET k$(n)=k$(n+2)
9120 NEXT n
9200 LET x=0: LET y=0
9210 PRINT AT 0,0; "■"
9230 GO SUB 5000
9250 PRINT f

```


Ένας μικρός παλμογράφος

Μ' αυτό το πρόγραμμα ο Spectrum μετατρέπεται σ' ένα μικρό παλμογράφο ακουστικών συχνοτήτων.

Η μόνη εξωτερική σύνδεση που χρειάζεται είναι ένα κασσετόφωνο, ραδιόφωνο ή οποιαδήποτε άλλη ακουστική πηγή στην υποδοχή EAR του Spectrum. Από κει και πέρα, το... φάσμα των ήχων είναι μπροστά στα μάτια σας.

```

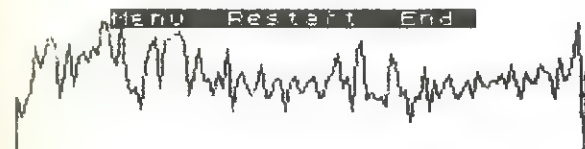
102 DEF FN a(1)=1+INT (.5+1/30
)
103 GO SUB 405
105 GO TO 200
110 DRAW INK FN a(1);x-n,-1+y:
LET x=n: LET y=1: RETURN
120 DRAW INK FN a(1);0,-1: RET
URN
200 PAPER 0: INK 7: BRIGHT 1: C
LS
225 PRINT AT 13,8;"1) Normal Gr
aph";AT 15,8;"2) Block Graph";AT
17,8;"3) Dot Graph"
230 INPUT INVERSE 1;"Enter Opt
ion(1-3)";q: IF q<1 OR q>3 THEN

```

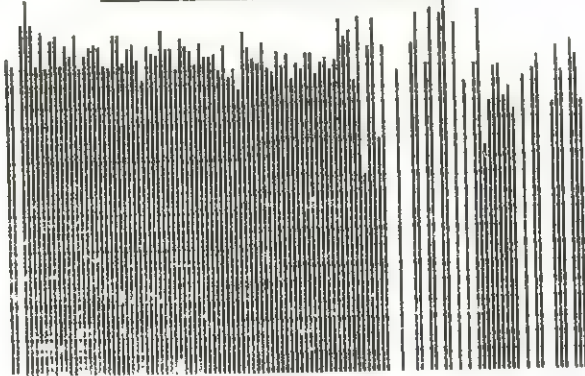
```

GO TO 230
250 CLS : PRINT AT 0,7; INVERSE
1;"SPACE' To Freeze": LET i$="
": LET x=0: LET y=0
255 FOR n=0 TO 255 STEP 2: LET
i=USR tone: IF 1>170 THEN GO TO
270
256 PLOT n,1
260 IF q<3 THEN GO SUB 100+(q*
10)
265 LET i$=INKEY$: IF i$=" " TH
EN GO TO 300
270 NEXT n
275 GO TO 250
300 PRINT AT 0,5; INVERSE 1;"Me
nu Restart End "
305 LET i$=INKEY$: IF i$="m" TH
EN RUN
310 IF i$="r" THEN GO TO 270
315 IF i$="e" THEN STOP
320 GO TO 305
400 DATA 1,0,255,17,0,0,219,254
,203,119,32,1,19,16,247,66,75,20
1
405 LET tone=USR "a"
410 FOR n=tone TO tone+17: READ
d: POKE n,d: NEXT n: RETURN

```


Menu Restart End

Menu Restart End

Ιστογράμματα

Με τα ιστογράμματα παρακολουθεί κανείς την εξέλιξη διάφορων μεταβλητών στη διάρκεια ενός έτους. Συνήθως τα βλέπετε στους τοίχους των γραφείων του Dallas αλλά και σε ελληνικές ταινίες με προβληματικές επιχειρήσεις.

```

1 REM ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ
5 LET s=PI*150
10 DIM y(12)
20 INPUT INVERSE 1;" ΟΝΟΜΑ Ι
ΣΤΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ : "; INVERSE 0;"
(MEXPI 32 ΧΑΡ.)"; LINE t$;
IF LEN t$>32 THEN GO TO 10
30 PRINT AT 0,0;t$;: FOR m=LEN
t$ TO 31: PRINT " ";: NEXT m
40 FOR n=0 TO 22: PRINT AT 20,
n;"="";: NEXT n: PRINT
50 LET a$="ΙΦΜΑΜΙΙΑΣΟΝΔ"
60 FOR n=1 TO 12: PRINT a$(n);
" ";: NEXT n
70 PRINT AT 3,24;" ΟΕΔΟΜΕΝΑ"; AT
4,24;"max.150"
80 FOR n=1 TO 12: PRINT AT n+4
,24;a$(n);" = ";y(n);" ": NEXT
n

```

```

100 FOR n=1 TO 12
110 INPUT INVERSE 1;" ΟΕΔΟΜΕΝΑ"
; INVERSE 0;" (s=ΤΕΛΟΣ) ";y(n);
IF y(n)=s THEN GO TO 170
120 IF y(n)>150 OR y(n)<0 THEN
PRINT AT 18,24; FLASH 1;"ΤΙΜΕΣ
"; AT 19,24;"ΕΚΤΟΣ"; AT 20,24;"ΚΑΙ
ΜΑΚΡΑΣ ": PAUSE 120: FOR m=18 TO
20: PRINT AT m,24; FLASH 0;"
"/ ": NEXT m: GO TO 110
130 PRINT AT n+4,24; INVERSE 1;
a$(n); INVERSE 0; AT n+4,28;y(n)
140 IF n=1 THEN PLOT 4,y(1)+15
150 IF n>1 THEN DRAW 16*(n-1)-
16*(n-2),y(n)-y(n-1)
160 NEXT n
170 INPUT "ΣΗΜΑΝΣΗ ? "; LINE g$
; IF g$<>"N" OR g$<>"n" THEN GO
TO 200
180 FOR y=0 TO 100 STEP 50: PLO
T 0,65+y: DRAW 184,0: NEXT y
200 INPUT "ΣΤΟΝ ΕΚΤΥΠΩΤΗ ? "; L
INE p$
210 IF p$="N" OR p$="n" THEN C
OPY
300 INPUT "ΑΛΛΟ ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ ? ";
LINE r$
310 IF r$<>"n" OR r$<>"N" THEN
STOP
320 INPUT "ΠΑΝΣ ΣΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ
? "; LINE s$
330 IF s$<>"n" OR s$<>"N" THEN
GO TO 10
340 CLS : GO TO 10

```


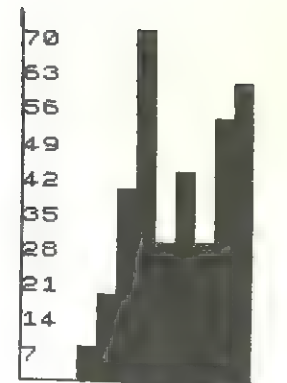
Ραβδογράμματα (bar charts)

Το πρόγραμμα σχεδιάζει μέχρι και 30 «ταινίες» στην οθόνη. Η κλίμακα ορίζεται αυτόματα από το πρόγραμμα για τη προσαρμογή του διαγράμματος στο μέγεθος της οθόνης.

Η μόνη λύση για να τα τυπώσετε στο χαρτί είναι να αγοράσετε και ένα printer.

```
100 REM ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ
110 BORDER 7: PAPER 7: INK 1:
    CLS
120 PRINT AT 9,7;"ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ Π
ΙΝΑΚΑΣ"
130 PAUSE 100: CLS
140 INPUT
    "ΔΟΣΕ ΑΡΙΘΜΟ ΤΑΙΝΙΩΝ (<30)
    ";bars
150 IF bars>=30 THEN GO TO 140
160 IF bars<1 THEN GO TO 140
170 LET bars=INT (bars)
180 DIM v(bars)
190 LET max=0
200 PRINT AT 8,5;
    "ΤΩΡΑ ΔΟΣΕ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΟΥ
    ΕΝΑ-ΕΝΑ"
210 FOR I=1 TO bars
220 PRINT AT 18,5; INK 2;
    "ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΑΙΝΙΑΣ "
230 BEEP .1,5: PRINT AT 18,24;I
240 INPUT v(I)
250 IF v(I)>max THEN
    LET max=v(I)
260 NEXT I
270 CLS
280 LET scale=1
290 IF max>20 THEN LET scale=
    max/20
300 FOR I=1 TO bars
310 LET v(I)=INT (v(I)/scale)
320 NEXT I
330 FOR I=1 TO 20 STEP 2
340 PRINT AT 21-I,0;
    INT (I*scale+.5)+
    INT (scale)
```

```
350 NEXT I
360 PLOT 0,0
370 DRAW 0,175
380 PLOT 255,0
390 DRAW -255,0
400 FOR I=1 TO bars
410 FOR J=1 TO v(I)
420 PRINT AT 22-J,2+I;"■"
430 NEXT J
440 NEXT I
```


Κυκλικά διαγράμματα

Το πρόγραμμα αυτό σας επιτρέπει τη σχεδίαση κυκλικών διαγραμμάτων γνωστών από της εισόδου μας στην ΕΟΚ και έντευθεν και σαν Pie charts.

Ανάλογα μάλιστα και με το βαθμό της υπομονής σας βοηθάει να κάνετε και λεπτομερέστερα διαγράμματα.

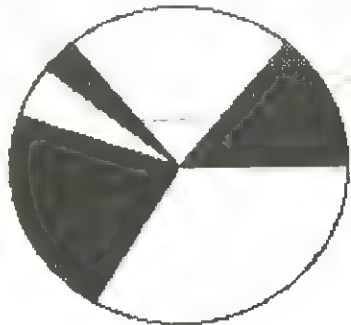
```
100 REM ΚΥΚΛΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
110 BORDER 1: PAPER 7: INK 1:
    CLS
120 PRINT AT 9,7;"ΚΥΚΛΙΚΟ ΔΙΑΓΡ
ΑΜΜΑ"
130 PAUSE 100: CLS
140 INPUT
    "ΔΟΣΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝ
    ΩΝ" ;n
150 DIM t(n)
160 LET total=0
170 FOR I=1 TO n
180 PRINT AT 9,5;
    "ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ";I
190 INPUT data
200 LET total=total+data:
    LET t(I)=total
210 NEXT I
220 INPUT "ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΤΗΤΑ(1 ΣΤ
10)" ;angle: LET angle=angle
/100
230 BORDER 7: CLS
240 LET a=0-angle
250 FOR I=1 TO n
```



```

260 INK (I-(INT (I/6))*6)/2
270 LET a=atangle
280 PLOT 127,87
290 IF INT (I/2)=(INT I)/2 THEN
    PLOT 127+70*COS (a),
        87+70*SIN (a):
    GO TO 310
300 DRAW 70*COS (a),70*SIN (a)
310 IF a<t(I)*2*PI/total-angle
    THEN GO TO 270
320 NEXT I
330 INPUT "ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΤΗΤ
ΑΣ ;" ;r#
340 IF r#(1)="N" OR r#(1)="n"
    THEN GO TO 220

```


Πολλαπλή παλινδρόμηση - καμπύλη ελαχίστων τετραγώνων.

Το πρόγραμμα αφορά στην αξιολόγηση μεγάλων ποσοτήτων πειραματικών ή άλλων στατιστικών στοιχείων με την εύρεση μιας εξίσωσης - στη προκειμένη περίπτωση μιας πολυωνυμικής έκφρασης - χρησιμοποιώντας σαν κριτήριο προσέγγισης την αρχή των ελαχίστων τετραγώνων.

Τη πορεία και τις επιμέρους διαδικασίες για την επίλυση του προβλήματος μπορεί να παρακολουθήσετε από τα σχόλια (εντολές που αρχίζουν με REM) στο πρόγραμμα.

```

B REM TO ΠΟΛΥΩΝΥΜΟ ΕΧΕΙ ΤΗΝ
ΜΟΡΦΗ: F(y) = Σ(V(i+1)*x^i)
(F(y)=y H exp(y) H ln(y))
10 PRINT "ΝΑ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΝΔΙ

```

```

ΑΜΕΣΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ? (N/O)"
12 INPUT Y#
14 CLS
16 IF y#="n" OR y#="N" THEN L
ET y#="y"
20 GO SUB 200
25 GO SUB 230
30 GO SUB 250
40 IF Y#="y" THEN GO SUB 320
50 GO SUB 400
60 IF Y#="y" THEN GO SUB 450
70 GO SUB 500
80 GO SUB 700
90 GO SUB 800
100 GO SUB 900
198 PRINT "ΠΙΕΣΕ N/L ΓΙΑ ΣΥΝΕΧ
ΕΙΑ": PAUSE 0: GO TO 25
199 STOP
200 REM ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
202 PRINT " ΖΕΥΓΗ ΤΙΜΩΝ , W= ";
206 INPUT w: PRINT w
210 DIM x(w+1): DIM y(w+1)
214 PRINT "ΖΕΥΓΗ x , y"
215 PRINT "x";TAB 10;"y"
216 FOR i=1 TO w
218 INPUT x(i),y(i)
222 PRINT x(i);TAB 10;y(i)
224 NEXT i
226 RETURN
229 STOP
230 CLS : REM ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ exp
- ln
231 PRINT "ΔΙΑΛΕΞΕ ΜΟΡΦΗ"
232 PRINT "F(x)=y ΠΙΕΣΕ N/L
F(x)=ln(y) ' ' L
F(x)=exp(y) ' ' E"
234 INPUT 1#
235 IF 1#<>"1" THEN GO TO 238
236 PRINT "F(x)=ln(y)": GO TO
240
238 IF 1#<>"e" THEN GO TO 248
239 PRINT "F(x)=exp(y) "

```

```

240 FOR j=1 TO w
241 IF 1$="1" THEN LET y(j)=LN
y(j)
242 IF 1$="e" THEN LET y(j)=EX
P y(j)

```

```

244 PRINT j;TAB 10;y(j)
246 NEXT j
248 RETURN
249 STOP
252 PRINT "ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΛΥΩΝ , n="
";
254 INPUT n: PRINT n
258 IF n>w THEN GO TO 1000
260 DIM f(2,2*n): DIM g(2,2*n)
264 FOR j=1 TO 2*n
266 LET f(1,j)=0: LET g(1,j)=0
270 NEXT j
272 FOR i=1 TO w
274 FOR j=1 TO 2*n
278 LET f(2,j)=(x(i)^j)
280 LET f(1,j)=f(1,j)+f(2,j)
282 NEXT j
284 FOR j=0 TO n
288 LET g(2,j+1)=(x(i)^j)*y(i)
290 LET g(1,j+1)=g(1,j+1)+g(2,j
+1)
292 NEXT j
294 NEXT i
296 RETURN
299 STOP
322 FOR j=1 TO 2*n
324 PRINT f(1,j);TAB 14;g(1,j)
326 NEXT j
328 RETURN
329 STOP

```

```

401 DIM A(n+2,n+2)
402 LET i=1
404 LET a(i,1)=w
406 FOR j=2 TO n+1
408 LET A(i,j)=f(1,i+j-2)
410 NEXT j
412 FOR i=2 TO n+1
414 FOR j=1 TO n+1
416 LET A(i,j)=f(1,i+j-2)
418 NEXT j
420 NEXT i
422 FOR i=1 TO n+1
424 LET a(i,n+2)=g(1,i)
426 NEXT i
428 RETURN
449 STOP
450 REM print A(i,j)
452 FOR i=1 TO n+1
454 FOR j=1 TO n+2
456 PRINT "A(";i;j;")=";a(i,j)
458 NEXT j
460 NEXT i
462 RETURN
499 STOP
504 DIM v(n+2)
506 GO SUB 400
508 FOR k=1 TO n
510 FOR i=k+1 TO n+1
512 GO SUB 600
514 LET m=A(i,k)/A(k,k)
516 IF y$="y" THEN PRINT "m=";
m
518 LET A(i,k)=0
520 FOR j=k+1 TO n+2
522 LET A(i,j)=A(i,j)-m*A(k,j)
524 IF y$="y" THEN PRINT "A(";
i;j;")=";A(i,j)
526 NEXT j
528 NEXT i
530 NEXT k
532 RETURN

```

```

599 STOP
602 LET I=k
604 FOR h=i TO n+1
606 IF ABS A(h,k)>ABS A(1,k) TH
EN GO TO 610
608 GO TO 612
610 LET I=h
612 NEXT h
614 IF I=k THEN GO TO 626
616 FOR j=k TO n+2
618 LET q=a(k,j)
620 LET a(k,j)=a(1,j)
622 LET a(1,j)=q
624 NEXT j
626 RETURN
699 STOP
702 LET v(n+1)=a(n+1,n+2)/a(n+1
,n+1)
704 FOR i=n TO 1 STEP -1
706 LET s=0
708 FOR j=i+1 TO n+1
710 LET s=s+a(i,j)*v(j)
712 NEXT j
714 LET v(i)=(a(i,n+2)-s)/a(i,i
)
716 NEXT i
718 RETURN
801 PRINT "ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΙΝΩΡΟ
ΜΙΣΗΣ, v(i)"
802 PRINT "F(x)=v(n)*x^n+...+v(
1)*x+v(0)"

803 PRINT
804 FOR i=1 TO n+1
806 PRINT "v(";i-1;")=";INT (10
0*v(i))/100
808 PRINT
810 NEXT i
812 RETURN
899 STOP

```

```

901 PRINT "y ";TAB 3;"ΥΠΟΛ.";TA
B 17;"ΣΦΑΡΑΜΑ"
902 FOR j=1 TO w
904 LET c=0
906 FOR i=1 TO n+1
908 LET c=c+v(i)*(x(j)^(i-1))
910 NEXT i
914 LET c1=c-y(j); LET c2=c1*c1
918 PRINT j;TAB 3;INT (1000*c)/
1000;TAB 17;INT (1000*c1)/1000
920 NEXT j
922 RETURN
1000 CLS.: PRINT "ΟΙΓΩΤΕΡΑ ΖΕΥΓΗ
(W=";W;") ΑΠ' ΟΣΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ Γ
ΙΑ ΒΑΘΜΟ (N=";N;")'''''' ΑΛΛΑΞ
Ε ΒΑΘΜΟ !!! ": GO TO 25
ΝΑ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ? (N/O)
ΖΕΥΓΗ ΤΙΜΩΝ , W= 4

```

```

ΖΕΥΓΗ x , y
x      y
4      6
2      7
3      1
5      2
ΟΙΑΛΕΞΕ ΜΟΡΦΗ

```

```

F(x)=y      ΠΙΣΤΕ Ν/L
F(x)=ln(y)  ''  L
F(x)=exp(y) ''  E

```

```

ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΛΥΩΝ , n= 3
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΙΝΩΡΟΜΙΣΗΣ, v(i)
F(x)=v(n)*x^n+...+v(1)*x+v(0)

```

```

v(0)=132
v(1)=-120.18
v(2)=35.5
v(3)=-3.34

```


Επεξεργασία κειμένου

είναι 60

Μια επίσης βασική εφαρμογή ενός computer είναι το word processing. Ο Spectrum στο σημείο αυτό παρουσιάζει ορισμένα προβλήματα κυρίως από το πλήθος των 32 χαρακτήρων που τυπώνει στην γραμμή (η «σελίδα» του printer έχει 80 χαρακτήρες).

Το πρόγραμμα αυτό δημοσιευμένο στο Your Computer από κάποιο καλό άνθρωπο ονόματι St. Nicholls μας έλυσε τα χέρια... αγγλικά αλλά μας έβαλε σένα μεγάλο μπελά να του προσθέσουμε και τα Ελληνικά.

Είναι γραμμένο για το Spectrum με 16K. Αν θέλετε να μεγαλώσετε το text file (για τα 48K βέβαια) σας ευχόμαστε καλή επιτυχία.

Τέλος πάντων όπως έχει το πρόγραμμα τυπώνει 42 χαρακτήρες στη γραμμή (το 42αξιοπρεπέστερο του 32) και μπορεί να κρατήσει στη μνήμη σίγουρα τέσσερις σελίδες κειμένου.

Το πρόγραμμα έχει το set χαρακτήρων της Spectrum που δυστυχώς στα κεφαλαία κάνουν το κείμενο δυσανάγνωστο. Από τη διεύθυνση 31712 και μετά έχει φυλαχθεί το set των ελληνικών χαρακτήρων στη θέση των τροποποιημένων αρχικά λατινικών. Αυτούς τους χαρακτήρες (τα στοιχεία τους δηλαδή) παραθέτουμε στο διπλανό πίνακα και αν θέλετε μπορείτε να τους επαναφέρετε στην θέση αυτή ή να τους προσθέσετε σε κάποια άλλη θέση ή ακόμη και να τους ξανασχεδιάσετε με τη ρουτίνα που υπάρχει στο πρόγραμμα (και είναι πράγματι καταπληκτική).

Το πρόγραμμα σας προσφέρει 6 επιλογές.

Η αρχική επιλογή (start) μετατρέπει το Spectrum σε γραφομηχανή, σας ρωτάει αρχικά ποιά σελίδα θέλετε και σας τη παρουσιάζει. Μπαίνοντας σε λευκή σελίδα ο Cursor τοποθετείται πάνω αριστερά στη θέση του πρώτου χαρακτήρα που μπορεί να κινηθεί με τα βελάκια. Ο Cursor υποδηλώνει τη θέση που θα τυπωθεί ο επόμενος χαρακτήρας. Το delete επίσης λειτουργεί κανονικά σα γομολάστιχα. Αλλαγή γραμμής γίνεται με το ENTER. Στο τέλος της 22ης γραμμής ο Cursor χωρίζεται στα δυο (μισός στην αρχή και μισός στο τέλος της τελευταίας γραμμής) υποδηλώνοντας έτσι ότι τελείωσε η σελίδα. Γράφοντας το κείμενο υπάρχουν διάφορες δυνατότητες που παρουσιάζονται στις κάτω γραμμές με τα αντίστοιχα πλήκτρα σε inverse. Για να λειτουργήσουν πρέπει να πατήσουμε προηγουμένως και τα

Database

Μια από τις πιο κλασσικές εφαρμογές του computer είναι η δημιουργία και η διαχείριση αρχείων.

Ένα τέτοιο πλήρες πρόγραμμα είναι και το επόμενο.

Το πρόγραμμα στη γραμμή 999 φορτώνει ένα πρόγραμμα σε γλώσσα μηχανής για τη δημιουργία των Ελληνικών χαρακτήρων, που τους φυλάει στη διεύθυνση 64500 και πάνω.

Τα διάφορα POKE που θα συναντήσετε στο πρόγραμμα απλώς μεταφέρουν από το ένα set χαρακτήρων στο άλλο.

Προφανώς εσείς μπορείτε να φορτώσετε ένα δικό σας set χαρακτήρων και να το φυλάξετε σε κάποια άλλη διεύθυνση προσαρμόζοντας κατάλληλα το RAMTOP (βλέπε αντίστοιχα προγράμματα στην σελ 7)

Αντίστοιχες προσαρμογές είναι απαραίτητες και για τη γραμμή 1192 που «φυλάει» το πρόγραμμα και το αρχείο στη κασσέτα.

Στην αρχή το πρόγραμμα εμφανίζει ένα αριθμημένο κατάλογο (menu) διαδικασιών. Ο κατάλογος που εμφανίζεται είναι ο εξής:

- 1.... Δημιουργία νέου αρχείου
- 2.... Καταχώρηση πληροφοριών
- 3.... ψάξιμο/προβολή/αλλαγή
- 4.... καταγραφή αρχείου σε κασσέτα.

Πατώντας 1 μπαίνουμε στη φάση δημιουργίας αρχείου οπότε ο H/Y μας ρωτάει για τον αριθμό των πεδίων κάθε καρτέλας (record). Π.χ. για τη δημιουργία ενός τηλεφωνικού καταλόγου που περιλαμβάνει ονομ/μο, διεύθυνση και τηλέφωνο, ο αριθμός των πεδίων είναι 3, δηλ. το ονομ/μο, η διεύθυνση και το τηλέφωνο. Στη συγκεκριμένη λοιπόν περίπτωση στην ερώτηση του H/Y για τον αριθμό των πεδίων κάθε καρτέλας δίνουμε τον αριθμό 3.

Σε επόμενο βήμα ο υπολογιστής βγάζει το μήνυμα:

ΠΕΔΙΟ 1: που σημαίνει ότι πρέπει πλέον να καθορίσουμε το πεδίο 1. Εδώ δίνουμε την λέξη «ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ».

Κατόπιν παίρνουμε το μήνυμα ΠΕΔΙΟ 2 οπότε δίνουμε τη λέξη «ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ» και ΠΕΔΙΟ 3, οπότε δίνουμε τη λέξη «ΤΗΛΕΦΩΝΟ». Μ' αυτό τον τρόπο έχουμε καθορίσει τα πεδία. Απομένει να τους δώσουμε τιμές.

Όταν καθορίσουμε και το πεδίο 3 τότε ο H/Y γυρνάει αμέσως στο MENU.

Τότε πατάμε τον αριθμό 2 για να καταχωρήσουμε τις πληροφορίες που θέλουμε (να δώσουμε τιμές στα πεδία μας).

Αμέσως ο Η/Υ μας ζητάει την τιμή του πεδίου, Ονομ/μο, οπότε δίνουμε π.χ. ΚΑΤΑΡΙΔΗΣ ΤΑΣΟΣ, κατόπιν μας ζητιέται η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ π.χ. ΝΙΚΗΣ 7 και κατόπιν το τηλ. π.χ. 9993457.

Έτσι τελειώσαμε τη δημιουργία της πρώτης καρτέλλας και ο Η/Υ μας ζητάει αμέσως στοιχεία για την δεύτερη, τρίτη, κοκ, τα οποία δίνουμε κατά τον ίδιο τρόπο. Όταν τελειώσουμε με όλες τις καρτέλλες τότε δίνουμε ZZZ οπότε γυρνάμε στο MENU.

Για το ψάξιμο, αλλαγές ή προβολή των καρτελλών, δίνουμε το 3 οπότε εμφανίζεται ένας πίνακας οδηγιών με βάση τον οποίο προχωρούμε.

Τέλος για να καταγράψουμε το αρχείο που δημιουργήσαμε στο κασ/νο, πατάμε 4 οπότε πάλι εμφανίζονται οδηγίες με βάση τις οποίες συνεχίζουμε.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Εφόσον δημιουργήσουμε ένα αρχείο και το γράψουμε στην κασσέτα, από κει και πέρα θα χρησιμοποιούμε πλέον την καινούργια κασσέτα που φτιάξαμε και κάθε καινούργια που θα φτιάχνουμε.

Για το φόρτωμα της καινούργιας κασσέτας δίνουμε: CLEAR 64499 ή ανάλογο : LOAD " " και ENTER.

```

990 LOAD " " CODE
1000 POKE 23607,251
1004 PAPER 7: CLS : BORDER 7: IN
K 6: PAPER 0: PRINT PAPER 2; "
      ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ
1008 PRINT : PRINT : PRINT
1010 PRINT "      ΕΝΤΟΛΕΣ ΔΙΑΘΕΣ
ΙΜΕΣ:
1015 PRINT : PRINT
1020 PRINT " 1...ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟ
Υ ΑΡΧΕΙΟΥ
1025 PRINT "
1030 PRINT " 2...ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΠΛΗ
ΡΟΦΟΡΙΩΝ
1035 PRINT "
1040 PRINT " 3...ΨΑΞΙΜΟ/ΠΡΟΒΟΛΗ
/ΑΛΛΑΓΗ
1045 PRINT "
1050 PRINT " 4...ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΡΧΕ
ΙΟΥ ΣΕ ΚΑΣ/ΤΑ"
1055 PRINT : PRINT

```

```

1060 PRINT "      ΟΣΣΕ ΤΟΝ ΑΝΤΙΣΤΟ
ΙΧΟ ΑΡΙΘΜΟ
1070 INPUT Z$
1080 CLS
1090 IF Z$="1" THEN GO SUB 1210
1100 IF Z$="2" THEN GO SUB 1440
1110 IF Z$="3" THEN GO SUB 2180
1120 IF Z$="4" THEN GO SUB 1150
1130 CLS
1140 GO TO 1000
1150 PRINT AT 10,5; INK 7; PAPER
2;"Η ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΚΛΕΙΞΕ"
1160 BEEP 2,2
1180 INPUT "ΕΧΕΙΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙ ΝΕ
Α ΣΤΟΙΧΕΙΑ; ΕΑΝ ΝΑΙ ΟΣΣΕ 'Ν' ΑΛ
ΛΩΣ 'Ο'";Q$: IF Q$="Ο" THEN : P
RINT AT 10,4;"      Τ Ε Λ Ο Σ
": STOP
1190 PRINT : PRINT "ΕΤΟΙΜΑΣΕ ΤΟ
ΚΑΣ/ΦΩΝΟ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΟΠΙΝ
ΠΑΤΑ ΚΑΠΟΙΟ ΠΛΗΚΤΡΟ"
1191 IF INKEY$="" THEN GO TO 11
91
1192 SAVE "ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ" LINE 991:
SAVE "ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ" CODE 64500,768
: CLS : PRINT AT 10,10;"Τ Ε Λ Ο
Σ": STOP
1200 REM
1210 REM *****
1220 REM
1230 PRINT PAPER 2;"      ΔΙΑΣΤΑ
ΣΕΙΣ ΑΡΧΕΙΟΥ
1240 PRINT "ΠΟΣΑ ΠΕΔΙΑ ΣΤΟ ΚΑΘΕ
record;
1250 INPUT X
1260 CLS
1270 DIM A$(X,20)
1280 PRINT PAPER 2;"ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΠΕ
ΔΙΩΝ
1290 FOR I=1 TO X
1300 PRINT "ΠΕΔΙΟ ";I;": ";
1310 GO SUB 2780
1320 PRINT Q$(2 TO )
1330 LET A$(I)=Q$
1340 NEXT I
1350 DIM B$(28000)
1360 LET B$(1 TO 4)=CHR$ 2+CHR$
0+CHR$ 2+CHR$ 255
1370 DEF FN A( )=256*CODE Y$(2*S-
1)+CODE Y$(2*S)
1380 DEF FN A( )=B$(C TO C+CODE
B$(C)-1)
1390 LET P=5
1400 LET Y$=CHR$ 0+CHR$ 1+CHR$ 0
+CHR$ 3
1410 LET N=2
1420 RETURN

```

```

1430 REM
1440 REM *****
1450 REM
1460 LET R$=""
1470 PRINT PAPER 2;"          KATA
XOPHSEIZ
1480 PRINT "ΕΝΤΟΛΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ
"
1490 PRINT "ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩ
N ΠΕΔΙΟΥ"">"ZZZ"" ΓΙΑ ΝΑ ΓΥΡΙ
ΣΕΤΕ ΣΤΟ ΜΕΝΟΥ"
1500 PRINT "*****"
*****"
1510 PRINT "ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΡΤΕΛΛΑΣ:";
P-1;"/";LEN B$
1520 FOR I=1 TO X
1530 GO SUB 2810
1540 GO SUB 2780
1580 PRINT Q$(2 TO )
1590 IF Q$(2 TO )="ZZZ" THEN RE
TURN
1600 LET R$=R$+Q$
1610 NEXT I
1620 CLS
1630 GO SUB 1660
1640 GO TO 1440
1650 REM
1660 REM *****
1670 REM
1680 IF P+LEN R$-1<LEN B$ THEN
GO TO 1730
1690 PRINT AT 14,10;"Η ΑΡΧΕΙΟΘΗΚ
Η ΓΕΜΙΣΕ"
1700 PRINT "ΠΙΣΕ ΕΝΑ ΠΟΛΗΚΤΡΟ
ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ "
1710 PAUSE 0
1720 RETURN
1730 LET POWER=INT (LN (N-1)/LN
2)
1740 LET S=2^POWER
1750 LET T$=R$(2 TO CODE R$(1))
1760 FOR K=POWER-1 TO 0 STEP -1
1770 LET C=FN A()
1780 LET U$=FN A$( )(2 TO )
1790 LET S=S+(2^K)*(T$>U$)-(2^K)
*(T$<U$)
1810 IF S>N-1 THEN LET S=N-1
1820 IF S<2 THEN LET S=2
1830 NEXT K
1840 LET C=FN A()
1850 LET U$=FN A$( )(2 TO )
1860 IF T$<U$ THEN LET S=S-1
1870 LET B$(P TO P+LEN R$-1)=R$
1880 LET N=N+1
1890 LET Y$=Y$(1 TO 2*S)+CHR$ IN
T (P/256)+CHR$ (P-256*INT (P/256
)))+Y$(2*(S+1)-1 TO )

```

```

1900 LET P=P+LEN R$
1910 RETURN
1920 REM
1930 REM *****
1940 REM
1950 LET S=S-1
1960 LET C=FN A()
1970 LET R$=""
1980 PRINT "ΚΑΡΤΕΛΛΑ NO ";S-1;":-
"
1985 PRINT
1990 FOR I=1 TO X
2000 GO SUB 2810
2010 GO SUB 2830
2020 PRINT AT 17,0; PAPER 2;"
ALLAGH
2030 PRINT "ΕΝΤΟΛΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ:"
2040 PRINT ">"ENTER"" ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ
Ν ΑΛΛΑΞΕΙ"">"ZZZ"" ΔΙΑΓΡΑΦΕΙ Ο
ΝΟ ΤΟ ΠΕΔΙΟ"">ΓΡΑΨΕ ΤΑ ΝΕΑ ΣΤΟΙ
ΧΕΙΑ"
2050 GO SUB 2780
2060 IF LEN Q$=1 THEN LET R$=R$
+B$(C TO C+CODE B$(C)-1)
2070 LET C=C+CODE B$(C)
2080 CLS
2090 IF LEN Q$=1 THEN GO TO 212
0
2100 IF Q$(2 TO )="ZZZ" THEN GO
TO 2130
2110 LET R$=R$+Q$
2120 NEXT I
2130 GO SUB 3130
2140 IF Q$(2 TO )="ZZZ" THEN RE
TURN
2150 GO SUB 1660
2160 RETURN
2170 REM
2180 REM *****
2190 REM
2200 LET S=2
2210 PRINT PAPER 2;"
C A J I M O "
2220 PRINT "ΕΝΤΟΛΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ
:"
2225 PRINT
2230 PRINT ">ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΨΑΞΙΜΟ ΔΙ
ΜΟΝΤΑΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ"">ΒΑΝ
ΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ""SSS""ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟ""
ΨΑΞΙΜΟ"">ΒΑΝΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ""I
II"" ΓΙΑ ΨΑΞΙΜΟ "" ME TO
ΠΡΩΤΟ ΓΡΑΜΜΑ "">"ENTER""ΓΙΑ ΝΑ
ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ Η ΠΡΩΤΗ Κ
ΑΤΑΧΩΡΗΣΗ"
2240 PRINT "*****"
*****"
2250 PRINT : PRINT " ; ";

```



```

2260 GO SUB 2780
2270 PRINT Q$(2 TO )
2280 LET S#=Q#
2290 IF LEN S#=1 THEN GO TO 251
0
2300 LET C=FN A()
2310 IF LEN S#<5 THEN GO TO 243
0
2320 IF S$(2 TO 4)<>"III" THEN
GO TO 2390
2330 FOR I=S TO N
2340 LET S=I
2350 LET C=FN A()
2360 IF B$(C+1)=S$(5) THEN GO T
O 2510
2370 NEXT I
2380 RETURN
2390 IF S$(2 TO 4)<>"SSS" THEN
GO TO 2430
2400 GO SUB 2920
2410 IF C4=1 THEN GO TO 2510
2420 RETURN
2430 FOR I=1 TO X
2440 IF FN A$(I)=S# THEN GO TO 2
510
2450 IF FN A$(I)=CHR# 2+CHR# 255
THEN RETURN
2460 LET C=C+CODE B$(C)
2470 NEXT I
2480 LET S=S+1
2490 LET C=FN A()
2500 GO TO 2430
2510 LET C=FN A()
2520 LET C4=0
2530 IF FN A$(I)=CHR# 2+CHR# 255
THEN RETURN
2540 CLS
2550 PRINT "ΚΑΡΤΕΛΑ ΝΟ ";S-1;":-
"
2555 PRINT
2560 GO SUB 2850
2570 LET S=S+1
2580 PRINT AT 16,0; PAPER 2;"
C A J I M O
2590 PRINT "ΕΝΤΟΛΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ "
2600 PRINT ">"ENTER" ΓΙΑ ΤΟ ΕΠ
ΟΜΕΝΟ"">"ZZZ"ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤ
Ο ΜΕΝΟΥ"">"AAA ΓΙΑ ΑΛΛΑΓΗ"">"
"CCC"ΓΙΑ ΝΑ ΨΑΞΗΣ ΜΕ ΑΛΛΟ ΤΡΟΠΟ
"
2610 INPUT P#
2620 CLS
2630 IF P#="CCC" THEN GO TO 230
0
2640 IF P#="" THEN GO TO 2510
2650 IF P#<>"AAA" THEN GO TO 27
10

```

```

2660 LET C=FN A()
2670 CLS
2680 GO SUB 1930
2710 IF P#="ZZZ" THEN RETURN
2720 IF P#="AAA" THEN RETURN
2730 CLS
2740 GO TO 2260
2750 REM
2760 REM *****
2770 REM
2780 INPUT Q#
2790 LET Q#=CHR# (LEN Q#+1)+Q#
2800 RETURN
2810 PRINT A$(I,2 TO CODE A$(I,1
));";";
2820 RETURN
2830 PRINT FN A$(I)(2 TO )
2840 RETURN
2850 FOR I=1 TO X
2860 GO SUB 2810
2870 GO SUB 2830
2880 LET C=C+CODE B$(C)
2890 NEXT I
2900 RETURN
2910 REM
2920 REM *****
2930 REM
2940 LET C4=0
2950 FOR H=S TO N-1
2960 LET S=H
2970 LET C=FN A()
2980 LET C1=C
2990 FOR I=1 TO X
3000 LET C1=C1+CODE B$(C1)
3010 NEXT I
3020 FOR J=C+1 TO C1-LEN S#+5
3030 IF B$(J TO J+LEN S#+5)<>S#(
5 TO ) THEN GO TO 3060
3040 LET C4=1
3050 RETURN
3060 NEXT J
3070 NEXT H
3080 LET C4=0
3090 RETURN
3100 REM
3110 REM *****
3120 REM
3130 LET C=FN A()
3140 LET SHIFT=1000
3150 LET C1=C
3160 LET C3=C
3170 FOR I=1 TO X
3180 LET C1=C1+CODE B$(C1)
3190 NEXT I
3200 LET C2=C1-C
3210 FOR I=C1 TO LEN B#+1 STEP S
HIFT

```

```

3220 IF LEN B#-I+1<SHIFT THEN L
ET SHIFT=LEN B#-I+1
3230 LET S#=B#(I TO I+SHIFT-1)
3240 LET B#(C TO C+SHIFT-1)=S#
3250 LET C=C+SHIFT
3260 NEXT I
3270 LET Y#=Y#(1 TO 2*(S-1))+Y#(
2*(S+1)-1 TO )
3280 FOR I=1 TO N-1
3290 LET S=I
3300 LET C=FN A()
3310 IF C<=C3 THEN GO TO 3350
3320 LET C=C-C2
3330 LET Y#(2*I-1)=CHR# INT (C/2
56)
3340 LET Y#(2*I)=CHR# (C-256*INT
(C/256))
3350 NEXT I
3360 LET P=P-C2
3370 LET N=N-1
3380 RETURN
5000 SAVE "ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ" CODE 64500
768: SAVE "ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ" LINE 100
0

```

Στοιχεία διατομών.

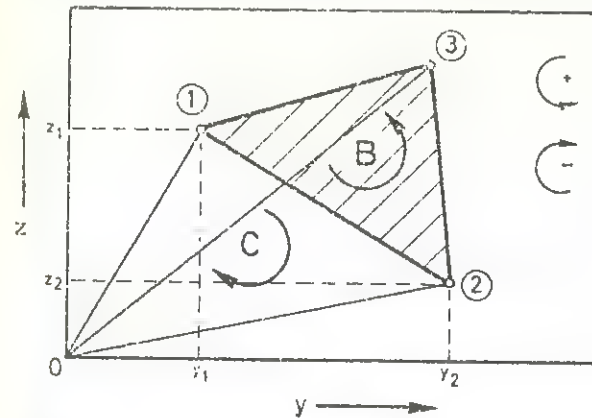
Το πρόγραμμα αυτό χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των στοιχείων πλήρων ή διάκενων, συμμετρικών διατομών, δηλ. του κέντρου βάρους, του εμβαδού της διατομής και της ροπής αδρανείας ως προς στο κεντροβαρικό άξονά.

Ο τρόπος - φορά αριθμήσεως φαίνεται το παράδειγμα της η-μιδιατομής κιβωτειοειδούς γέφυρας που ακολουθεί.

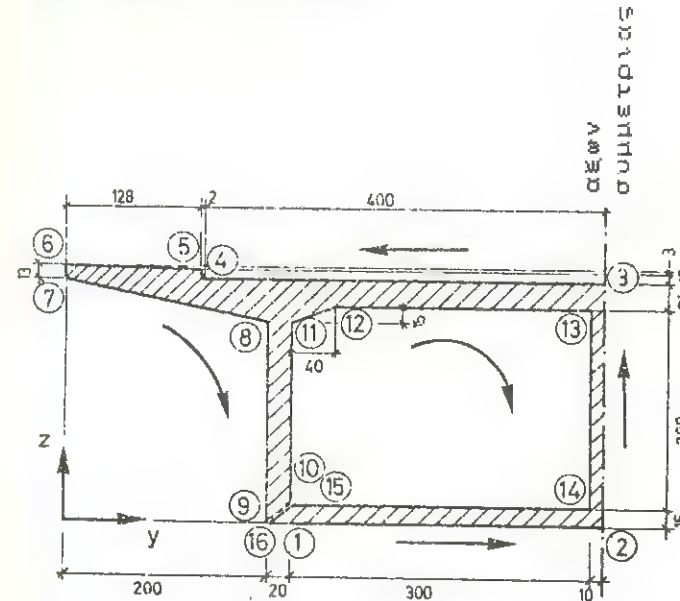
```

40 INPUT "πληθος κορυφων",n
50 DIM y(n+1): DIM z(n+1)
60 PRINT "συντεταγμενες κορυφω
v:y(i),z(i)"
70 FOR i=1 TO n
80 PRINT i;; INPUT y(i),z(i)
85 PRINT " ";y(i),z(i)
90 NEXT i
93 GO SUB 500
94 CLS
95 REM
100 LET y(n+1)=y(1): LET z(n+1)
=z(1)
110 LET a=0: LET s=0: LET i0=0
120 FOR i=1 TO n
130 LET x=(y(i)*z(i+1)-y(i+1)*z
(i))/2
140 LET a=a+x
150 LET s=s+1/3*x*(z(i)+z(i+1))
160 LET i0=i0+1/6*x*(z(i)^2+z(i)

```


Σχ.1 Μερτικό τρίγωνο

Σχ.2 Ημιδιατομή γεφυρας

```

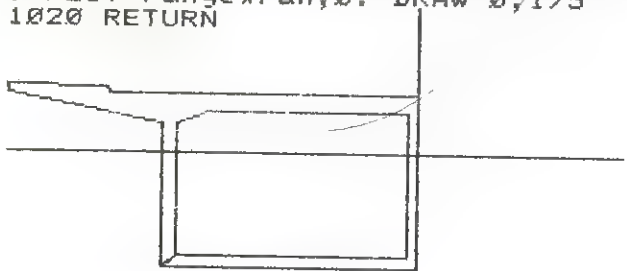
)*z(i+1)+z(i+1)^2)
170 NEXT i
180 LET zs=s/a
190 LET il=i0-a*zs^2
200 PRINT "zs=";zs
210 PRINT "A=";a
220 PRINT "I=";il
300 STOP
500 LET p=y(1): LET r=z(1)
510 LET p1=0: LET r1=0
520 FOR i=1 TO n
530 IF y(i)<p THEN GO TO 550
540 LET p=y(i): LET p1=i
550 IF z(i)<r THEN GO TO 570
560 LET r=z(i): LET r1=i
570 NEXT i
580 IF p<r THEN GO TO 590
585 LET r=p: GO TO 599
590 LET p=r
599 RETURN
1000 LET ran=(r>p)*r+(p>r)*p
1001 LET range=170/ran
1005 PLOT y(1)*range,z(1)*range
1010 FOR i=2 TO n+1: DRAW range*
(y(i)-y(i-1)),range*(z(i)-z(i-1)
)
1017 NEXT i
1018 PLOT 0,range*zs: DRAW 255,0
: PLOT range*ran,0: DRAW 0,175
1020 RETURN

```

```

... 10 100 1000 10000
... 11 110 1100 11000
... 12 120 1200 12000
... 13 130 1300 13000
... 14 140 1400 14000
... 15 150 1500 15000
... 16 160 1600 16000
... 17 170 1700 17000
... 18 180 1800 18000
... 19 190 1900 19000
... 20 200 2000 20000

```


Πλάκες με τμηματική φόρτιση.

Η ανάπτυξη της θεωρίας γίνεται στο κλασσικό βιβλίο του Girkmann "Flächentragwerke".

Το πρόγραμμα αφορά τη περίπτωση της ορθογωνικής πλάκας με απλή στήριξη σε όλες της τις πλευρές, με ακαμψία

$$k = \frac{E t^3}{12 (1 - \mu^2)}$$

όπου E το μέτρο ελαστικότητας του υλικού
t το πάχος της πλάκας και
μ ο συντελεστής εγκάρσιας μκλήνσεως

PAGE 1
196-225
REMOVED
(CIVIL
ENGINEER)
PROGRAMS
NOT SCANNED

Πίνακας εντολών και συναρτήσεων της BASIC του Spectrum και των microdives.

ABS (αριθμός)

absolute value
απόλυτη τιμή αριθμού

ACS (αριθμός)

Arccosinus.
τόξο συνημιτόνου
σε ακτίνια (rad).

AND — και

δυναδική πράξη
(δεξιός τελεστής πάντοτε αριθμός)

$A \text{ AND } B = \dots$) $A \text{ αν } B = 0$
| $0 \text{ αν } B = 0$

$A + \text{ AND } B = \dots$) $A\$ \text{ αν } B \neq 0$
| $'' \text{ αν } B = 0$

μηδενικό string

ASN (αριθμός)

Arccsinus
Τόξο ημιτόνου σε ακτίνια (rad).

AT —

με την εντολή PRINT
όπως PRINT AT x,y
όπου x η γραμμή και y η στήλη

ATN (αριθμός)

Arctangens.
τόξο εφαπτομένης σε ακτίνια (rad)

ATTR (x, y)

αριθμός
η δυναδική του μορφή
χαρακτηρίζει τις ιδιότητες (attributes)
της γραμμής x στη στήλη
y της οθόνης.

	1	0
Bit 7	flash	σταθερό
6	φωτεινό	κανονικό
5		
4	χρώμα «χαρτιού» (PAPER)	
3		
2		
1	χρώμα «μελάνης» (INK)	
0		

BEEP (x, y)

στέλνει μια νότα στο μεγάφωνο.
x είναι η διάρκεια του ήχου σε δευτερόλεπτα.
y είναι ο τόνος σε ημιτόνια πάνω από το μεσαίο DO (ή κάτω από το μεσαίο DO όταν το y είναι αρνητικό)

BIN —

Δεν αποτελεί συνάρτηση, αλλά τρόπο απεικόνισης των αριθμών (δυναδικός = Binary)

BORDER (αριθμός, από 0 ως 7).

Καθορίζει το χρώμα του περιθωρίου της οθόνης καθώς και το χρώμα του χαρτιού στο κάτω τμήμα της οθόνης.

BRIGHT (αριθμός)

Καθορίζει τη φωτεινότητα των χαρακτήρων που πρόκειται να τυπωθούν.

Ο αριθμός μπορεί να πάρει τις τιμές:

0 για κανονικούς

1 για φωτεινούς

και 8 για διαφανείς χαρακτήρες

CAT (x)

Εντολή για τα microdives.

Δίνει τον κατάλογο όλων των αρχείων στη μικροκασέτα με αριθμό x. Ο κατάλογος παρουσιάζεται σε αλφαβητική σειρά κάτω από το όνομα της μικροκασέτας (cartridge) και στο τέλος εμφανίζεται η απομένουσα ελεύθερη χωρητικότητα σε kilo-bytes της cartridge.

CAT *X; y

Η εντολή αυτή στέλνει τον κατάλογο της μικροκασέτας που υπάρχει στο microdrive y, με τη μορφή που προαναφέραμε, στη ροή x.

CHR \$ (x)

Ο χαρακτήρας με κωδικό x (το x στρογγυλεύεται στο πλησιέστερο του ακέραιο).

CIRCLE x, y, z

σχεδιάζει ένα κύκλο με κέντρο το σημείο (x, y) και ακτίνα Z .

CLEAR —

Καθαρίζει όλες τις μεταβλητές απελευθερώνοντας το χώρο που καταλάμβαναν στη μνήμη.

Κάνει RESTORE και CLS. Επαναφέρει τη PLOT στην αρχή των αξόνων και καθαρίζει τη στίβα των GOSUB.

CLEAR (διεύθυνση)

όπως και το σκέτο CLEAR αλλάζει όμως, εφόσον είναι δυνατόν, τη μεταβλητή του συστήματος RAMTOP στη τιμή που δίνουμε σα διεύθυνση και βάζει εκεί τη νέα στίβα των GOSUB.

CLOSE # (ροή)

Αποκλείει την καθοριζόμενη ροή από οποιοδήποτε κανάλι. Εφ' όσον υπάρχουν data σε κάποιο buffer ή μεταδίδονται στο δίκτυο ή στο microdrive για εγγραφή.

CLS —

σημαίνει Clear screen.

καθαρίζει το display file (αρχείο της εικόνας που παρουσιάζεται στην οθόνη)

CODE (string)

ο κωδικός αριθμός του πρώτου χαρακτήρα μιας σειράς χαρακτήρων (= string) και το 0 όταν πρόκειται για το μηδενικό (κενό) string.

CONT inue — συνεχίζει την εκτέλεση του προγράμματος από το σημείο που διακόπηκε με μήνυμα διάφορο από το 0. Εάν το μήνυμα ήταν 9 ή L τότε συνεχίζει από την επόμενη εντολή, ειδάλλως επαναλαμβάνει τη γραμμή που εντοπίστηκε το λάθος.

COPY —

στέλνει στο printer ένα αντίγραφο των 22 πάνω γραμμών της οθόνης εφ' όσον είναι συνδεδεμένο printer ειδάλλως δεν έχει κανένα αποτέλεσμα. Σημειώστε ότι το COPY δεν αντιγράφει τα αυτόματα listings που εμφανίζονται στην οθόνη.

COS (αριθμός σε ακτίνια)

cosinus

συνημίτονο.

DATA.....

Μέρος ενός καταλόγου DATA (δεδομένων). Πρέπει να είναι μέσα σε πρόγραμμα.

DEF FN (συνάρτηση διαφ. μεταβλητών) = έκφραση συντομογραφία του define function. Ο χρήστης καθορίζει μια συνάρτηση. Η εντολή πρέπει να είναι μέσα σε πρόγραμμα. Το όνομα της συνάρτησης και οι παραμέτροι της πρέπει να είναι ή ένα μόνο γράμμα ή γράμμα με το \$ που υποδηλώνει string.

DIM (όνομα αριθμ. πίνακα με διαστάσεις $n1 \dots nk$)

από το DIMension που σημαίνει διάσταση.

Η εντολή αυτή σβήνει τυχόν πίνακα με το ίδιο όνομα και δημιουργεί στη μνήμη χώρο για ένα αριθμητικό πίνακα k διαστάσεων $n1, \dots, nk$. Αρχικά οι τιμές όλων των στοιχείων είναι μηδενικά.

DIM (όνομα πίνακα χαρακτήρων με διαστάσεις $n1, \dots, nk$)

Σβήνει κάθε πίνακα ή string με το όνομα αυτό και δημιουργεί στη μνήμη χώρο για ένα πίνακα χαρακτήρων k διαστάσεων $n1, \dots, nk$, δίνοντας αρχικά σε όλα τα στοιχεία του πίνακα την τιμή « ». Μπορεί να θεωρηθεί σαν ένας πίνακας σειράς χαρακτήρων σταθερού μήκους nk με $K - 1$ διαστάσεις, $n1, \dots, nk - 1$

DRAW x,y ισοδυναμεί με DRAW x,y,0

DRAW x,y,r

Χαράσσει μια γραμμή ξεκινώντας από τη τελευταία θέση σχεδίασης (PLOT) και προχωρώντας x θέσεις οριζόντια και y κατακόρυφα ενώ στρίβει συγχρόνως κατά γωνία Z .

ERASE "m"; y; «όνομα» Σβήνει το αρχείο με το καθοριζόμενο όνομα από τη μικροκασέτα στο microdrive y .

EXP (αριθμός)

εκθετική συνάρτηση του αριθμού. Η συνάρτηση e^x

FLASH (αριθμός)

καθορίζει αν οι χαρακτήρες θα αναβοσβήνουν ή θα είναι σταθεροί.

Ο αριθμός έχει τιμές:

0 για σταθερούς χαρακτήρες

1 για χαρακτήρες που αναβοσβήνουν

και 8 για να παραμείνουν στη κατάσταση που βρίσκονται.

FN —

Το FN (από το function = συνάρτηση) ακολουθούμενο από ένα γράμμα καλεί τη συνάρτηση με το όνομα αυτό που έχει καθοριστεί στο πρόγραμμα (από μια εντολή DEF). Τα ορίσματα πρέπει να βρίσκονται μέσα σε παρενθέσεις. Οι παρενθέσεις πρέπει ούτως ή άλλως να υπάρχουν έστω και αν δεν υπάρχει όρισμα.

FOR a = x TO y ισοδυναμεί με **FOR** a = x TO y **STEP** 1

FOR a = x TO y **STEP** z

Διαγράφει οποιαδήποτε απλή μεταβλητή με το όνομα a και δημιουργεί μια μεταβλητή ελέγχου με αρχική τιμή x, όριο το y και βήμα το z με διεύθυνση ανακύκλωσης (loop) την εντολή την επόμενη από τη FOR. Ελέγχει αν η αρχική τιμή είναι μεγαλύτερη (για βήμα: -0) ή μικρότερη (για βήμα: +0) από το όριο και αν συμβαίνει κάτι τέτοιο πηδάει στην εντολή NEXT a δίνοντας μήνυμα λάθους 1 αν δεν υπάρχει. Βλέπε και στο NEXT.

FORMAT "m"; y; «όνομα» Ετοιμάζει μια άγραφη cartridge στο microdrive y για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τη BASIC. Η cartridge βαφτίζεται με το όνομα που της δίνουμε μέσα στα εισαγωγικά και το οποίο θα εμφανίζεται στην αρχή του καταλόγου των αρχείων της μικροκασέτας.

FORMAT "n"; x όπου x είναι ο αριθμός που εκλέγει ο χρήστης σαν όνομα του σταθμού μέσα σ' ένα δίκτυο. (network). Δεν χρειάζεται όταν το δίκτυο αποτελείται από δύο μόνο computers.

FORMAT "t"; x

FORMAT "b"; x

καθορίζει σαν x τη τιμή του baud rate (bits ανά δευτερόλεπτο) για το RS 232 interface.

Το x θα πρέπει να έχει μια από τις standard τιμές του ρυθμού εκπομπής 50, 110, 300, 600, 1200, 4800, 9600, 19200.

GOSUB (αριθμός)

Βάζει τον αριθμό γραμμής της εντολής GOSUB στη στίβα και μετά λειτουργεί όπως το GOTO (αριθμός).

GOTO (αριθμός)

Πηδάει στη γραμμή με a-a τον οριζόμενο ή εφ' όσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός γραμμής στον άμεσο επόμενο.

IF (αριθμ. έκφραση) **THEN** (σειρά εντολών). Αν η αριθμ. έκφραση είναι αληθινή (διαφορά από το 0) τότε εκτελείται η σειρά

των εντολών. Σημειώστε ότι σε σειρά εντολών νοείται η σειρά των εντολών μέχρι το τέλος της ίδιας γραμμής.

Δεν επιτρέπεται η μορφή

IF... THEN. (αριθμ. γραμμής)

IN (αριθμός)

Το αποτέλεσμα της εισαγωγής στοιχείων σε επίπεδο επεξεργαστή (processor) από τη πόρτα χ(0 < x <= FFFFh) (φορτώνει το ζεύγος καταχωρητών bc με το a και εκτελεί την οδηγία σε γλώσσα assembly στο a(c)).

INK (αριθμός από 0 ως 9) Καθορίζει το χρώμα της μελάνης με την οποία θα «γραφούν» οι επόμενοι χαρακτήρες. Ο αριθμός πρέπει να έχει τιμές από 0 ως 7 για το χρώμα, την τιμή 8 για διαφανές και την 9 για αντίθεση (contrast).

INKEY \$ —

Διαβάζει το πληκτρολόγιο. Το αποτέλεσμα είναι ο χαρακτήρας που αντιστοιχεί στο πλήκτρο που πιάστηκε (σε κατάσταση του Cursor L ή C) αν πιάστηκε ακριβώς ένα ειδικώς το μηδενικό (κενό) string.

INKEY \$ #ροή

Δίνει σαν αποτέλεσμα ένα μόνο χαρακτήρα σε string αν υπάρχει κάποιος χαρακτήρας ή το μηδενικό string όπου δεν υπάρχει χαρακτήρας στη ροή.

Η εντολή αυτή έχει κάποιο νόημα μόνον όταν η ροή οδεύει προς το δίκτυο ή το RS 232 interface.

INPUT ....

Οι τελείες αντιπροσωπεύουν μια ακολουθία στοιχείων INPUT που χωρίζεται όπως και στην εντολή PRINT με κόμματα, άνω τελείες ή αποστρόφους. Ένα στοιχείο INPUT μπορεί να είναι:

α) οποιοδήποτε στοιχείο PRINT δεν αρχίζει από γράμμα

β) το όνομα μιας μεταβλητής

γ) LINE και μετά όνομα μιας αλφαριθμητικής μεταβλητής.

Τα στοιχεία PRINT και οι διαχωριστές στην περίπτωση α αντιμετωπίζονται ακριβώς όπως στην PRINT εκτός από το ότι τυπώνουμε και στο κάτω μέρος της οθόνης.

Στη β) περίπτωση ο computer σταματάει και περιμένει την εισαγωγή μιας έκφρασης από το πληκτρολόγιο και δίνει στη μεταβλητή την αριθμητική τιμή της έκφρασης.

Σε περίπτωση λάθους στα εισαγόμενα στοιχεία αναβοσβήνει ένα "?". Για την εισαγωγή σειράς χαρακτήρων (string) τη θέση που θα γίνει η εισαγωγή τους «αγκαλιάζουν» εισαγωγικά (που εν α-

νάγκη μπορεί κανείς να διαγράψει με το DELETE). Όταν ο πρώτος χαρακτήρας του INPUT είναι το STOP το πρόγραμμα σταματάει με την ένδειξη H.

Η περίπτωση γ) είναι όπως και η β) με τη διαφορά ότι για την εισαγωγή σειράς χαρακτήρων δεν εμφανίζονται τα εισαγωγικά και δεν λειτουργεί ο μηχανισμός του STOP· πατήστε το βελάκι προς τα κάτω για να διακόψετε το input.

INPUT # ροή; μεταβλητή: εισάγει την μεταβλητή από τη καθοριζόμενη ροή.

Η ροή πρέπει να έχει ανοίξει πρόσφατα σε ένα κανάλι εισαγωγής στοιχείων. Σημαντικό είναι να σημειώσετε ότι οποιαδήποτε στοιχεία PRINT στην εντολή INPUT θα βγουν στην ροή. Συνήθως αυτό απαιτείται όταν η εισαγωγή γίνεται από το πληκτρολόγιο. Επίσης θα πρέπει να σημειώσετε ότι ο διαχωριστής «,» βγάζει ένα χαρακτήρα. Η δυνατότητα του LINE υπάρχει όπως και πριν.

INT (αριθμός) το ακέραιο μέρος του αριθμού.

INVERSE (0 ή 1) ελέγχει την αντιστροφή των χαρακτήρων που τυπώνονται στη συνέχεια. Όταν ο αριθμός είναι το 0 οι χαρακτήρες τυπώνονται σε κανονικό video σε χρώμα INK πάνω σε χρώμα PAPER. Όταν ο αριθμός είναι το 1 οι χαρακτήρες τυπώνονται σε αντίστροφο (inverse) video δηλαδή χρώμα paper πάνω σε χρώμα INK.

LEN (σειρά γραμμάτων) το μήκος (length) της σειράς των χαρακτήρων (string)

LET v = A

Δίνει τη τιμή του α στη μεταβλητή v (η γνωστή σας από τα μαθηματικά έκφραση έστω $v = a$) Μια απλή μεταβλητή είναι απροσδιόριστη μέχρι να οριστεί από μια εντολή LET, READ ή INPUT. Όταν η v είναι στοιχείο πίνακα χαρακτήρων ή τμήμα σειράς χαρακτήρων (string) τότε ο προσδιορισμός αφορά και το μήκος του string (procrustian assignment) που σημαίνει ότι η σειρά χαρακτήρων α ή κόβεται ή γεμίζει προς τα δεξιά με κενά διαστήματα ώστε να αποκτήσει το ίδιο μήκος με τη μεταβλητή v.

LINE γραμμή

βλ. INPUT και SAVE.

LIST Ισοδυναμεί με LIST 0

LIST (αριθμός) κάνει τη λίστα του προγράμματος στο πάνω μέρος της οθόνης ξεκινώντας από τη γραμμή που ορίζει ο αριθμός και κάνει τη γραμμή αυτή τρέχουσα (ο line marker, δηλαδή το σύμβολο >, μπαίνει σ' αυτή τη γραμμή).

LLIST Ισοδυναμεί με LLIST 0

LLIST (αριθμός) όπως το LIST αλλά χρησιμοποιεί το Printer αντί της οθόνης.

LN (αριθμός) φυσικός λογάριθμος (λογάριθμος με βάση τον αριθμό e) ο αριθμός πρέπει να είναι > 0

LOAD «όνομα προαιρετ.»

φορτώνει από τη κασσέτα πρόγραμμα και μεταβλητές.

LOAD «όνομα προαιρετ.» DATA ( )

Φορτώνει ένα αριθμητικό πίνακα

LOAD «όνομα προαιρετ.» DATA \$ ( )

Φορτώνει ένα πίνακα χαρακτήρων.

LOAD «όνομα προαιερ.» CODE m,n

Φορτώνει το πολύ n bytes ξεκινώντας από τη διεύθυνση m.

LOAD «όνομα προαιρετ.» CODE m

Φορτώνει bytes ξεκινώντας από τη διεύθυνση m.

LOAD «όνομα προαιρετ.» CODE

Φορτώνει bytes στη διεύθυνση που βρισκόταν όταν τα φυλάγαμε (SAVE) στη κασσέτα.

LOAD «όνομα προαιρετ.» SCREEN \$ ισοδυναμεί με LOAD " " CODE 16384, 6912.

Ψάχνει στη κασσέτα να βρει αρχείο αυτού του τύπου και το φορτώνει διαγράφοντας από τη μνήμη τυχόν προηγούμενες αντίστοιχες μορφές.

LOAD * (επιλογές καναλιού) Αφορά τα microdrives.

Φορτώνει το πρόγραμμα, δεδομένα η machine code από το καθοριζόμενο κανάλι. Μόνο τα κανάλια "b", "n" ή "m" μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Κατά τα λοιπά όπως και στο LOAD χωρίς αστεράκι.

LPRINT όπως το PRINT αλλά χρησιμοποιώντας το printer.

MERGE «όνομα προαιρετ.» Όπως το LOAD " " αλλά δεν διαγράφει τις γραμμές του παλιού προγράμματος και τις μεταβλητές εκτός αν εισάγονται νέες με ίδιο αριθμό γραμμής ή ίδιο όνομα.

MERGE * (επιλογές καναλιού) όπως και το **LOAD *** για τα microdrives.

κατά τα λοιπά όπως το merge " ".

MOVE (πηγή) **TO** (προορισμός) μετακινεί στοιχεία από τη πηγή προς το προορισμό.

NEW — ξεκινάει το σύστημα της BASIC από την αρχή, σβήνοντας πρόγραμμα και μεταβλητές χρησιμοποιώντας τη μνήμη μέχρι και το byte (συμπεριλαμβάνεται) του οποίου η διεύθυνση υπάρχει στη μεταβλητή του συστήματος **RAMTOP**. Διατηρεί μόνο τις μεταβλητές του συστήματος **UDG**, **P RAMT**, **RASP** και **PIP**.

NEXT a

1) Βρίσκει τη μεταβλητή ελέγχου **a**

2) προσθέτει στη τιμή της το βήμα (**STEP**)

3) Όταν το βήμα ≥ 0 και η τιμή $>$ το όριο ή όταν το βήμα < 0 και η τιμή $<$ το όριο τότε πηδάει στην εντολή ανακύκλωσης.

NOT (αριθμός) δυαδική πράξη

0 όταν $x < > 0$

1 όταν $x = 0$

OPEN # ροή, κανάλι: αντιστοιχεί το καθοριζόμενο κανάλι στη καθοριζόμενη ροή για να επιτρέψει είσοδο ή έξοδο στοιχείων από τη BASIC στο κανάλι αυτό. Η ροή πρέπει πρόσφατα να έχει κλείσει η άνοιξη στα **k.s.** ή **p.**

OR διαδικτική πράξη (και οι δύο τελεστές αριθμοί).

$$a \text{ OR } b = \begin{cases} 1 & \text{αν } b < > 0 \\ a & \text{αν } b = 0 \end{cases}$$

OUT **m,n**: στέλνει το byte **n** στη πόρτα **m** σε επίπεδο επεξεργαστή (processor).

(φορτώνει το ζεύγος καταχωρητών **bc** με το **m**, τον καταχωρητή **a** με το **n** και εκτελεί την οδηγία της γλώσσας **assembly**: **out** (**c**), **a**) πρέπει να ισχύουν οι σχέσεις:

$$0 \leq m \leq 65535 \text{ και}$$

$$- 215 \leq n \leq 255$$

OVER (0 ή 1) ελέγχει το πως θα τυπωθούν οι χαρακτήρες στη συνέχεια με **OVER 0** οι νέοι χαρακτήρες διαγράφουν τους παλιούς.

Με **OVER 1** οι νέοι χαρακτήρες αναμιγνύονται με τους παλιούς με αποτέλεσμα ο χαρακτήρας τελικά να πάρη χρώμα μελάνης (**INK**) όταν ένας από τους δύο (αλλά όχι και οι δύο) είχαν χρώμα μελάνης και χρώμα χαρτίου όπου και οι δύο είχαν χρώμα χαρτίου ή και οι δύο είχαν χρώμα μελάνης.

PAPER (αριθμός) όπως και στο **INK** αλλά για το χρώμα χαρτίου.

PAPER (αριθμός) διακόπτει την εκτέλεση των υπολογιστών και παρουσιάζει το **display file** (διατηρεί δηλ. την εικόνα στην οθόνη) επί τόσα πλαίσια (50 πλαίσια ανά δευτερόλεπτο) όσος ο αριθμός (μεταξύ 0 και 65535) ή μέχρι όταν πατηθεί κάποιο πλήκτρο.

PEEK (αριθμός) Η τιμή που έχει το byte στη διεύθυνση της μνήμης που ορίζει ο αριθμός (στρογγυλεμένος, στο πλησιέστερο του ακέραιου).

Ο αριθμός πρέπει προφανώς να είναι μεταξύ 0 και 65535 όσες και οι διευθύνσεις της μνήμης.

PI — ο αριθμός $\pi = 3, 14159265..$

PLOT. (σειρά στοιχείων χρώματος); **m,n**.

Τυπώνει μια κουκίδα μελάνης (επιρεάζεται από το **OVER** και το **INVERSE**) στο **Pixel** (picture element = στοιχείο εικόνας) με συντεταγμένες τις απόλυτες τιμές των **m** και **n**. Μετακινεί τη θέση του **PLOT**.

Αν η σειρά των στοιχείων χρώματος δεν ορίζει κάτι διαφορετικό το χρώμα μελάνης στη θέση χαρακτήρα που περιέχει το **pixel** αλλάζει στο τρεχόν μόνιμο χρώμα μελάνης ενώ τα υπόλοιπα (χρώμα χαρτίου, αναβοσβήσιμο, και φωτεινότητα) παραμένουν αμετάβλητα.

POINT (**x,y**)

1 όταν το **pixel** με συντεταγμένες (**x,y**) έχει χρώμα μηχανής. 0 όταν έχει χρώμα χαρτίου.

POKE **m,n**.

Βάζει τη τιμή **n** στο byte στη διεύθυνση **m**

$$\text{όπου } \begin{cases} 0 \leq m \leq 65535 \\ -255 \leq n \leq 255 \end{cases}$$

PRINT ...

Οι τελείες παριστάνουν μια ακολουθία στοιχείων PRINT, που χωρίζονται με κόμμα (,) ελληνικό ερωτηματικό (;) ή απόστροφο (') και γράφονται στο display file για να παρουσιαστούν στην οθόνη της τηλεόρασης. Το ελληνικό ερωτηματικό (;) μεταξύ δύο στοιχείων PRINT δεν έχει σημασία άλλη από το να τα διαχωρίζει. Το κόμμα(,) στέλνει τον χαρακτήρα ελέγχου του (,) και η απόστροφος (') δίνει τον χαρακτήρα ελέγχου του ENTER.

Στο τέλος της εντολής PRINT όταν αυτή δεν καταλήγει σε (;), (,) ή (') εισάγεται ένας χαρακτήρας ENTER. Ένα στοιχείο PRINT μπορεί να είναι:

- (i) κενό - να μην περιέχει δηλαδή τίποτε
- (ii) μια αριθμητική παράσταση
Πρώτα τυπώνεται το αρνητικό πρόσημο, αν η τιμή είναι αρνητική. Τώρα, έστω ότι το x είναι το modulo της τιμής.
Αν $x \leq 10^{-5}$ ή $x \geq 10^{13}$, το x τυπώνεται με επιστημονικό συμβολισμό. Η mantissa έχει μέχρι 8 ψηφία και το δεκαδικό σημείο (που λείπει αν είναι ένα μόνο ψηφίο) έρχεται μετά το πρώτο ψηφίο. Το εκθετικό τμήμα είναι E ακολουθούμενο από + ή - και άλλα ένα ή δύο ψηφία.
Αλλιώς το x τυπώνεται με το συνηθισμένο δεκαδικό συμβολισμό με 8 το πολύ σημαντικά ψηφία. Το δεκαδικό σημείο αν τυπωθεί στην αρχή, απαιτεί οπωσδήποτε να ακολουθήσει ένα 0, κι έτσι τα .03 και 0.3 μπορούν να τυπωθούν μόνο έτσι.
Το 0 τυπώνεται σαν ένα απλό ψηφίο 0.
- (iii). Μια αλφαριθμητική σειρά χαρακτήρων. Οι λέξεις κλειδιά μέσα στην παράσταση επεκτείνονται, πιθανόν κατά ένα κενό διάστημα πριν ή μετά απ' αυτά.
Οι χαρακτήρες ελέγχου φέρουν τα ανάλογα αποτελέσματά τους, ενώ όσοι δεν αναγνωρίζονται τυπώνονται σαν ?
- (iv) AT m,n
Στέλνει έναν χαρακτήρα ελέγχου AT ακολουθούμενο από ένα byte για το m (τον αριθμό γραμμής) και ένα byte για το n (τον αριθμό στήλης).
- (v) TAB n
Στέλνει έναν χαρακτήρα ελέγχου TAB ακολουθούμενο από δύο bytes για το n (με πρώτο το λιγότερο σημαντικό) που καθορίζουν το σημείο στάσης TAB.
- (vi) Ένα στοιχείο χρώματος στη μορφή μιας εντολής PAPER, INK, FLASH, BRIGHT, INVERSE ή OVER.

PRINT # ροή ... βγάζει την ακολουθία των PRINT στη καθοριζόμενη ροή.

RANDOMIZE

ισοδυναμεί με RANDOMIZE 0

RAND(OMIZE) n

Ορίζει τη μεταβλητή του συστήματος SEED που χρησιμοποιείται για να δημιουργήσει την επομένη τιμή του RND. Όπου το $n < > 0$ η SEED παίρνει τη τιμή n. Όπου το $n = 0$ τότε παίρνει τη τιμή μιας άλλης μεταβλητής του συστήματος της FRAMES που μετράει τα πλαίσια που έχει στείλει ο Computer στη τηλεόραση μέχρι εκείνη τη στιγμή και που μάλλον θα είναι αρκετά τυχαίος αριθμός.

READ (σειρά μεταβλητών)

Δίνει τιμές στις μεταβλητές παίρνοντας τις διαδοχικά από τη λίστα των DATA.

REM...

Δεν έχει κανένα αποτέλεσμα. Οι τελείες υποδηλώνουν μια σειρά χαρακτήρων, εκτός από το ENTER, μεταξύ των οποίων και τις «:» άρα μετά το REM δεν μπορεί να υπάρχουν στην ίδια γραμμή άλλες εντολές.

RESTORE

Ισοδυναμεί με RESTORE 0

RESTORE n

μετακινεί το δείκτη των DATA στην πρώτη εντολή DATA σε μια γραμμή με αριθμό τουλάχιστον n.

Η επόμενη εντολή READ θα αρχίζει να διαβάζει από εκεί.

RETURN

Παίρνει την αναφορά σε μια εντολή από τη στίβα GOSUB και πηδάει στην επόμενη απ' αυτή γραμμή.

RND —

Ο επόμενος ψευδοτυχαίος αριθμός σε μια ακολουθία που δημιουργείται παίρνοντας τις δυνάμεις του 75 modulo 65537, αφαιρώντας 1 και διαιρώντας με 65536.

Το $0 \leq$ (αποτέλεσμα) < 1 .

RUN

Ισοδυναμεί με RUN 0

RUN n

CLEAR και μετά GOTO n.

SAVE «όνομα»

φυλάει το πρόγραμμα και τις μεταβλητές.

SAVE «όνομα» LINE m φυλάει το πρόγραμμα και τις μεταβλητές ούτως ώστε όταν φορτωθεί να τρέξει αυτόματα από τη γραμμή m.

SAVE «όνομα» DATA ( ) φυλάει τον αριθμητικό πίνακα.

SAVE «όνομα» DATA \$( ) φυλάει τον πίνακα χαρακτήρων.

SAVE «όνομα» CODE m,n Φυλάει n bytes αρχίζοντας από τη διεύθυνση m.

SAVE «όνομα» SCREEN # . Ισοδυναμεί με **SAVE «όνομα» CODE 16384, 6912**.

SAVE * επιλογή καναλιού φυλάει το πρόγραμμα, στοιχεία η machine code στο καθοριζόμενο κανάλι ("n", "b" ή «m») κατά τα λοιπά όπως και χωρίς το αστεράκι.

SCREEN \$(x,y)

δίνει το χαρακτήρα που εμφανίζεται στην οθόνη, ή κανονικά ή σε Inverse, της τηλεόρασης στη γραμμή x στήλη y ειδάλλως το μηδενικό (κενό) string όταν δεν αναγνωρίζει το χαρακτήρα.

SGN (αριθμός)

Signum

το πρόσημο του αριθμού.

- 1 του αρνητικού αριθμού

0 όταν ο αριθμός είναι 0

+ 1 του θετικού αριθμού

SIN (αριθμός σε ακτίνια) Sinus

ημίτονο

SQR (αριθμός)

Square root

τετραγωνική ρίζα του αριθμού

STEP (αριθμός)

βλ. FOR...NEXT.

STOP —

Διακόπτει την εκτέλεση του προγράμματος.

Με το CONT (INUE) συνεχίζει από την επόμενη εντολή.

STR# (αριθμός)

Η σειρά των χαρακτήρων που θα παρουσιαζόταν στην οθόνη αν τυπώναμε (PRINT) τον αριθμό.

TAB... βλ. PRINT.

TAN (αριθμ. σε ακτίνια) Tangens

εφαπτομένη.

THEN... βλ. IF... THEN

TO... βλ. FOR ...NEXT

USR (αριθμός)

καλεί την υπορουτίνα σε γλώσσα μηχανής που ξεκινάει από τη διεύθυνση x. Επιστρέφοντας το αποτέλεσμα είναι τα περιεχόμενα του ζεύγους καταχωρητών bc.

USR (string)

η διεύθυνση περιγραφής του σχηματισμού (bit pattern) του γραφικού συμβόλου για το UDG που αντιστοιχεί στο x.

VAL (string)

υπολογίζει την τιμή του string (χωρίς τα εκατέρωθεν εισαγωγικά) σαν αριθμητικής έκφρασης.

VAL # (string)

όπως και το VAL αλλά σα σειρά χαρακτήρων.

VERIFY «όνομα προαιρετ.»

όπως και το LOAD με τη διαφορά ότι τα στοιχεία δεν φορτώνονται στην RAM αλλά συγκρίνονται με αυτά που υπάρχουν ήδη εκεί.

VERIFY* επιλογή καναλιού

όπως και το VERIFY χωρίς αστεράκι αλλά για τα microdrives.

Βιβιογραφία

1. Περιοδικό "Your Computer".
IPC Business Press Ltd.
2. Philip Williams, "Over the Spectrum", Melbourne House.
3. σειρά "Spectrum Special". 1,2,3 - Shiva Publishing Co.
4. John Hardman, Andrew Hewson, "40 best machine Code.
Routines for the ZX Spectrum", Hewson Consultants.
5. Ian Mc Lean, John Gordon, "100 programs for the ZX
Spectrum", Prentice Hall.
6. Χαρ. Φραγκάκης, ελλ. μεταφρ. ZX Spectrum Basic Program-
ming
7. Bernhard Falter, "Statik programme für Taschen - und.
Tischrechner", Werner Ingenieur Texte.
8. Dilwyn Jones, "Delving Deeper into your ZX Spectrum", Interfa-
ce publications.
9. Beton Kalender 1962 και επόμενα, W. Ernst und Sohn.
10. Otto Wetzell, "EDV-Handbuch für Bauingenieure Bd 1,2,3,4,5,
Werner Verlag
11. C. Kosniowski, "Fun mathematics on your microcomputer",
Cambridge University Press.
12. Terry Shoup, "Numerical Methods for the personal Computer",
Prentice Hall.
13. Erwin Kreyszig, "Advanced Engineering. Mathematics", John
Wiley.
14. Χ. Κοιλίας «Η γλώσσα BASIC και οι εφαρμογές της».